

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย

สาขา

ภาษาไทย

ภาควิชา

เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ

A Comparative Study of Compound Words in Standard Thai and Northern Thai Dialect

นามผู้วิจัย นางสาวยอดขวัญ แก้วเขียว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเหลือ ใจมโน, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ

A Comparative Study of Compound Words in Standard Thai and Northern Thai Dialect

โดย

นางสาวอดขวัญ แก้วเขียว

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

พ.ศ. 2551

ยอดขวัญ แก้วเขียว 2551: การศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับ
ภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเหลือ ใจมโน,
Ph.D. 189 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้าน ที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย

ข้อมูลการวิจัยคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จากกลุ่ม
ตัวอย่างที่มีจำนวนเท่ากันคือ 867 คำ พบว่า

ที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานลักษณะที่พบมากที่สุด คือ คำที่มาจากภาษาไทย
มาตรฐานทั้งหมด จำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือลักษณะ
ที่พบมากที่สุด คือ คำที่มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด จำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85

ชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานลักษณะที่พบมากที่สุด คือ คำประสมที่ใช้เป็น
คำกริยา จำนวน 406 คำ คิดเป็นร้อยละ 46.82 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือลักษณะที่พบมากที่สุด
คือ คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา จำนวน 351 คำ คิดเป็นร้อยละ 44.88

โครงสร้างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานลักษณะที่พบมากที่สุด คือ โครงสร้าง
คำประสม 2 พยางค์ จำนวน 552 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.67 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือลักษณะ
ที่พบมากที่สุด คือ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ จำนวน 541 คำ คิดเป็นร้อยละ 69.40

ความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานลักษณะที่พบมากที่สุด คือ ความหมาย
ผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง จำนวน 550 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.44 คำประสมภาษาไทย
ถิ่นเหนือลักษณะที่พบมากที่สุด คือ ความหมายคงเดิม จำนวน 815 คำ คิดเป็นร้อยละ 94.00

Yordkwan Kaewkhieo 2008: A Comparative Study of Compound Words in Standard Thai and Northern Thai Dialect. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Assistant Professor Boonlue Chaimano, Ph.D. 189 pages.

The purpose of this study was to study and compare the compound words in Standard Thai and Northern Thai Dialect on their origins, functions, structures, and lexical meanings.

The results of the analysis of compound words in Standard Thai and Northern Thai Dialect with the samples of 867 words found as follows:

In terms of origins, in Standard Thai words the words that originates from Standard Thai words were mostly found with 79.12% (686 out of 867). In Northern Thai Dialect compound words, the words originates from Northern Thai Dialect were mostly found with 89.85% (779 out of 867).

Regarding functions, verb-compound words were mostly found with 46.82 % (406 out of 867) in Standard Thai and 40.48% (351 out of 867) in Northern Thai Dialect respectively.

With regard to structures, in the Standard Thai compound words two-syllable compound words were mostly found with 63.6% (552 out of 867). In Northern Thai Dialect compound words, four-syllable compound words were mostly found, with 62.40% (541 out of 867).

Finally, in terms of lexical meanings, the feature was mostly found was the meaning that is totally different from the original word's accounting for 63.44% (550 out of 867). In Northern Thai Dialect compound word's the meaning that keeps the same meaning as the meaning word's was mostly found with 94.00% (815 out of 867).

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์วิภาวรรณ อยู่เย็น ประธานการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งให้ความกรุณาชี้แนะแนวความคิด ให้แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นอย่างดี
ตลอดจนจัดเวลาสัมภาษณ์ด้วยความเอาใจใส่ ให้ความเมตตาและช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี
เสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ที่กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เพื่อนๆ ชาวมุขยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย “49” ผู้แต่งแต้มสีสัน
ความสุข และความประทับใจ ทำให้ชีวิตของผู้วิจัยมีครบทุกรสชาติ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับ คุณพ่อ คุณแม่ คุณลุง คุณป้า และพี่ๆ
ตลอดจนผู้คนรอบข้างของผู้วิจัย ที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนด้วยความรัก และ
ความปรารถนาดีตลอดเวลา

ยอดขวัญ แก้วเขียว

กันยายน 2551

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
คำอธิบายสัญลักษณ์ และอักษรย่อ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
เอกสารที่เกี่ยวกับลักษณะของภาษาตระกูลไท	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
การเสนอผลการวิจัย	29
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	30
เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	
ในด้านที่มา	30
เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	
ในด้านชนิดของคำประสม	55
การเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	
ในด้านโครงสร้างของคำประสม	73

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	
ในด้านความหมายของคำประสม	92
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	97
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	111
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	112
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน	117
ภาคผนวก ข คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ	153
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	189

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของคำประสมตามที่มาของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	49
2	การเปรียบเทียบลักษณะที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย	51
3	การเปรียบเทียบประเภทที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับ ภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย	53
4	จำนวนและร้อยละของคำประสมตามชนิดของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	70
5	การเปรียบเทียบตามลักษณะชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย	71
6	การเปรียบเทียบตามลักษณะประเภทของชนิดคำประสมภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมาก ไปหาน้อย	72
7	จำนวนและคำร้อยละของคำประสมตามโครงสร้างของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	87
8	การเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏ จากมากไปหาน้อย	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	การเปรียบเทียบประเภทของโครงสร้างคำประสมภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏ จากมากไปหาน้อย	91
10	จำนวนและคำร้อยละของคำประสมความหมายของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ	95
11	การเปรียบเทียบลักษณะความหมายของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏ จากมากไปหาน้อย	96
ตารางผนวกที่		
1	คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน	118
2	คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ	154

คำอธิบายสัญลักษณ์ และอักษรย่อ

ในการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดอักษรย่อเพื่อความสะดวกต่อการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ที่มาของคำประสม

ท.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาไทยมาตรฐาน
น.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือ
อ.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน หรือภาษาอังกฤษ
ป.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาบาลี
ส.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาสันสกฤต
ป.ส.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาบาลีหรือสันสกฤต
ข.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาเขมร
จ.	หมายถึง	คำที่มาจากภาษาจีน

ชนิดของคำประสม

น.	หมายถึง	คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม
ก.	หมายถึง	คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา
ว.	หมายถึง	คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

โครงสร้างของคำประสม

2/1 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

2/2 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

คำอธิบายสัญลักษณ์ และอักษรย่อ (ต่อ)

2/3 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

2/4 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

2/5 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

2/6 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

2/7 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

3/1 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 เกิดได้เอง พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 แยกกันไม่ได้

3/2 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 แยกกันไม่ได้ แต่พยางค์ที่ 3 เกิดได้เอง

4/1 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดได้เอง

4/2 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เกิดด้วยกัน

คำอธิบายสัญลักษณ์ และอักษรย่อ (ต่อ)

4/3 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงของสระ สัมผัสกัน

4/4 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดขึ้นได้เอง

4/5 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เป็นคำประสมกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำประสมกัน

5/1 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 5 พยางค์ที่มีพยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 ถึงพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน

5/2 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 5 พยางค์ที่มีพยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน

6 หมายถึง โครงสร้างคำประสม 6 พยางค์ที่มีพยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 6 เกิดด้วยกัน

ความหมายของคำซ้อน

- 1 หมายถึง คำประสมที่มีความหมายคงเดิม
- 2 หมายถึง คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยมาตรฐานที่ใช้กันในปัจจุบันนี้ เป็นภาษาถิ่นหนึ่งของภาษาตระกูลไท (Tai family) ซึ่งเป็นภาษาที่อยู่ในตระกูลภาษาคำโดด ที่ลักษณะของคำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว ซึ่งจะสังเกตได้จากคำพื้นฐานในภาษาไทยมาตรฐาน เช่น พ่อ แม่ ดิน น้ำ ช้าง ม้า เป็นต้น แต่ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งย่อมมีการเปลี่ยนแปลงจากคำพยางค์เดียวเป็นคำหลายพยางค์นับเป็นวิธีการสร้างคำใหม่ซึ่งมีอยู่หลายวิธีคือ การสมาส การสนธิ การประสม การซ้ำคำ และการซ้อนคำ ดังที่ บรรจบ พันธุเมธา (2524: 80-108) กล่าวถึงการสร้างคำในภาษาไทยมาตรฐานไว้ว่า คำสร้างใหม่ส่วนมากสร้างจากคำเดิมที่มีอยู่อยู่แล้ว คำสร้างใหม่อาจกำหนดได้เป็นคำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม โดยให้ความหมายของคำประสมว่า คือ คำที่มีคำ 2 คำ หรือมากกว่านั้นมาประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำตามมาเป็นส่วนขยาย แต่เจตนาในการสร้างคำประสมก็เป็นเช่นเดียวกับคำซ้อนคือ ให้ได้มีคำใหม่ใช้ในภาษา

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2539: 60-62) ได้อธิบายลักษณะของคำประสมไว้ว่า

...การสร้างคำประสมเป็นการนำคำมูล มาประสมกันเข้าโดยแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ การนำคำมูลที่มีเนื้อความต่างๆ มากประสมกัน และมีใจความเป็นอีกอย่างหนึ่ง เช่น คำว่า “หาง” หมายถึง ส่วนท้ายของสัตว์ และคำว่า “เสือ” หมายถึง สัตว์ชนิดหนึ่ง เมื่อนำคำว่า “หาง” ประสมกับคำว่า “เสือ” เป็น “หางเสือ” หมายถึง เครื่องถือท้ายเรือ เป็นต้น...

การนำคำมูลที่มีเนื้อความคงที่ มารวมกันจะมีเนื้อความผิดจากรูปเดิม เช่น หายใจ-ใจหาย, ยินดี-ยินดีร้าย ซึ่งถ้าแยกเป็นคำๆ แล้วจะไม่ได้ความดังที่ประสมกันอยู่ การนำคำมูลที่มีรูปหรือเนื้อความซ้ำกัน มารวมเป็นคำเดียวกัน คำเหล่านี้บางทีก็มีเนื้อความคล้ายกับคำมูลเดิม บางทีก็เพี้ยนออกไปบ้างเล็กน้อย เช่น คำๆ แดงๆ เร็วๆ คำประสมที่ย่อมาจากใจความมากคำพวกนี้มีลักษณะคล้ายกับที่เรียกว่า คำสมาส เพราะเป็นคำย่ออย่างเดียวกัน

อนงค์ เอียงอุบล (2525: 37) ได้ศึกษาวิเคราะห์คำประสมในภาษาไทยโดยกล่าวถึงลักษณะของคำประสมไว้ว่า

...คำประสมต้องเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกันตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปประกอบกัน คำประสมแต่ละคำต้องมีส่วนประกอบ 2 ส่วน แต่ละส่วนนั้นอาจจะเป็นหน่วยคำอิสระ หรือเป็นหน่วยคำอิสระซึ่งประกอบกันเป็นกลุ่มคำ ส่วนประกอบแต่ละส่วนต้องทำหน้าที่ร่วมกันเป็นคำคำเดียวกัน...

ลินดา วิชาดากุล (2528: 181) ศึกษาการสร้างคำในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้กล่าวถึงคำประสมไว้ว่า

...คำประสมเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกันตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปประกอบกัน คำประสมแต่ละคำต้องมีส่วนประกอบ 2 ส่วน ซึ่งอาจเป็นส่วนหลักกับส่วนขยาย หรือส่วนหลักกับส่วนหลักก็ได้ แต่ละส่วนนี้ อาจเป็นหน่วยคำอิสระหน่วยเดียว หรือเป็นหน่วยคำอิสระซึ่งประกอบกันเป็นกลุ่มคำ เป็นคำประสมหรือคำซ้อน ส่วนประกอบแต่ละส่วนจะต้องทำหน้าที่ร่วมกันเป็นคำเดียวกัน ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใหม่ แต่ยังมีเค้าความหมายเดิม...

พนิดา เย็นสมุทร (2524: 44-48) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างคำประสมไว้ว่า “คำประสมเป็นลักษณะการสร้างคำที่นำคำ 2 คำ หรือมากกว่ามารวมกัน ทำให้ได้คำที่มีความหมายใหม่ใช้ในภาษาและคำสร้างใหม่ ซึ่งเป็นคำประสมนี้ความหมายสำคัญของคำจะอยู่ที่คำหน้า ซึ่งเป็นคำต้น ส่วนคำตามมาหรือคำหลังเป็นส่วนขยาย”

กรณีการ วิมลเกษม (2536: 29) ได้กล่าวถึงการสร้างคำประสมในภาษาถิ่นเหนือไว้ว่า “คำประสมเป็นการนำหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกัน ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเกิดเป็นคำใหม่ อาจมีความหมายใหม่ หรือมีเค้าความหมายเดิมก็ได้”

บุญคิด วัชรศาสตร์ (2538: 34) ได้กล่าวถึงคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไว้ว่า “คำเมืองมีทั้งคำประสมที่เป็นคำนามและคำกริยารวมอยู่ด้วย คำเหล่านี้จะช่วยเพิ่มคุณลักษณะของคำนั้นให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น”

ความน่าสนใจของข้อมูลเกี่ยวกับคำประสมทั้งในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษานี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ในด้านที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย เพื่อทราบความแตกต่างของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ทั้งยังเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นคำประสมทั้งสองถิ่นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างมีหลักฐาน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ในด้านที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบลักษณะที่เหมือนกันและต่างกันของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยได้จากการรวบรวมข้อมูลต่อไปนี้

1.1 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ รวบรวมข้อมูลจาก พจนานุกรมลานนาไทย จำนวน 100 คำ, พจนานุกรมล้านนา-ไทยฉบับแม่ฟ้าหลวง จำนวน 392 คำ, พจนานุกรมไทยกรุงเทพฯ-ไทยเชียงใหม่ จำนวน 330 คำ, และหลักภาษาไทยพายัพ จำนวน 45 คำ รวมทั้งสิ้น 867 คำ

1.2 คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน รวบรวมข้อมูลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 รวมทั้งสิ้น 1,866 คำ

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sampled Population) ของงานวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

2.1 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 867 คำ มาใช้ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้

2.2 คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จึงจำเป็นต้องมีกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนที่เท่ากัน ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จึงยึดกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 867 คำเป็นหลัก ซึ่งวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มชั้น (Stratified sampling) คือนำคำประสมทั้งหมดจำนวน 1,866 คำ มาจัดแบ่งตามกลุ่มพยัญชนะที่ปรากฏจำนวน 31 ตัวอักษร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ คือ จำนวน 867 คำ ผู้วิจัยจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยด้วยอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ 28 คำต่อ 1 ตัวอักษร แต่ปรากฏพยัญชนะ 6 ตัวอักษรที่มีอัตราส่วนไม่ถึง 28 คำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกทั้ง 6 ตัวอักษรที่มีอัตราส่วนไม่ถึง 28 คำ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้น ส่วนพยัญชนะอีก 25 ตัวอักษรที่เหลือ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มจากเสียงพยัญชนะ คือ คำ 2 พยางค์, คำ 3 พยางค์, คำ 4 พยางค์ และคำมากกว่า 4 พยางค์ ในอัตราส่วนเท่าๆ กัน จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง จำนวน 867 คำ

3. ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

คำประสม หมายถึง คำที่เกิดจากหน่วยคำที่เกิดอิสระรวมกับหน่วยคำอิสระ หรือเกิดจากหน่วยคำไม่อิสระรวมกับหน่วยคำไม่อิสระ แล้วเกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่ หรือให้ความหมายเดิมอยู่ด้วย ในที่นี้หมายถึงรวมไปถึงคำซ้ำ คำซ้อน และคำผสมอีกด้วย

ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาที่ใช้พูด และใช้เขียนในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนใหญ่ในภาคกลาง เป็นภาษาไทยมาตรฐาน และใช้เป็นภาษาราชการ

ภาษาไทยถิ่นเหนือ หมายถึง ภาษาย่อยของภาษาไทยมาตรฐานที่ใช้พูดกันในท้องที่ของ จังหวัดต่างๆ ทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน

การเปรียบเทียบคำประสม หมายถึง การพิจารณาเทียบเคียงให้เห็นลักษณะที่เหมือนกัน และต่างกันของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทย ถิ่นเหนือในด้าน ที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย

ที่มา หมายถึง คำที่เกิดจากการนำเอาคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประสม จะเป็นคำภาษาเดียวกัน คือ คำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยมาตรฐาน คำบาลีกับบาลี คำสันสกฤตกับสันสกฤต หรือ จะเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น เช่น ภาษาไทยมาตรฐานกับบาลี ภาษาไทยมาตรฐานกับ เขมร หรือจะเป็นคำภาษาต่างประเทศด้วยกัน เช่น ภาษาบาลีกับภาษาสันสกฤต ภาษาบาลีกับภาษา เขมร หรือภาษาเขมรกับภาษาสันสกฤต

ชนิด หมายถึง วิธีสร้างคำประสมที่เกิดจากการนำเอา คำนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ มาประสมกัน แล้วเกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่ หรือเค้าความหมายเดิมทั้งภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือ

โครงสร้าง หมายถึง ส่วนประกอบของหน่วยคำตั้งแต่ 1 พยางค์, 2 พยางค์, 3 พยางค์, 4 พยางค์, และมากกว่า 4 พยางค์ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำประสม

ความหมาย หมายถึง ข้อความที่อธิบายเนื้อหาความของคำที่ประสมกันแล้ว

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับลักษณะของภาษาตระกูลไท
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวกับลักษณะของภาษาตระกูลไท

สุริยา รัตนกุล (2528: 28) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของภาษาตระกูลไท (Tai Language Family) ไว้ว่า

...ภาษาตระกูลไทเป็นภาษาที่คนรู้ภาษาไทยฟังแล้วเข้าใจ เพราะใช้วงคำศัพท์ (Vocabulary) ที่ภาษาไทยถิ่น (Tai dialects) ต่างๆ ใช้ร่วมกัน มีระบบเสียงคล้ายคลึงกัน และมีลักษณะทางวากยสัมพันธ์ คือ การเรียงคำเข้าประ โยคคล้ายคลึงกันจัดเป็นภาษาสำคัญของบริเวณเอเชียอาคเนย์บนคาบสมุทร (Mainland Southeast Asia) เพราะมีใช้กันทั้งในประเทศอินเดีย (ที่สำคัญคือ มณฑลอัสสัม) พม่า (ที่สำคัญคือ ไทใหญ่ในมณฑลฉานและไทลื้อ) ในประเทศเวียดนาม ในประเทศลาว ในประเทศไทย และในประเทศมาเลเซีย (4 รัฐทางเหนือ) ในประเทศเขมรมีอยู่น้อย

สุริยา รัตนกุล (2528: 28) ได้แบ่งภาษาตระกูลไทเป็น 3 กลุ่ม โดยยึดการกระจายของศัพท์ และวิวัฒนาการของเสียง ดังนี้

1. ภาษาไท กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (The Southwestern Tai) ประกอบด้วยภาษาไทในประเทศไทย ภาษาลาว ภาษาไทดำ ภาษาไทใหญ่ (Shan) ภาษาไทลื้อ ภาษาไทขาว และภาษาไทอาหม เป็นต้น
2. ภาษาไท กลุ่มกลาง (The Central Tai) ประกอบด้วย ภาษา Tai ภาษาไทโท ภาษาไทนอง ภาษาลุง-เซา (Lung-Chow) ภาษาเทียน-เป่า (Tien-pao) และภาษายุง-ชุน (Yung-Chun) เป็นต้น
3. ภาษาไท กลุ่มเหนือ หรือกลุ่มตะวันออกเฉียงเหนือ (The Northern or Northeastern Tai) ประกอบด้วยภาษา วู-มิง (Wu-Ming) ภาษาเชียน-เซียง (Chien Chaing) ภาษาลิง-ยุง (Ling-Yun) เป็นต้น

ภาษาไทกลุ่มที่มีผู้ใช้มากที่สุดเป็นภาษากลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ ถิ่นกำเนิดของภาษาไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ อยู่ที่บริเวณชายแดนลาวและเวียดนามในเขตสิบสองจุไทย เนื่องจากเกิดความกดดันทางการเมืองของเวียดนาม ทำให้บรรพบุรุษของไทยต้องอพยพออกจากจีนทางตอนใต้ และเวียดนามเหนือ โดยมีเส้นทางการอพยพสองเส้นทาง คือ เส้นทางลื้อ และเส้นทางสิบสองจุไทย การอพยพทางเส้นทางลื้อทำให้เป็นต้นกำเนิดของภาษาไทใหญ่ในพม่า ส่วนเส้นทางอพยพสิบสองจุไทยเป็นแม่บทของภาษาลาวหลวงพระบาง และหัวพันซึ่งเป็นที่มาของภาษาสุโขทัย

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2544: 10) ได้กล่าวถึง ภาษาและตระกูลของภาษาในประเทศไทยไว้ว่า

...ในประเทศไทยมีการใช้ภาษาหลายภาษาทั้งนี้คงจะเนื่องด้วยทางประวัติศาสตร์ มีคนอพยพมาอยู่ในประเทศไทยหลายเผ่าพันธุ์ เมื่อผู้คนมาจากหลายเชื้อชาติ ภาษาก็ย่อมใช้แตกต่างกันไป เท่าที่พบหลักฐานจากการศึกษาค้นคว้าของนักภาษาศาสตร์ มีประมาณ 50 ภาษา และภาษาเหล่านี้จัดอยู่ในตระกูลภาษาได้ 7 ตระกูล คือ ตระกูลไท ตระกูลทิเบต-พม่า ตระกูลกะเหรี่ยง ตระกูลม้ง-เย้า ตระกูลมอญ-เขมร ตระกูลจีน ตระกูลมลายู-โปลินีเซียน...

กรณีการ วิมลเกษม (2536: 1) ได้กล่าวถึง ประวัติของภาษาตระกูลไท (Tai) ไว้ว่า

...ภาษาตระกูลไทเป็นภาษาที่มีผู้พูดจำนวนมากตระกูลหนึ่งในทวีปเอเชีย อาณาบริเวณที่มีผู้พูดภาษาตระกูลไทอาศัยอยู่นั้นได้แก่บริเวณทางใต้ของประเทศจีนในมณฑลยูนนาน กวางสี ไกวเจา รัฐอัสสัมประเทศอินเดีย รัฐฉาน ประเทศพม่า ประเทศไทย ประเทศลาว ทางตอนเหนือของประเทศเวียดนามและลงไปจนถึงรัฐกลันตัน ไทรบุรีและปะลิสประเทศมาเลเซีย ในบรรดาประเทศต่างๆ ที่มีคนไทอาศัยอยู่ข้างต้นมี 2 ประเทศ คือ ไทยและลาว เท่านั้น...

ราตรี ชันวารชร (2548: 79) ได้กล่าวถึง การศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของภาษาไทย ไว้ว่า

...วิวัฒนาการของภาษาไทยช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภาษาไทยในด้านต่างๆ คือ ด้านการเขียนรูปคำ การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านคำความหมายของคำ สำนวนและไวยากรณ์ อีกทั้งยังได้ความรู้เกี่ยวกับการออกเสียงคำภาษาไทยที่ออกเสียงไม่ตรงตามรูปเขียนในภาษาไทยปัจจุบันได้ และความรู้เกี่ยวกับการจัดตระกูลภาษาในโลกโดยเฉพาะการจัดตระกูลของภาษาไทยของเราเอง...

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของภาษาตระกูลไท สรุปได้ว่าภาษาไทยที่ใช้ปัจจุบันนี้ เป็นภาษาถิ่นหนึ่งของภาษาตระกูลไท ซึ่งเป็นภาษาสำคัญตระกูลหนึ่งในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผู้ใช้ภาษาตระกูลนี้ คือ ไทย จีน พม่า อินเดีย เวียดนาม กัมพูชา ลาว และมาเลเซีย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน

จันทร์ศรี สุปัญญากร (2518: 34-36) ได้อธิบายวิธีการสร้างคำขึ้นใช้ในภาษาไทยไว้ว่า “วิธีสร้างคำขึ้นใช้ในภาษาไทยมักกระทำโดยนำคำที่มีใช้อยู่ในภาษามาประสมกัน เกิดความหมายใหม่เป็นคำใหม่ซึ่งมีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า คำประสมบ้าง คำซ้อนบ้าง คำซ้ำบ้าง”

ทางภาษาศาสตร์ แบ่งคำที่เกิดจากการรวมตัวของหลายหน่วยคำเป็น 2 ประเภท คือ

1. คำประสม เป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระประสมกับหน่วยคำอิสระด้วยกันมีหลายแบบ คือ

1.1 คำประสมที่มีคำคำหนึ่งตั้งไว้เป็นหลัก คือ ความหมายหลักและอีกคำหนึ่งเป็นความหมายประกอบ

1.2 คำประสมที่มีความหมายเป็นอุปมา

1.3 คำประสมที่มีความหมายในทางนามธรรม

วิธีทดสอบว่าคำใดเป็นคำประสมหรือไม่นั้น ให้สังเกตจากความหมายที่ประสมกัน ทั้งสองนั้นว่าเป็นไปด้วยกันหรือไม่ สังเกตจากลักษณะนามที่ใช้คู่กับคำที่ประสมกันนั้นด้วย โดยลองแยกดูว่าจะเป็นลักษณะนามของทั้งสองคำ หรือของคำหนึ่งคำใดโดยเฉพาะ

2. คำประสม เป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำไม่อิสระ ประสมกับหน่วยคำอิสระหรือประสมกับหน่วยคำไม่อิสระด้วยกัน แบ่งออกเป็นคำประสมแท้และคำประสมเทียม

วิจิตร ขอดสุวรรณ และคณะ (2519: 55-56) ได้อธิบายการ ประสมคำ ไว้ว่า

การประสมคำ คือ เอาคำมารวมกัน เกิดความหมายใหม่ขึ้น เรื่องนี้เป็นเรื่องอรรถาธิบายทางภาษา เช่น เราจับคำ “เสวย” ไว้ก็เกิดคำ “เสวยสุข”

“เสวยอารมณ์” ใช้ในความหมายว่าเสพสแห่งความสุข และเสพสแห่งอารมณ์ หรือเรามีคำว่า “สนอง” ซึ่งแปลว่า แทน ก็เกิดคำสนองโอบอ้อม แปลว่า แทนปาก หรือผู้ที่พูดแทน ในการสร้างคำโดยเอาคำประสมกันนี้ มีลักษณะดังนี้

1. ประสมประเภทคำซ้อน
2. ประสมประเภทคำซ้ำ
3. ประสมที่ตัดบุรพบท
4. คำประสมที่มีรูปเป็นวลี

5. คำประสมที่ย่อจากความยาวๆ
6. คำประสมที่เป็นคำต่างประเทศประสมกับคำไทย

บรรจบ พันธุเมธา (2523: 108) ได้อธิบายลักษณะคำประสมไว้ว่า

...คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำ หรือมากกว่านั้นมาประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำตามมาเป็นส่วนขยาย เจตนาในการสร้างคำประสม ก็เป็นเช่นเดียวกับคำซ้อน คือ ให้ได้มีคำใหม่ใช้ในภาษา...

กฤตยวรรณ บัวชู (2535: 17) ได้ศึกษาเรื่องคำสร้างใหม่จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยพิจารณาว่าคำใดเป็นคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ หรือคำสมาส โดยกำหนดเกณฑ์ไว้พิจารณาคำประสม ดังนี้

1. สร้างจากคำไทยกับคำไทย เช่น ของสูง แม่ยาย หมดตัว เท้าไฟ ลูกเสือ กินที่ พ่อเมือง ดีใจ จดจำ ออกตัว หัวใจ ผ่ากันเปื้อน เรือหางยาว ทางด่วน เป็นต้น

2. สร้างจากคำไทยกับภาษาต่างประเทศ เช่น

- คำไทยกับคำเขมร เช่น นายตรวจ ของโปรด เผด็จการ ของขลัง
- คำไทยกับ ภาษาจีน เช่น ผัวผวย กินโต๊ะ คำตัง บะหมี่แห้ง เข้าหุ้น หางยั้ง
- คำไทยกับภาษาบาลี เช่น พลเมือง ราชวัง หลักฐาน แม่พิมพ์
- คำไทยกับภาษาสันสกฤต เช่น สถานที่ ทุนทรัพย์ นักรกรรม
- คำไทยกับภาษาอังกฤษ เช่น เรียงเบอร์ น้ำก๊อกร พวงหรีด แท็งก์น้ำ

3. สร้างจากคำภาษาต่างประเทศ กับภาษาต่างประเทศ เช่น

- บาลี กับ ภาษาอังกฤษ เช่น รถเมล์ รถบัส
- บาลีกับ ภาษาจีน เช่น รถเก๋ง
- บาลี กับสันสกฤต เช่น สุตรคุณ กฎบัตร กิจจะลักษณะ

- บาลี กับภาษาเขมร เช่น เมรุมาศ นพมาศ
- บาลี กับบาลี เช่น ภาพพจน์ ผลิตผล การยุทธ์ วัตถุโบราณ
- เขมร กับสันสกฤต เช่น บายศรี จันทรเพ็ญ

อยู่เคียง แซ่โศก (2526: 121) กล่าวถึงความหมายของคำซ้อนไว้ว่า “คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาซ้อนกันได้ความหมายของคำเดิม หรือเปลี่ยนไป หรือมีความหมายเชิงเปรียบเทียบ”

บรรจบ พันธุมธา (2523: 108) ได้แบ่งการสร้างคำประสมเป็น 3 ลักษณะ

1. นำคำที่มีความหมายสมบูรณ์ มีที่ใช้ในภาษา 2 คำ หรือมากกว่านั้นประสมกันเข้า ให้คำต้นเป็นตัวตั้งมีความหมายสำคัญ คำอื่นนอกจากนั้นซึ่งอาจถือเป็นคำขยายก็ได้ ช่วยขยายความเพื่อบอกลักษณะทั้งลักษณะใหญ่และลักษณะย่อย
2. คำที่ประสมแล้วจะมีความหมายใหม่ ต้องการให้หมายถึงอะไร เป็นชื่อของอะไร ก็กำหนดคำตัวตั้งตามนั้น ถ้าต้องการบอกรายละเอียดว่าลักษณะเป็นอย่างไร ประโยชน์ใช้สอยอย่างไร หรืออื่นๆ ก็กำหนดคำขยายที่ตามมาให้ได้ความตามต้องการ บางทีต้องอาศัยการย่อความย่อความอันยืดยาวลงไว้ในคำเพียง 2-3 คำ บางทีในคำเพียงคำเดียว
3. คำตัวตั้งก็ตามคำขยายก็ตาม อาจเป็นคำที่มีหน้าที่ต่างๆ เป็นคำนามก็มี กริยาก็มี คำวิเศษณ์ก็มี เมื่อประสมกันแล้วทำหน้าที่ได้ทั้งเป็นนาม และคำวิเศษณ์

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2523: 118-119) ได้กล่าวถึงคำประสมไว้ว่า

คำประสมเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระ ประสมกับหน่วยคำอิสระด้วยกัน เช่น คำว่า ลูกน้ำ สวนครัว โต๊ะเรียน แก้วน้ำ ปากกา เป็นต้น แบ่งออกเป็น 2 พวก พวกแรกเป็นคำประสมที่ถือเอาคำกริยาเป็นหลัก คือ คำประสมที่มีคำกริยาประสมอยู่ด้วย และถือเอากริยาเป็นแกน มี 3 แบบ คือ กริยา+นาม นาม+กริยา กริยา+กริยา พวกที่สองเป็นคำประสมที่มีคำนามประสมอยู่ด้วย และถือเอาคำนามเป็นแกน มี 3 แบบ คือ นาม+กริยา นาม+นาม และกริยา+นาม พวกนี้เป็นคำประสมที่ใช้คำนามที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาประสมกัน

คำชัย ทองหล่อ (2509: 259-261) ได้แบ่งคำประสมออกเป็น 5 ชนิดตามวิธีที่เอาคำมูลมาประสมกัน คือ

1. คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูป เสียง และความหมายต่างกัน แต่เมื่อประสมกันแล้ว ทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่ตรงกับคำเดิมแต่ละคำ
2. คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูป เสียง และความหมายต่างกัน เมื่อประสมแล้ว ทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นอีกอย่างหนึ่ง แต่ยังคงรักษาความหมายของคำเดิมแต่ละคำไว้
3. คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูป เสียง และความหมายเหมือนกัน เมื่อประสมกันแล้ว ทำให้เกิดความหมายผิดไปจากคำเดิมที่ยังมิได้ประสมกัน แต่ยังคงรักษาความหมายของคำเดิมแต่ละคำไว้
4. คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูปและเสียงต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน เมื่อประสมกันแล้วความหมายไม่เปลี่ยนแปลง คือ คงมีความหมายเท่ากับคำเดิมที่ยังมิได้ประสมกัน
5. คำประสมที่เกิดจากคำมูล ซึ่งมีรูป เสียง และความหมายต่างกัน แต่ตัดพยางค์หรือย่นพยางค์ของคำให้สั้นเข้า

ผอบ โประกฤษณะ (2526: 25-30) ได้อธิบายวิธีการประสมคำไว้ 2 วิธี คือ

1. การเติมคำ คือ การสร้างคำขึ้นมาใหม่ ด้วยวิธีเติมคำหรือวลีลงข้างหลัง
 - 1.1 การสร้างคำนาม คือ การสร้างคำนามให้เกิดขึ้นใหม่ด้วยวิธีเติมคำชนิดต่างๆ ลงข้างหลังคำนามเดิม แบ่งออกเป็น นาม+กริยา

นาม+กริยา+นาม นาม+นาม นาม+วิเศษณ์
 - 1.2 การสร้างคำกริยา โดยเติมคำข้างหลังให้เป็นคำแสดงอาการอีกอย่างหนึ่ง แบ่งออกเป็นกริยา+นาม กริยา+กริยา นาม+วิเศษณ์

2. การซ้อนคำ คือ การสร้างคำด้วยวิธีนำคำที่มีความหมายคู่กัน หรือใกล้เคียงกัน มาซ้อนกันให้กลายเป็นคำอีกคำหนึ่ง แบ่งออกเป็น นาม+นาม

วิเศษณ์+วิเศษณ์ กริยา+กริยา

สมชาย ลำควน (2526: 108) ได้อธิบายโครงสร้างของคำประสมไว้ว่า

โครงสร้างคำประสม คือวิธีการนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป มาประสมกันเพื่อสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาไทยนี้ อาจเรียกชื่อไปต่างๆ กันตามแนวทศนะพื้นฐานความรู้ ความคิดของแต่ละบุคคล แต่โดยเนื้อหาแล้วก็คือ เรื่องเดียวกันนั่นเอง การแจกแจงโครงสร้างคำประสมโดยแนวจิตวิภาค คือกล่าวถึงว่า คำมูลที่นำมาประสมกันนั้นเป็นคำประเภทใด นาม กริยา หรือวิเศษณ์ และเมื่อเกิดเป็นคำประสมแล้วจะนำไปใช้เป็นนาม กริยา หรือวิเศษณ์

สุปราณี คารานาย และคณะ (2535: 159-162) ได้กล่าวถึงความหมายของคำประสมไว้ว่า

...คำประสม หมายถึง คำที่เกิดจากคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป ประสมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ขึ้น แต่ยังมีเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง และความหมายใหม่นี้จะเป็นความหมายที่เป็นหนึ่ง คือ อาจเป็นคำเรียกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหมายถึงอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น คำประสมแบ่งออกเป็นประเภททั่วไป ประเภทที่ย่อมาจากใจความยาวๆ ประเภทที่มีคำว่า “การ” หรือ “ความ” นำหน้า ประเภทคำซ้อน ประเภทคำซ้ำ ประเภทที่ตัดบุรพบทออก ประเภทที่เป็นวลี และประเภทที่เป็นสำนวน

สมทรง บุรุษพัฒน์ (2536: 86) กล่าวว่า “คำประสม คือ การประสมคำ 2 คำขึ้นไป จะทำให้เกิดคำประสม ซึ่งส่วนประกอบของคำประสมนี้จะปรากฏเป็นอิสระได้ในบริบทอื่นๆ ความหมายของคำประสม อาจจะเหมือนหรือต่างออกไปจากความหมายเดิมของคำที่เป็นส่วนประกอบ แต่คำประสมจะต้องมีความหมายรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน”

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (ม.ป.ป.: 99) กล่าวถึงความหมายของคำประสมไว้ดังนี้

ความหมายประจำที่คำต้น หรือคำหลังคำใดคำหนึ่งอีกคำไม่ปรากฏความหมาย เช่น ปรากฏที่คำหน้า เช่น ใจดำ แก้แค้น ปรากฏที่คำหลัง เช่น หุตา ว่านอนสอนง่าย ความหมายปรากฏที่คำหน้า คำที่มาประสมเป็นคำตรงกันข้าม เช่น ผิดชอบ หรือความหมายปรากฏคำหลัง เท็จจริง ได้เสีย ปรากฏทั้งคำหน้าคำหลัง แต่ความหมายต่างกับความหมายของคำเดี่ยวอยู่บ้าง เช่น พี่น้อง คือ เชื้อสายเดียวกัน ความหมายปรากฏเด่นอยู่คำใดคำหนึ่ง ส่วนอีกคำหนึ่งจะไม่มี ความหมายปรากฏ แต่ก็ช่วยเน้นความหมายยิ่งขึ้น เช่น เจียบเจียบ คล้ายคลึง

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2539: 60) กล่าวว่า “คำที่เอาคำมูลเหล่านั้นมาประสมกันเข้า ตั้งเป็นอีกคำหนึ่ง เรียกว่า คำประสม เช่น คำมูล “แม่” กับ “น้ำ” รวมกันเข้าเป็นคำประสมว่า แม่น้ำ หมายความว่า ทางน้ำใหญ่ คำมูล “แสง” กับ “อาทิตย์” รวมเป็นคำประสมว่า แสงอาทิตย์ หมายถึง ชื่องูชนิดหนึ่ง เป็นต้น แต่ถ้าไม่รวมเป็นคำเดียว เช่น “แสง” คำหนึ่งแปลว่า รัศมี “อาทิตย์” คำหนึ่งแปลว่า ดวงตะวันตามเดิม เช่นนี้ไม่นับว่าเป็นคำประสม นับว่าเป็นคำมูล 2 คำที่เรียงอยู่ติดกัน ซึ่งเรียกว่า วลี”

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2541: 157) ได้กล่าวถึงลักษณะคำประสมไว้ว่า

...การประสมคำเป็นวิธีการสร้างคำวิธีหนึ่งในภาษาไทย โดยวิธีเอาคำหนึ่งโดยเฉพาะคำมูล หรือคำหลักมาประสมกับอีกคำหนึ่ง หรือเอามาซ้ำกัน หรือซ้อนกันกับอีกคำหนึ่งทำให้ได้คำใหม่ๆ มีความหมายใหม่ เพิ่มขึ้นในภาษาไทยจำนวนมาก คำใหม่ที่เกิดขึ้นโดยวิธีการดังกล่าวเรียกว่า คำประสม เช่น “แม่” ประสมกับคำอื่นได้คำว่า “แม่น้ำ” “แม่ยาย” “แม่เลี้ยง” ฯลฯ คำว่าแม่ ในที่นี้ถือว่าเป็นคำหลัก โดยปกติคำหลักเมื่อนำไปประสมหรือสนธิกับคำอื่น รูปของคำมักจะยังคงเดิมเสมอ อีกประการหนึ่งคำที่นำมาประกอบเป็นคำประสมอาจเป็นเพียงหน่วยคำประสม ไม่มีความหมายใดๆ แต่เอามาประสมเพื่อความไพเราะของภาษา เพื่อสร้างคำให้มีหลายพยางค์...

จินดา เสงสมบุญ (2542: 151-152) ได้แบ่งความหมายของคำประสมไว้ 6 ลักษณะ คือ

1. คำประสมที่เกิดใหม่มีความหมายอย่างหน่วยคำหลัก และมีหน่วยคำประกอบเสริมแสดงลักษณะเฉพาะของความหมายของคำประสม เช่น ตัดเสื้อ หมายถึง ตัดเย็บผ้าเป็นเสื้อ หรือ กระโปรง กางเกง มิใช่เอาเสื้อที่เป็นตัวมาตัดให้ขาด
2. คำประสมที่เกิดใหม่มีความหมายจำกัดเฉพาะคำนั้น คือมีความหมายตามความหมายของหน่วยคำหลัก ส่วนหน่วยคำประกอบจะแสดงลักษณะ สภาพ คุณสมบัติ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการเสริมให้มีความหมายเฉพาะยิ่งขึ้น เช่น ปูทะเล หมายถึง ปูชนิดหนึ่งที่อาศัยอยู่ในทะเล
3. คำประสมที่เกิดใหม่มีความหมายใหม่ แต่แสดงนัยของความหมายของหน่วยคำเดิมทั้งสองคำ เช่น
หางเสือ หมายถึง เครื่องถือท้ายเรือ
4. คำประสมที่เกิดใหม่ มีความหมายย่อใจความ แต่ยังแสดงนัยความหมายของหน่วยคำที่เป็นส่วนประกอบหลัก เช่น
ความหลัง หมายถึง เรื่องราวที่ผ่านมาแล้วของแต่ละบุคคล
5. คำประสมที่เกิดใหม่ มีความหมายแสดงลักษณะหรืออาการหรือสถานที่ของคำที่ไปประกอบด้วย เช่น
ข้างถนน ใช้ประกอบเด็ก เป็น “เด็กข้างถนน” หมายถึง เด็กที่ไม่มีพ่อแม่เอาใจใส่
6. คำประสมที่เกิดใหม่มีความหมายเชิงอุปมา คือ หน่วยคำที่มาประกอบจะเป็นตัวที่บอกความหมายเชิงเปรียบเทียบให้เห็นว่ามีอาการหรือลักษณะอย่างนั้น เช่น ใจแคบ หมายถึง ไม่คิดเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ใครๆ

ฉนวน บุญประเสริฐ (2542: 139-140) ได้กล่าวถึงคำประสมไว้ว่า

เกิดจากการรวมหน่วยคำอิสระตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไป เช่น พัดลม ปลาเนื้ออ่อน คำประสมอาจจะมีความหมายใหม่หรือมีความหมายเดิมอยู่ด้วย ซึ่งความหมายสามารถแยกได้ดังนี้

1. มีความหมายอย่างหน่วยคำหลัก และมีหน่วยคำประกอบเสริม แสดงลักษณะเฉพาะของความหมายคำประสมนั้นๆ
2. มีความหมายเฉพาะมากขึ้น
3. มีความหมายใหม่ แต่เป็นความหมายของแต่ละหน่วยคำประกอบกัน
4. ความหมายย่อใจความ
5. มีความหมายเชิงอุปมา คือ หน่วยคำที่นำมาประกอบกัน จะเป็นตัวแทนหรือเปรียบเทียบให้เห็นว่ามีลักษณะหรืออาการอย่างนั้น

ชนิดของคำที่นำมาสร้างเป็นคำประสม เนื่องจากคำประสมเกิดจากหน่วยคำอิสระซึ่งก็คือหน่วยคำที่สามารถปรากฏตามลำพังในฐานะเป็นคำได้ ดังนั้น เราจึงสามารถพิจารณาคำประสมว่าเกิดจากคำหมวดใดมาประสมกันบ้าง เช่น นาม+นาม นาม+กริยา นาม+บุรพบท กริยา+นาม เป็นต้น

กอบกุล ถาวรานนท์ (ม.ป.ป. : 84-85) ได้กล่าวถึงคำประสมไว้ว่า

คำประสม คือ การนำเอาหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกันหรือไม่สัมพันธ์กันมารวมกัน และเมื่อเกิดเป็นคำใหม่ คำใหม่นั้นจะมีนัยของหน่วยคำเก่า หรือมีเค้าของความหมายเดิม คำประสมชนิดนี้จะมีความหมายต่างๆ คือ

1. คำประสมมีความหมายอย่างหน่วยคำหลัก เช่น ดัดหาง รถเร็ว ผ้าไหว
2. คำประสมมีความหมายใหม่ แต่แสดงนัยของความหมายของหน่วยคำที่ประกอบ เช่น ลูกเสือ ลูกน้ำ หางเสือ
3. คำประสมมีความหมายเชิงอุปมา เช่น ใจกว้าง ตาคำ หัวสูง

จํานงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261-269) ได้อธิบายลักษณะของคำประสมดังต่อไปนี้

1. ความหมายของคำประสม

คำประสม ได้แก่ คำที่เกิดจากการนำเอาคำมูลหรือคำหลักตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประสมกัน จะเป็นคำภาษาเดียวกัน คือ จะเป็นคำไทยกับคำไทย คำบาลีกับบาลี คำสันสกฤตกับคำสันสกฤต หรือจะเป็นคำไทยกับคำภาษาอื่นๆ เช่น ไทยกับบาลี ไทยกับสันสกฤต ไทยกับเขมร หรือจะเป็นภาษาต่างประเทศด้วยกัน เช่น บาลีกับบาลี สันสกฤตกับสันสกฤต บาลีกับสันสกฤต เขมรกับบาลี หรือเขมรกับสันสกฤต เป็นต้น

2. วิธีการนำเอาคำมูลต่างๆ มาประสมกันมีอยู่ 5 ชนิด คือ

2.1 คำประสมที่เกิดจากคำมูลที่มีรูป เสียง และความหมายต่างกัน เมื่อประสมกันแล้ว ทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมา ซึ่งไม่ตรงกับคำเดิมแต่ละคำเลย

2.2 คำประสมที่เกิดจากคำมูลที่มีรูป เสียง และความหมายต่างกัน เมื่อประสมกันแล้ว ทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นอีกอย่างหนึ่ง แต่ยังคงรักษาความหมายของคำเดิมแต่ละคำไว้

2.3 คำประสมที่เกิดจากคำมูลที่มีรูป เสียง และความหมายเหมือนกัน เมื่อประสมกันแล้ว ทำให้เกิดความหมายผิดไปจากคำเดิมที่ยังมิได้ประสมกันเล็กน้อย เป็นคำประสมแบบซ้ำคำ เมื่อประสมแล้ว อาจมีความหมายไปในทางบวก หรือทางลบก็ได้

2.4 คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูปและเสียงต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน เมื่อประสมกันแล้ว ความหมายไม่เปลี่ยนแปลงคงมีความหมายเท่ากับคำเดิมที่ยังมิได้ประสมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อไขความกำกวม หรือเพื่อบรรยายคำเก่าๆ ไว้ไม่ให้สูญหาย

2.5 คำประสมที่เกิดจากคำมูลซึ่งมีรูป เสียง และความหมายต่างกัน แต่ตัดพยางค์ หรือ ย่นพยางค์คำให้สั้นเข้า

3. วิธีการสร้าง คำประสม ได้ดังนี้

3.1 คำประสมที่ถือเอาคำกริยาเป็นหลัก หมายถึง คำประสมที่จะต้องมีความกริยาเป็นหลักเสมอไป อาจเป็นคำกริยากับคำกริยา หรือคำกริยากับคำนามก็ได้สามารถแบ่งย่อยได้ 3 แบบคือ

3.1.1 กริยา+นาม คำประสมแบบนี้ คำหน้าเป็นคำกริยา คำหลังเป็นคำนาม

3.1.2 นาม+กริยา คำประสมแบบนี้ คำหน้าเป็นคำนาม คำหลังเป็นคำกริยา และเน้นที่กริยา

3.1.3 กริยา+กริยา คำประสมแบบนี้ ทั้งคำหน้าคำหลังเป็นคำกริยาทั้งคู่

3.2 คำประสมที่ถือเอาคำนามเป็นหลัก หมายถึง คำประสมที่จะต้องมีความคำนามเป็นหลักเสมอไป อาจเป็นคำนามกับคำนาม หรือคำนามกับคำกริยาก็ได้ สามารถแบ่งได้เป็น 3 แบบคือ

3.2.1 นาม+กริยา คำประสมแบบนี้ คำหน้าเป็นคำนาม คำหลังเป็นคำกริยา

3.2.2 นาม+นาม คำประสมแบบนี้ แม้จะเป็นคำนามด้วยกัน แต่ก็ถือคำนามคำหน้าเป็นหลัก

3.2.3 นาม+นาม คำประสมแบบนี้ เป็นวิธีการนำคำนามที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาประสมกัน

4. ลักษณะความหมายของคำประสม

ถ้าหากจะกล่าวถึง คำประสม ในด้านความหมายแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

4.1 คำประสมที่มีความหมายคงเดิม คำประสมประเภทนี้นับว่าเป็นวิธีที่ดียิ่งในการอนุรักษ์ภาษาไทยของเราที่เคยใช้กันมาแต่สมัยโบราณไม่ให้สูญหาย

4.2 คำประสมที่มีความหมายผิดเพี้ยนไปจากคำเดิม คำประสมประเภทนี้ ก่อให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายผิดเพี้ยนไปจากคำเดิมอยู่มากทีเดียว

4.3 คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง

จากการศึกษาการสร้างคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน สรุปได้ว่า คำประสมเป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่โดยการนำเอาคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป มารวมกันเกิดคำใหม่ ความหมายใหม่ โดยอาจเ้าความเดิมหรือมีความหมายเปลี่ยนไปก็ได้

ชนิดของคำประสม จำแนกได้เป็น 6 ประเภท

1. คำประสมที่มีความหมายใหม่มีเ้าความหมายเดิม เช่น

เตา+ถ่าน: เตาถ่าน	หมายถึง	เตาที่ใช้ถ่านเป็นเชื้อเพลิง
เตา+รีด: เตารีด	หมายถึง	รถที่ใช้ไฟเป็นพลังงานขับเคลื่อน

2. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น

ขาย+หน้า: ขายหน้า	หมายถึง	รู้สึกอับอาย
ราด+หน้า: ราดหน้า	หมายถึง	อาหารประเภทก๋วยเตี๋ยว มีน้ำปรุงข้นๆ

3. คำประสมที่เกิดจากการย่อคำให้กะทัดรัดขึ้น มักขึ้นด้วย การ ความ ของ เครื่อง ชาว นัก ฯลฯ เช่น การค้า ความคิด ของหวาน เครื่องเรือน ชาวสวน ผู้ชาย

4. คำประสมที่เกิดจากการประสมคำไทยกับคำไทย เช่น หางเสือ กลัวยไม้ ฯลฯ

5. คำประสมที่เกิดจากการประสมคำไทยกับคำยืม เช่น

- 5.1 คำไทย+คำยืมภาษาจีน เช่น บะหมี่ โต๊ะหนังสือ ฯลฯ
- 5.2 คำไทย+คำยืมภาษาบาลีสันสกฤต เช่น ผลไม้ ดักบาตร ฯลฯ
- 5.3 คำไทย+คำยืมภาษาอังกฤษ เช่น ไมโครเวฟ รถเมย์ ฯลฯ
- 5.4 คำไทย+คำยืมภาษาเขมร เช่น เดินทางไกล ป้อมตำรวจ ฯลฯ

6. คำประสมเกิดจากคำยืมภาษาต่างประเทศประสมกัน เช่น ดำรงศักดิ์ พระศก ฯลฯ

โครงสร้างคำประสม มีโครงสร้างจากคำต่างๆ เช่น

- 6.1 คำนาม+คำนาม เช่น รถราง รถไฟ น้ำปลา ฯลฯ
- 6.2 คำนาม+คำสรรพนาม เช่น พระคุณท่าน ข้าพระพุทธเจ้า ฯลฯ
- 6.3 คำกริยา+คำกริยา เช่น ต้มยำ จดจำ คูหมิ่น ฯลฯ
- 6.4 คำกริยา+คำนาม เช่น กินใจ ดีหน้า ฯลฯ
- 6.5 คำกริยา+คำวิเศษณ์ เช่น หลับใน ถือดี ฯลฯ
- 6.6 คำวิเศษณ์+คำนาม เช่น หลายใจ ร้อนตัว ดีอกดีใจ ฯลฯ
- 6.7 คำบุพบท+คำนาม เช่น นอกใจ นอกเรื่อง ฯลฯ

หน้าที่ของคำประสมสามารถทำหน้าที่ต่างๆ ในประโยคดังนี้

1. คำนาม เช่น น้ำปลา ช่างไม้ ตู้เย็น แม่น้ำ ฯลฯ
2. คำสรรพนาม เช่น ทูลกระหม่อม พระคุณเจ้า ฯลฯ
3. คำกริยา เช่น แก๊ว ยกลูก เดินร่า อ่อนใจ ฯลฯ
4. คำวิเศษณ์ เช่น ใจดำ ปิ๋ว หลายใจ ฯลฯ
5. คำอุทาน เช่น แม่เจ้าโวย! อื้อตาย! ฯลฯ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ

กรรณิการ์ วิมลเกษม (2536: 29) ได้กล่าวถึงการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือไว้ว่า “คำประสมเป็นการนำหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกัน ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเกิดเป็นคำใหม่ อาจมีความหมายใหม่ หรือมีเค้าความหมายเดิมก็ได้”

บุญคิด วัชรศาสตร์ (2538: 34) ได้กล่าวถึงคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไว้ว่า “คำเมืองมีทั้งคำประสมที่เป็นคำนามและคำกริยารวมอยู่ด้วย คำเหล่านี้จะช่วยเพิ่มคุณลักษณะของคำนั้นให้เด่น ชัดเจนยิ่งขึ้น”

จากการศึกษาการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ สรุปได้ว่า คำประสม หมายถึง การนำคำที่มีความหมายสมบูรณ์ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมเข้าด้วยกันเกิดเป็นคำใหม่ คำที่ได้อาจมีความหมายเหมือนเดิมหรือความหมายแตกต่างออกไปจากเดิมก็ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พินดา เย็นสมุทร(2524: 44-48) กล่าวว่าโดยสรุปว่า คำประสมเป็นลักษณะการสร้างคำที่นำคำ 2 คำ หรือมากกว่ามารวมกัน ทำให้ได้คำที่มีความหมายใหม่ใช้ในภาษา และคำสร้างใหม่ซึ่งเป็นคำประสมนี้ ความหมายสำคัญของคำจะอยู่ที่คำหน้าซึ่งเป็นคำต้น ส่วนคำตามมาหรือคำหลังเป็นส่วนขยาย คำประสมในภาษาลาวโซ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. คำนาม ได้แก่ คำประสมซึ่งเกิดขึ้นจากการนำคำนามประสมกับคำนาม หรือคำนามประสมกับคำกริยา หรือคำวิเศษณ์ โดยมีความหมายหลักของคำอยู่ที่คำต้นซึ่งเป็นคำตั้ง ส่วนคำหลังเป็นคำขยาย หรือความหมายของคำหลังขยายคำที่นำหน้า
2. คำกริยา ได้แก่ คำประสมซึ่งมีโครงสร้างของคำที่เกิดจากการใช้คำกริยาเป็นคำตั้งและใช้คำกริยา หรือคำนาม หรือคำวิเศษณ์เป็นคำขยาย สำหรับความหมายของคำประสมประเภทนี้ จะมีความหมายทั้งความหมายตรง และความหมายในเชิงอุปมา

พรชนก ลำภาเงิน (2540: 116-124) ได้ศึกษาวิเคราะห์ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานพบว่า การสร้างศัพท์บัญญัติจะพบคำที่เกิดจากคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาต่างประเทศเป็นคำภาษาเขมรมากที่สุด และคำซ้อนเกิดจากคำภาษาต่างประเทศทั้งหมดก็เป็นคำที่มาจากภาษาเขมรมากที่สุดเช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องมาจากเขมรเป็นชาติเก่าแก่ชาติหนึ่งในแถบอินโดจีนที่มีความสัมพันธ์ ติดต่อกับไทยมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ใกล้ชิดกัน จึงทำให้ภาษาเขมรได้เข้ามาสู่ภาษาไทยมาตรฐานทั้งการพูด วรรณคดี และราชาศัพท์ อีกทั้งไทยได้ยืมคำมาใช้จำนวนมากและมีอิทธิพลมาเป็นเวลานาน จึงทำให้ภาษาไทยมาตรฐานมีคำภาษาเขมรปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก

เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2525: 63) ได้ศึกษาเรื่องคำประสมในภาษานุง กล่าวว่า คำประสมเป็นคำใหม่ในภาษาชนิกหนึ่ง โดยการนำคำที่มีอยู่ในภาษาแต่เดิมมาเรียงคำขึ้นใหม่ ซึ่งมีหลักการและการใช้ ตลอดจนมีความหมายใหม่หรือความหมายคงเดิม คำประสมในภาษานุงมีหลายลักษณะ แต่ก็คล้ายคลึงกัน ส่วนใหญ่คำที่นำมาประกอบเป็นคำประสมมักเป็นคำนาม ลักษณนามและกริยาที่เรียงไว้หน้าคำประเภทอื่น คำที่นำมาประสมกันให้เป็นคำประสมจึงมีหลายประเภท ทั้งคำประเภทเดียวกันและต่างประเภท เมื่อนำคำมาประสมกันแล้ว คำประสมนั้นจะมีความหมายใหม่ แต่ยังคงมีความหมายใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับความหมายของคำเดิมแต่ละคำแต่ละประเภทนำมาประสมนั้นๆ

คำประสมภาษานุงบางคำมีลักษณะเป็นคำซ้อน เพราะคำที่นำมาประสมกันมีความหมายใกล้เคียงกัน เมื่อนำมาประสมกับอีกคำหนึ่ง ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน คำประสมใหม่ก็จะมี ความหมายซ้อนกัน

อนงค์ เอียงอุบล (2525: 37) กล่าวว่า คำประสมต้องเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกันตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปประกอบกัน คำประสมแต่ละคำต้องมีส่วนประกอบ 2 ส่วน แต่ละส่วนนั้นอาจจะเป็นหน่วยคำอิสระหรือเป็นหน่วยคำอิสระซึ่งประกอบกันเป็นกลุ่มคำ คำประสมหรือคำซ้อนก็ได้ ส่วนประกอบแต่ละส่วนต้องทำหน้าที่ร่วมกันเป็นคำเดียวกัน

ลินดา วิชาดากุล(2528: 181) กล่าวว่า คำประสมเป็นคำที่เกิดจากหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกันตั้งแต่ 2 หน่วยคำขึ้นไปประกอบกัน คำประสมแต่ละคำต้องมีส่วนประกอบ 2 ส่วน ซึ่งอาจเป็นส่วนหลักกับส่วนขยาย หรือส่วนหลักกับส่วนหลักก็ได้ แต่ละส่วนนี้อาจเป็นหน่วยคำอิสระหน่วยเดียวหรือเป็นหน่วยคำอิสระซึ่งประกอบกันเป็นกลุ่มคำเป็นคำประสมหรือคำซ้อน ส่วนประกอบแต่ละส่วนจะต้องทำหน้าที่ร่วมกันเป็นคำเดียวกัน ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใหม่ แต่ยังมีเค้าความหมายเดิม

การสร้างคำประสมในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เมื่อพิจารณาทางด้านโครงสร้างแล้ว แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. คำประสมที่เกิดจากส่วนหลักและส่วนขยายมาประกอบกัน มีโครงสร้างเป็น 9 แบบ ดังนี้

- แบบที่ 1.1 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นคำเดียว
- แบบที่ 1.2 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นกลุ่มคำ
- แบบที่ 1.3 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นคำพยาน
- แบบที่ 1.4 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นคำประสม
- แบบที่ 1.5 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นคำซ้อน
- แบบที่ 1.6 ส่วนหลักเป็นคำประสม ส่วนขยายเป็นคำเดียว
- แบบที่ 1.7 ส่วนหลักเป็นคำประสม ส่วนขยายเป็นคำประสม
- แบบที่ 1.8 ส่วนหลักเป็นคำประสม ส่วนขยายเป็นกลุ่มคำ
- แบบที่ 1.9 ส่วนหลักเป็นคำเดียว ส่วนขยายเป็นคำเดียว คำประสม และคำเดียว

2. คำประสมที่เกิดจากส่วนหลัก และส่วนหลักมาประกอบกัน มีโครงสร้าง 3 แบบ ดังนี้

- แบบที่ 2.1 ส่วนหลักส่วนแรกเป็นคำเดียว ส่วนหลักส่วนที่สองก็เป็นคำเดียว
- แบบที่ 2.2 ส่วนหลักส่วนแรกเป็นคำเดียว ส่วนหลักส่วนที่สองเป็นกลุ่มคำ
- แบบที่ 2.3 ส่วนหลักส่วนแรกเป็นคำเดียว ส่วนหลักส่วนที่สองเป็นคำประสม

ศิริวรรณ กาญจนโหติ(2532: 21) กล่าวว่า คำประสม คือ คำที่เกิดจากหน่วยประกอบที่สามารถปรากฏลำพังได้ 2 หน่วยมาประกอบกันเข้า แต่ละหน่วยต้องมีความหมายต่างกัน หน่วยประกอบแต่ละหน่วยอาจเป็นหน่วยคำอิสระ หรือหน่วยคำหัวใจศัพท์เพียงหน่วยคำเดียว หรือหน่วยคำอิสระที่ประกอบกันเป็นกลุ่มคำ คำประสม คำซ้อน หรือหน่วยคำอิสระที่ประกอบกับหน่วยคำไม่อิสระเป็นคำพยานอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ หน่วยประกอบแต่ละหน่วยต้องร่วมกันทำหน้าที่และให้ความหมายเป็นคำเดียวกัน เช่น ดินจี้ ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระที่มีความหมายต่างกัน 2 หน่วย คือ ดินทำหน้าที่เป็นคำนาม หมายถึง วัตถุพื้นโลกที่ใช้สำหรับปลูกพืช+จี้ ทำหน้าที่เป็นคำกริยา หมายถึง เฝ้า เมื่อประกอบแล้วแต่ละหน่วยจะร่วมกันทำหน้าที่และให้ความหมายเป็นคำเดียวกัน คือ ดินจี้ ทำหน้าที่เป็นคำนาม หมายถึง อัฐ

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2530) ได้ศึกษาการสร้างคำและเปรียบเทียบการใช้คำในภาษาไทยสมัยสุโขทัยโดยการศึกษาการสร้าง และหน้าที่ของคำพยาน คำประสม คำซ้อน และคำซ้ำ จากข้อมูลจารึกสมัยสุโขทัยและหนังสือไตรภูมิพระร่วง พบว่า ในด้านรูปคำมีคำที่ใช้สืบมาจนถึงปัจจุบันและคำที่ไม่ปรากฏใช้ในปัจจุบัน ซึ่งคำที่ใช้สืบมาจนถึงปัจจุบันมีคงรูปเดิม และเปลี่ยนแปลงรูปไปบางส่วน ในด้านความหมายมีที่ความหมายคงเดิมและความหมายเปลี่ยนแปลงไปบ้าง

ราตรี รัตนวารชร (2534) กล่าวถึงที่มาของคำซ้อนในภาษาไทยมี 3 ประเภท คือ “เป็นคำภาษาไทยทั้งหมด การซ้อนคำภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ การซ้อนคำภาษาต่างประเทศทั้งหมด”

เบญจมาศ บางอัน (2529) ได้ศึกษาการสร้างคำในสมัยอยุธยาเกี่ยวกับโครงสร้างของคำซ้อน พบว่า โครงสร้างคำซ้อนในภาษาไทยสมัยอยุธยามีลักษณะแตกต่างกันไปตามจำนวนหน่วยที่นำมาประกอบ มีทั้งสิ้น 12 แบบ คือ โครงสร้าง 2 หน่วย โครงสร้าง 3 หน่วย โครงสร้าง 4 หน่วย โครงสร้าง 5 หน่วย โครงสร้าง 6 หน่วย โครงสร้าง 7 หน่วย โครงสร้าง 8 หน่วย โครงสร้าง 9 หน่วย โครงสร้าง 10 หน่วย โครงสร้าง 11 หน่วย โครงสร้าง 12 หน่วย และโครงสร้าง 16 หน่วย ตลอดจนเปรียบเทียบลักษณะการเปลี่ยนแปลงคำเหมือนและแตกต่างกับปัจจุบัน และคำที่ยังมีใช้ในปัจจุบัน และคำใดที่เลิกใช้แล้วในสมัยปัจจุบัน

จินดา เสงสมบุรณ์ (2527) ศึกษาคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย พบว่า คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ที่ต้องปรากฏกับคำนาม การกผู้กระทำ และการกผู้ทรง-รับ การกใดการกหนึ่ง หรือทั้ง 2 การกก็ได้ บางคำปรากฏกับกริยาอื่นซึ่งมักเป็นกริยาบอกทิศทางเสมอ เมื่อพิจารณาตามการปรากฏกับคำนามการก และคำกริยา สามารถจำแนกออกเป็นประเภทย่อยๆ ได้ 34 ประเภท

อุดม พรประเสริฐ (2523) กล่าวถึงคำวิเศษณ์สองพยางค์มีโครงสร้างอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ซ้ำคำ และลักษณะที่ซ้ำบางส่วน มีตำแหน่งอยู่หลังคำนามและหลังคำกริยา โดยทำหน้าที่ขยายคำข้างหน้าให้เด่นชัดขึ้น แบ่งประเภทตามความหมายได้เป็น 10 ประเภท คือ ประเภทสื่อความหมายบอกอาการ ประเภทสื่อความหมายบอก ลักษณะรูปร่าง ประเภทสื่อความหมายบอกรส ประเภทสื่อความหมายบอกกลิ่น

ประเภทสื่อความหมายบอกเสียง ประเภทสื่อความหมายบอกสี ประเภทสื่อความหมายบอกสถานะ ประเภทสื่อความหมายบอกขนาด ประเภทสื่อความหมายบอกความแน่นอน ประเภทสื่อความหมายบอกปริมาณ นอกจากนี้ยังมีคำวิเศษณ์สองพยางค์ที่สื่อความหมายบอกขนาดใหญ่ เล็ก หรือ ปริมาณมาก น้อย ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเสียงในคำเหล่านั้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คำประสมเป็นการสร้างคำขึ้นใหม่ที่น่าสนใจ เป็นอย่างยิ่ง สำหรับในการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำเอาแนวทางการวิเคราะห์ที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมายของคำประสมจาก เอกสารและงานวิจัยทุกเล่มที่อ้างอิงถึง มาผสมผสานและปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูลของ คำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือด้วย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ และมีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสถิติพรรณนา โดยนำข้อมูลจากการแจกแจงความถี่มาวิเคราะห์ตามเกณฑ์ในด้านที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมายของคำประสม โดยคำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอตารางแสดงผลการเปรียบเทียบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาคำประสม

2. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการรวบรวมข้อมูลต่อไปนี้

2.1 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ รวบรวมข้อมูลจากพจนานุกรมล้านนาไทย จำนวน 100 คำ, พจนานุกรมล้านนา-ไทยฉบับแม่ฟ้าหลวง จำนวน 392 คำ, พจนานุกรมไทยกรุงเทพฯ-ไทยเชียงใหม่ จำนวน 330 คำ และหลักภาษาไทยพายัพ จำนวน 45 คำ รวมทั้งสิ้น 867 คำ

2.2 คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน รวบรวมข้อมูลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 รวมทั้งสิ้น 1,866 คำ

3. กลุ่มตัวอย่าง (Sampled Population) ของงานวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

3.1 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 867 คำมาใช้ในการวิเคราะห์ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดไว้

3.2 คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จึงจำเป็นต้องมีกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนที่เท่ากัน ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จึงยึดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 867 คำเป็นหลัก ซึ่งวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มชั้น (Stratified sampling) คือ นำคำประสมทั้งหมดจำนวน 1,866 คำมาจัดแบ่งตามกลุ่มพยัญชนะที่ปรากฏ จำนวน 31 ตัวอักษร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ คือ จำนวน 867 คำ ผู้วิจัยจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย ด้วยอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ 28 คำต่อ 1 ตัวอักษร แต่ปรากฏพยัญชนะ 6 ตัวอักษรที่มีอัตราส่วนไม่ถึง 28 คำ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกทั้ง 6 ตัวอักษรที่มีอัตราส่วนไม่ถึง 28 คำ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้น ส่วนพยัญชนะอีก 25 ตัวอักษรที่เหลือ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มจากเสียงพยัญชนะ คือ คำ 2 พยางค์, คำ 3 พยางค์, คำ 4 พยางค์, และคำมากกว่า 4 พยางค์ในอัตราส่วนเท่าๆ กัน จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง จำนวน 867 คำ

4. นำข้อมูลที่ได้ มาจัดแยกตามเกณฑ์การวิเคราะห์คำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้าน ที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือมานับที่เรียงตามลำดับตัวอักษรไทยตามหลักพจนานุกรม

2. ศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ที่มาของคำประสม ผู้วิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์ของ จานงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261) และ เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2541: 44) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับข้อมูลคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ จำแนกเป็น

- 2.1.1 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด
- 2.1.2 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น
- 2.1.3 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น
- 2.1.4 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด
- 2.1.5 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น
- 2.1.6 คำประสมที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด

2.2 ชนิดของคำประสม ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์ของ จ้านงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261) และ เรืองเดช ปันเขื่อนขัฒย์ (2541: 44) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับข้อมูลคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ จำแนกเป็น

- 2.2.1 คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม
- 2.2.2 คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา
- 2.2.3 คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

2.3 โครงสร้างของคำประสม ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์ของ จ้านงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261) และ เรืองเดช ปันเขื่อนขัฒย์ (2541: 44) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับข้อมูลคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ จำแนกเป็น

- 2.3.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์
- 2.3.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์
- 2.3.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์
- 2.3.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์

2.4 ความหมายของคำประสม ผู้วิจัยใช้แนวการวิเคราะห์ของ จ้านงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับข้อมูลคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ จำแนกเป็น

- 2.4.1 คำประสมที่มีความหมายคงเดิม
- 2.4.2 คำประสมที่มีความผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง

3. นำข้อมูลที่ได้ มาหาค่าอัตราส่วนร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางแสดงผล
การเปรียบเทียบ

การเสนอผลการวิจัย

เสนอผลการวิจัยแบบสถิติพรรณนา และการใช้ตารางประกอบคำอธิบาย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในเรื่องต่อไปนี้ 1) เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านที่มาของคำประสม 2) เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านชนิดของคำประสม 3) เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านโครงสร้างของคำประสม 4) เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านความหมายของคำประสม ตามเกณฑ์การวิเคราะห์คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือ

เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านที่มา

ในการศึกษาเปรียบเทียบที่มาของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์คำประสม โดยจำแนกตามที่มาของคำที่นำมาประสมกัน แบ่งคำประสมออกเป็น 6 ลักษณะ รวม 25 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้

1. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด
2. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ
 - 2.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน
3. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น จำแนกเป็น 9 ประเภท คือ
 - 3.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี
 - 3.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต

- 3.3 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต
- 3.4 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมร
- 3.5 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต
- 3.6 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต
- 3.7 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร
- 3.8 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี
- 3.9 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี

สันสกฤต

- 4. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด
- 5. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 5.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต
 - 5.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต
- 6. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด จำแนกเป็น 10 ประเภท คือ
 - 6.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลี
 - 6.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลีสันสกฤต
 - 6.3 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาเขมร
 - 6.4 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาสันสกฤต
 - 6.5 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต
 - 6.6 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมร
 - 6.7 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต
 - 6.8 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมรกับภาษาเขมร
 - 6.9 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมร ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต
 - 6.10 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาจีนกับภาษาจีน

ในการวิเคราะห์ที่มาของคำประสม ผู้วิจัยใช้อักษรย่อในการศึกษาเปรียบเทียบที่มาของคำที่นำมาประสมกันในคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ เพื่อความสะดวกต่อการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

- ท. หมายถึง คำที่มาจากภาษาไทยมาตรฐาน
- น. หมายถึง คำที่มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือ
- อ. หมายถึง คำที่มาจากภาษาไทยถิ่นอีสาน หรือภาษาอังกฤษ
- ป. หมายถึง คำที่มาจากภาษาบาลี
- ส. หมายถึง คำที่มาจากภาษาสันสกฤต
- ป.ส. หมายถึง คำที่มาจากภาษาบาลีหรือสันสกฤต
- ข. หมายถึง คำที่มาจากภาษาเขมร
- จ. หมายถึง คำที่มาจากภาษาจีน

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐานที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง เป็นภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด พบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ตัวอย่างคำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

- จับจี : จับ (ท.) + จี (ท.)
- เฉื่อยชา : เฉื่อย (ท.) + ชา (ท.)
- เท่าเทียม : เท่า (ท.) + เทียม (ท.)
- ข้องแหวะ : ข้อง (ท.) + แหวะ (ท.)
- ทิมดำ : ทิม (ท.) + ดำ (ท.)

คำประสมภาษาถิ่นเหนือ

ไต้ล่าง	:	ไต้ (ท.) + ล่าง (ท.)
มั่งมี	:	มั่ง (ท.) + มี (ท.)
เลี้ยงดู	:	เลี้ยง (ท.) + ดู (ท.)
หุนหันพันเล่น	:	หุนหัน (ท.) + พันเล่น (ท.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 5 ประเภท

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น เช่น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภท

1. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นเหนือ

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นเหนือ หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นเหนือ ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นเหนือ ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 82 คำคิดเป็นร้อยละ 9.45 ของคำประสมภาษาถิ่นเหนือทั้งหมด ตัวอย่างคำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ

คำประสมภาษาถิ่นเหนือ

ตัวลั้ม	:	ตัว (น.) + ลั้ม (ท.)
ตั้งนา	:	ตั้ง (น.) + นา (ท.)
เมินนาน	:	เมิน (น.) + นาน (ท.)
ลุ่มล่าง	:	ลุ่ม (น.) + ล่าง (ท.)
เสื่อสาด	:	เสื่อ (ท.) + สาด (น.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ภาษาไทยถิ่นเหนือ จัดอยู่ในลำดับที่ 2 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 5 ประเภท

2. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน หมายถึง การนำ คำมูลในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกัน แล้วกลายป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบ คำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน ไม่ปรากฏคำประสม ภาษาไทยมาตรฐาน และคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในคำประสมประเภทนี้

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น หมายถึง การนำคำมูลภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาบาลีสันสกฤต หรือภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่ สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง โดยจำแนกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 10 คำคิดเป็นร้อยละ 1.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ขอบเขต	:	ขอบ (ท.) + เขต (ป. เขตต)
เค้ามูล	:	เค้า (ท.) + มูล (ป. มูล)
เจ้าก็เจ้าการ	:	เจ้าก็ (ท.) + เจ้า (ท.) + การ (ป.)
โชติช่วง	:	โชติ (ป. โชติ) + ช่วง (ท.)
ปัจจุบันทันด่วน	:	ปัจจุบัน (ป. ปัจจุบัน) + ทันด่วน (ท.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 5 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

2. คำที่ประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ทิศทาง	:	ทิศ (ส.ทิศ) + ทาง (ท.)
จงรักภักดี	:	จงรัก (ท.) + ภักดี (ส. ภักดี)
เนืองนิตย์	:	เนือง (ท.) + นิตย์ (ส. นิตย์)
ถ้อยช้วนถ้อยศักดิ์	:	ถ้อย (ท.) + ช้วน (ส.) + ถ้อย (ท.) + ศักดิ์ (ส.)
บ่วงบาศ	:	บ่วง (ท.) + บาศ (ส.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

3. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาซ้อนกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกัน แล้วกลายป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเก่าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบ คำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

รุ่งโรจน์	:	รุ่ง (ท.) + โรจน์ (ป.ส. โรจน)
ร่วมโพธิ์ร่วมไทร	:	ร่วม (ท.) + โพธิ์ (ป.ส. โพธิ) + ร่วมไทร (ท.)
ผิครูปผิคร่าง	:	ผิคร (ท.) รูป (ป.ส.) + ผิคร่าง (ท.)
พิธีรีตอง	:	พิธี (ป.ส.) + รีตอง (ท.)
เข้ารูปเข้ารอย	:	เข้ (ท.) รูป (ป.ส.) + เข้ารอย (ท.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 6 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

4. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมร

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมร หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทย มาตรฐานกับภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 92 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.61 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ชนลูกชนพอง	:	ชนลูก (ท.) + ชน (ท.) พอง (ข.)
จับเคลื่อน	:	จับ (ท.) + เคลื่อน (ข. เคลื่อน)
เจริญตาเจริญใจ	:	เจริญ (ข. เจริญ) ตา (ท.) + เจริญ (ข. เจริญ) ใจ (ท.)
เด็ดดาล	:	เด็ด (ท.) + ดาล (ข. ฎาล)
ผสมผล	:	ผสม (ข. ผล) + ผ (ข. ผ) + เส (ท.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

5. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

จองเวรจองกรรม	:	จอง(ท.) เวร(ป. เวร) + จอง(ท.) กรรม(ส. กรรม)
ตัดญาติขาดมิตร	:	ตัด (ท.) ญาติ (ป. ญาติ) + ขาด (ท.) มิตร (ส. มิตร)
ตามบุญตามกรรม	:	ตาม(ท.) บุญ(ป. บุญ) + ตาม(ท.) กรรม(ส. กรรม)
บุญทำกรรมแต่ง	:	บุญ (ป. บุญ) ทำ (ท.) + กรรม (ส. กรรม) แต่ง (ท.)
บุญหนักศักดิ์ใหญ่	:	บุญ (ป. บุญ)หนัก (ท.) + ศักดิ์ (ส.) ใหญ่ (ท.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

6. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้างจากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

เจ้าบุญนายคุณ	:	เจ้า (ท.) บุญ (ป. บุญ) + นาย (ท.) คุณ (ป.ส.)
เจ้าพระเดชนายพระคุณ	:	เจ้าพระ(ท.) เดช(ป.เดช) + นายพระ(ท.)คุณ(ป.ส.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

7. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไป มาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

กนเศษกนเลย : กน (ท.) เศษ (ส. เศษ) + กน (ท.) เลย (ข. เลย)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

8. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไป มาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานเพียงประเภทเดียว จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

กระเปียดกระเสีย : กระ (ท.) เปียด (ข. เปียด) + กระ (ท.) เสีย (ป. กสิร)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

9. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในที่มาประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

สกุลรุนชาติ : สกุล (ข. สกุล) + รุน (ท.) ชาติ (ป.ส.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็น

คำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ มีจำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85 ของคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่าง คำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ

กั๊ดไก้	:	กั๊ด (น.) + ไ้ (น.)
ง่าวเอื้อ	:	ง่าว (น.) + เอื้อ (น.)
จ่มแซ่ม	:	จ่ม (น.) + แซ่ม (น.)
ญ่อยญา	:	ญ่อย (น.) + ญา (น.)
จิดไบ้จิดง่าว	:	จิดไบ้ (น.) + จิดง่าว (น.)
ญะแต่ญะว่า	:	ญะแต่ (น.) + ญะว่า (น.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 5 ประเภท

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยถิ่นเหนือ กับภาษาอื่น เช่น ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร และภาษาจีน ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือ กับภาษาสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยถิ่นเหนือ กับภาษาสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบ

คำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ มีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต

ขอมมาลาไดค์ : ขอมมา (ส. กษมา) + ลาไดค์ (น.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำซ้อนจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 5 ประเภท

2. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือ กับภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาไทยถิ่นเหนือ กับภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกัน แล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต

จีจ๊ะฐุระ : จีจ๊ะ (น.) + ฐุระ (ป.ส.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 5 ประเภท

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด หมายถึง การนำคำมูลในภาษาต่างประเทศ และภาษาต่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงคำ ความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำมาประสมเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 48 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.54 ของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ คำที่นำมาประสม กันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด จำแนกเป็น 10 ประเภท ดังนี้

1. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลี

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาบาลี กับภาษาบาลี หมายถึง การนำคำมูลในภาษาบาลี กับบาลี ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงคำความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษา บาลีกับภาษาบาลี ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน และคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือใน คำประสมประเภทนี้

2. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันในคำประสมภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาบาลี กับภาษาบาลี สันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาบาลี กับภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำ ขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงคำความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

อนกอนันต์	:	อนก (ป.ส. อนก) + อนันต์ (ป. อนนุต)
อุปมาอุปไมย	:	อุปมา (ป.ส. อุปมา) + อุปไมย (ป. อุปเมยฺย)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

3. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาเขมร

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาบาลีกับภาษาเขมร หมายถึง การนำคำมูลในภาษาบาลีกับภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

เขตแดน : เขต (ป. เขตต) + แดน (ข. แฉน)

เจตจำนง : เจต (ป. เจตต) + จำนง (ข. จฉนง)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

4. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาสันสกฤตกับภาษาสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาสันสกฤตกับภาษาสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.34 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ประหัดประหาร	:	ประหัด (ส. ปฺรหฺฤตฺ) + ประหาร (ส. ปฺรหฺร)
ศักดิ์ศรี	:	ศักดิ์ (ส. ศกฺติ) + ศรี (ส. ศฺรี)
โศกศัลย์	:	โศกศัลย์ (ส. โสกฺศลฺ)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

5. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันในคำประสมภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาสันสกฤต กับภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเก่าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

พงศ์พันธุ์	:	พงศ์ (ส. วุํศ) + พันธุ์ (ป.ส. พนฺธุ)
มิตรสหาย	:	มิตร (ส. มิตร) + สหาย (ป.ส. สหาย)
บาปเคราะห์	:	บาป (ป.ส. ปาป) + เคราะห์ (ส. ครุห)
ทรมาทรรรม	:	ทรม (ป. ทฺ, ทฺรุ) + ทร (ป. ทฺ, ทฺรุ) + กรรม (ส. กรฺม)
บาปกรรม	:	บาป (ป.ส.) + กรรม (ส. กรฺม)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

6. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมร

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาสันสกฤต กับภาษาเขมร หมายถึง การนำคำมูลในภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่ มีความหมายใหม่ หรือคงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

พรรคพวก : พรรค (ส. พรรค) + พวก (ข. พวก)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

7. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต กับภาษาบาลีสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต กับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ชีวิตชีวา	:	ชีวิต (ป.ศ. ชีวิต) + ชีวา (ป.ศ. ชีวา)
อาลัยอาวรณ์	:	อาลัย (ป.ศ. อาลย) + อาวรณ์ (ป.ศ. อาวณ)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

8. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมรกับภาษาเขมร

คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมร กับภาษาเขมร หมายถึง การนำคำมูลในภาษาเขมรกับภาษาเขมร ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่หรือคงคำความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมรกับภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 29 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.34 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ครอบครอง	:	ครอบ (ข. ครบ) + ครอง (ข. ครุง)
ฉวัดเฉวียน	:	ฉวัด (ข. ฉวาด) + เฉวียน (ข. เฉวียล)
ละเอียดลออ	:	ละเอียด (ข. ลุอิต) + ลออ (ข. ลูอ)
ปลอมแปลง	:	ปลอม (ข.) + แปลง (ข.)
ปรักปรำ	:	ปรัก (ข.) + ปรำ (ข.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

9. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมร ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาเขมร ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต หมายถึง การนำคำมูลในภาษาเขมร ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาเขมร ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ตระกูลมูลชาติ : ตระกูล (ข. ตระกูล) + มูล (ป.มูล) ชาติ (ป.ศ. ชาติ)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

10. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาจีนกับภาษาจีน

คำที่นำมาประสมกันเป็นภาษาจีน กับภาษาจีน หมายถึง การนำคำมูลในภาษาจีนกับภาษาจีน ที่เกิดอิสระได้ตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วกลายเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ หรือ คงเค้าความหมายเดิมอยู่บ้าง จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมที่นำคำมาประสมกันเป็นคำภาษาจีนกับภาษาจีน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

แสงช่วย : แสง (จ.) + ช่วย (จ.)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของคำประสมตามที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ

ที่มาของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไทยมาตรฐานทั้งหมด	(686)	(79.12)	(4)	(0.46)
2. ไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น	-	-	(82)	(9.45)
2.1 ไทยมาตรฐานกับไทยถิ่นเหนือ	-	-	82	9.45
2.2 ไทยมาตรฐานกับไทยถิ่นอีสาน	-	-	-	-
3. ไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น	(133)	(15.34)	-	-
3.1 ไทยมาตรฐานกับบาลี	10	1.15	-	-
3.2 ไทยมาตรฐานกับสันสกฤต	11	1.27	-	-
3.3 ไทยมาตรฐานกับบาลีสันสกฤต	8	0.92	-	-
3.4 ไทยมาตรฐานกับเขมร	92	10.61	-	-
3.5 ไทยมาตรฐาน บาลี สันสกฤต	7	0.81	-	-
3.6 ไทยมาตรฐาน บาลี บาลีสันสกฤต	2	0.23	-	-
3.7 ไทยมาตรฐาน สันสกฤต เขมร	1	0.12	-	-
3.8 ไทยมาตรฐาน เขมร บาลี	1	0.12	-	-
3.9 ไทยมาตรฐาน เขมร บาลีสันสกฤต	1	0.12	-	-
4. ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด	-	-	(779)	(89.85)
5. ภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น	-	-	(2)	(0.24)
5.1 เหนือกับสันสกฤต	-	-	1	0.12
5.2 เหนือกับบาลีสันสกฤต	-	-	1	0.12

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่มาของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. ภาษาอื่นทั้งหมด	(48)	(5.54)	-	-
6.1 บาลีกับบาลี	-	-	-	-
6.2 บาลีกับบาลีสันสกฤต	2	0.23	-	-
6.3 บาลีกับเขมร	2	0.23	-	-
6.4 สันสกฤตกับสันสกฤต	3	0.34	-	-
6.5 สันสกฤตกับบาลีสันสกฤต	7	0.81	-	-
6.6 สันสกฤตกับเขมร	1	0.12	-	-
6.7 บาลีสันสกฤตกับบาลีสันสกฤต	2	0.23	-	-
6.8 เขมรกับเขมร	29	3.34	-	-
6.9 เขมร บาลี และบาลีสันสกฤต	1	0.12	-	-
6.10 จีนกับจีน	1	0.12	-	-
รวม	867	100	867	100

เมื่อพิจารณาตามลักษณะที่มาของคำประสมพบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐานเรียงลำดับตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คือ คำประสมที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น และคำภาษาอื่นทั้งหมด ตามลำดับ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือเรียงลำดับตามจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คือคำประสมที่มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด คำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น คำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด และคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น ตามลำดับ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบลักษณะที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ลักษณะที่มา				ลักษณะที่มา		
1	ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด	686	79.12	1	ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด	779	89.85
2	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น	133	15.34	2	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น	82	9.45
3	ภาษาอื่นทั้งหมด	48	5.54	3	ไทยมาตรฐานทั้งหมด	4	0.46
				4	ภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น	2	0.24
	รวม	867	100		รวม	867	100

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของโครงสร้างคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏคำประสมจำนวน 19 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏคำประสม จำนวน 5 ประเภท

เมื่อเรียงลำดับประเภทตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน มีคำประสมที่มาจากคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด จำนวนมากที่สุด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ มีคำประสมที่มาจากภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด จำนวนมากที่สุด ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบประเภทที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ประเภทที่มา				ประเภทที่มา		
1	ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด	686	79.12	1	ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด	779	89.85
2	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมร	92	10.61	2	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ	82	9.45
3	ภาษาเขมรกับภาษาเขมร	29	3.34	3	ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด	4	0.46
4	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต	11	1.27	4	ภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต	1	0.12
5	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี	10	1.5	4	ภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต	1	0.12
6	ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต	8	0.92				
7	ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และสันสกฤต	7	0.81				
7	ภาษาสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต	7	0.81				
8	สันสกฤตกับสันสกฤต	3	0.34				
9	ภาษาไทยมาตรฐาน บาลี บาลีสันสกฤต	2	0.23				
9	บาลีกับบาลีสันสกฤต	2	0.23				
9	ภาษาบาลีกับภาษาเขมร	2	0.23				
9	บาลีสันสกฤตกับบาลีสันสกฤต	2	0.23				
10	ภาษาไทยมาตรฐาน สันสกฤต เขมร	1	0.12				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ประเภทที่มา				ประเภทที่มา		
10	ภาษาไทยมาตรฐาน เขมร บาลี	1	0.12				
10	ภาษาไทยมาตรฐาน เขมร บาลีสันสกฤต	1	0.12				
10	ภาษาสันสกฤตกับภาษาเขมร	1	0.12				
10	ภาษาเขมร บาลี และบาลีสันสกฤต	1	0.12				
10	ภาษาจีนกับภาษาจีน	1	0.12				
	รวม	867	100		รวม	867	100

เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านชนิดของคำประสม

ในการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยจำแนกชนิดของคำประสม ตามลักษณะของการนำคำประสมไปใช้เป็น 3 ลักษณะ รวม 12 ประเภท ดังนี้

1. คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

- 1.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม
- 1.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม
- 1.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม
- 1.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม

2. คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

- 2.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา
- 2.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา
- 2.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา
- 2.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา

3. คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

- 3.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์
- 3.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์
- 3.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์
- 3.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม

คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำที่มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาประสมเข้ากันกับคำที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกัน ซึ่งเมื่อนำคำมาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าว เป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 91 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 211 คำ คิดเป็นร้อยละ 24.34 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม

โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 1 พยางค์ ที่มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาประสมเข้ากันกับคำที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกันอีกหนึ่งหน่วยคำ ซึ่งเมื่อนำคำทั้งสองมาประสมกันแล้ว จะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 50 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 94 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.84 ของคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่ เขตแดน ครว้เรือน เฒ่าแก่ ถ้อยคำ
ไร่นา อ้อมอก ไชมัน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- แม่น้ำโขงเป็นเขตแดนกั้นระหว่างไทยกับลาว
- คนรวยมักมีไร่นาเป็นของตนเอง
- คนอ้วนมักมีไขมันในส่วนท้องมาก

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กั้นก้อย กู้บหมวก ขอบแถม แข่งขา
 คุ่มวัง จ๊อกแจ่ง ซากเงื่อน ห่อเอือน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- แม่ซื้อกู้บหมวกแก่นใหม่มาหื้อ (แม่ซื้อหมวกใบใหม่มาให้)
- ปัดกจากเก้ามะม่วงจนแข่งขาหัก (ปัดกจากต้นมะม่วงจนขาหัก)
- ห่อเอือนหลังนี้หลุหมดแล้ว (บ้านหลังนี้พังหมดแล้ว)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของ
 คำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 5 จากคำประสม
 ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 5 จากคำประสม
 ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม

โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของ
 หน่วยคำจำนวน 3 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำ จำนวน 3 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกัน
 ในด้านลักษณะของหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และ
 เมื่อนำหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังมาประสมกันแล้ว จะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสม
 ที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน
 กับภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทย
 มาตรฐานจำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่พบ
 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ โฉมเฉลา ชานชาลา ชายชาตรี มิตรสหาย
 อาณาเขต

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- คุณนายสมศรีมีลูกสาวชื่อ โหม่นเฒ่า
- ฉันเดินไปขึ้นรถที่ ขานชาลา ที่ 9
- ประเทศไทยมี อาณาเขต ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยของคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 11 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภศ ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้

3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม

โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 4 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และเมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 4 พยางค์ มาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสม ดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 31 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.57 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำเป็นประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 115 คำคิดเป็นร้อยละ 13.26 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ข้อใหญ่ใจความ คนใหญ่คนโต
เจ้ากรรมนายเวร ตระกูลมุลชาติ เทือกเถาเหล่ากอ นิสัยใจคอ ปากเหยี่ยวปากกา พิธีรีตอง
ลูกพี่ลูกน้อง ตาเล็กตาน้อย

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- เด็กคนนี้น้ำตาน่ารักจริงเป็นเทือกเถาเหล่ากอใครนะ
- เขาเป็นลูกพี่ลูกน้องของตนเองแหละ
- แม่ลูกคู่นี้ช่างมีนิสัยใจคอเหมือนกันจริง

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ แก้วไม้แก้วดอก ของเกี้ยวของกิน คนง่าว คนเซอะ คนฮังคนมี จูเงี้ยวเกี้ยวขอ เด็กเดินเก้งกิน ฟ้าเดี้ยวฟ้าด้อย ลูกเต้าหลานเหลน หม่าหินหม่าผา

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- อัยคำเป็นคนฮังคนมีที่สุดในตำบล (ขยายคำเป็นคนร่ำรวยที่สุดในตำบล)
- ป่าดီးฮักจะมีจูเงี้ยวเกี้ยวขอนัก (ป่าที่รกรจะมีจูเยอะ)
- ลูกเต้าหลานเหลนบ่มีไผมาเหยี่ยมมาฮา (ลูกหลานไม่มีใครมาเยี่ยมมาหา)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของ คำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 6 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม

โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบ ของหน่วยคำมากกว่า 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากกว่า 4 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และ เมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากกว่า 4 พยางค์ มาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสม ดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำนาม จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสม ในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่มีโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่ใช้เป็น คำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 4 คำคิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 2 คำคิดเป็นร้อยละ 0.23 ของ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กระเบื้องถ้วยกะลาแตก เจ้าพระเดชนาย พระคุณ พนักงานเจ้าหน้าที่ อุปมาอุปไมย

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- สมศักดิ์เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- เจ้าพระเดชนายพระคุณไปไหนเสียล่ะ
- อุปมาอุปไมยเป็นโวหารเปรียบเทียบ

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ค้องกันนาตำไม คัดมะนือคือมะเนื่อง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- ค้องกันนาตำไมเป็นสำนวนหมายถึง เคารพไม่ดี จะมีอันเป็นไปถึงล้มหมอนนอนเสื่อ
- คนดีพิศกันบ่มีไผ่ยอมไผ่ก่อนเข้าทำนองคัดมะนือคือมะเนื่อง (คนที่ทะเลาะกันไม่มีใครยอมใครก็เข้าทำนองเรื่องราวที่ต่อความยาวออกไป)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 12 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา

คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำที่มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาประสมเข้ากันกับคำที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกัน ซึ่งเมื่อนำคำมาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำกริยา จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 406 คำ คิดเป็นร้อยละ 46.82 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 251 คำ คิดเป็นร้อยละ 40.48 ของคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา

โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำ จำนวน 1 พยางค์ที่มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาประสมเข้ากันกับคำที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกันนี้อีกหนึ่งหน่วยคำ ซึ่งเมื่อนำคำทั้งสองมาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำกริยา จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยาปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 263 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.33 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 147 คำคิดเป็นร้อยละ 16.96 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ก่อตั้ง กราดเกรี้ยว จัดแจง ชดเชย คืบรน ตักตวง บอกกล่าว จุ้นจ้าน เชิดชู แซ่ซ้อง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- โรงเรียนหยุดเรียนชดเชยวันอาสัพหบูชา
- กำนันประกาศบอกกล่าวให้ลูกบ้านช่วยกันกำจัดยุงลาย
- เสียงเชียร์นักกีฬาทีมไทยดังแซ่ซ้องไปทั่วทั้งสนาม

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ก้วนควี กัดฮอด ขว้างซัด จ้มแซม ตับตี ถากถาง ป๊ะป๊าบ ปัดอำ ผ่อแญง ฟังฮีบ อี้ดกั้น อุ่มโหบ ฮักหุม ฮอดเถิง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- ปดืก้วนควีปี่เป็นกำลังอ่านหนังสือ (อย่ารบกวนพี่เขากำลังอ่านหนังสือ)
- กัดฮอดสมัยเป็นละอ่อน (นึกถึงสมัยเป็นเด็ก)
- บมีไผชอบคนจ้มแซม (ไม่มีใครชอบคนจู้ป่น)

เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของ คำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา

โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของ หน่วยคำอยู่จำนวน 3 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 3 พยางค์นี้มีความแตกต่างกัน ในด้านลักษณะของหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และ เมื่อนำหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังมาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสม ที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำกริยา จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทย มาตรฐานจำนวน 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.04 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่ กระจ้อหວ กระจิกิริก คลับันดาล
แตกกระแหง บดขยี้ ป้าวประกาศ หกคะเมน หลอมละลาย หวาดระแวง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- สารุสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยคลับันดาลให้ฝนตกด้วยเถอะ
- ฝนไม่ตกหลายวันทำให้ดินแตกกระแหง
- เขาทำตัวน่าหวาดระแวงมากเลย

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของ คำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้

3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา

โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 4 พยางค์นี้มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และเมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 4 พยางค์ มาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าว เป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำกริยา จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 123 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.19 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 198 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.84 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กระมิดกระเมี้ยน ขยะแขยง ครั่นเนื้อครั่นตัว ง่วงเหงาหาวนอน จับพลัดจับผลู ฉวัดเฉวียน ชื่นชมยินดี คือกดีใจ ทำปากทำคอ

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- เธออย่ามาทำกระมิดกระเมี้ยนกับฉันนะ
- ฉันรู้สึกครั่นเนื้อครั่นตัวเหมือนจะไม่สบาย
- อย่างขับรถฉวัดเฉวียนมากันนะลูก

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กำกวดกำแกว่ง กำซัดกำขว้าง คัดป้อก คัดแป็ก ค้างมคี่แหม่ จ้าจี้ฮิวว่า ซับปึกซับป้อก ญะละญะขว้าง ดิ้นควะดิ้นขวาด ต้ามูบต้ามวบ ทือตเท็ดตอแด ไปโล๊ะไปสอด อู๋หวานขานม่วน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- แม่ <u>ค้างมคี่แหม่</u> ลูกก้อเลียบฮัก	(แม่จับันจูจู้จุกจิกลูกก็เลยไม่รัก)
- เตียวบ'ได้ก้อ <u>ทือตเท็ดตอแด</u> ไปจนได้	(เดินไม่ได้ก็ถัดไปจนได้)
- ต้ามูบปัคิเลยสะคุดบะฮินจัน <u>ต้ามูบต้ามวบ</u>	(เธอเดินไม่ระวังเลยสะคุดก้อฮินจนล้มหัวกะมา)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของ คำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา

โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบ ของหน่วยคำมากกว่า 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากว่า 4 พยางค์ นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และ เมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากว่า 4 พยางค์ มาประสมกันแล้ว จะทำให้คำประสม ดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำกริยา จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสม ในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่เป็น คำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 6 คำคิดเป็นร้อยละ 0.69 ของ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กระดกกระคนได้ กระเหี้ยนกระหือรือ กลืนไม่เข้าคายไม่ออก ข่มเหงคะนองร้าย แข่งชักหักกระดูก ทรมาทรมตรม มะงุมมะงาหรา สะบัด ร้อนสะบัดหนาว สะบัดลูกสะบัดนั่ง อัดหนาระอาใจ

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- เรื่องนี้ทำให้ฉันกลืนไม่เข้าคายไม่ออกไม่รู้จะทำอะไร
- ฉันอัดหนาระอาใจจริงๆ น้องคนนี้พูดไม่รู้เรื่องเลย
- อย่าไปแข่งชักหักกระดูกเขาเลย จะเป็นบาปแก่ตัวเอง

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ขอขมาลาได้ด ขอสุมาลาได้ด ตักกะป้า ห่าเหว ปักกะดักปักกะหวม ปักกะดักปักกะโจ้ง อัดคำลับคับค่านอน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- ละอ่อนฮ้ายพะเลตตักคันไคปี้กะดิกปี้กะหวมลงก้างควง (เด็กคือลั่นลัมตักบันไค ลั่นควาลัมหงายกลางลานบ้าน)
- ปี้ฮัดตำลั้บคั้บตำนอนญะก้านหื้อแล้ว (เพื่อคหับอดนอนทำงานให้เสร็จ)
- คนดีดักพะป้าห่าหมั่นๆจะเป็นโลกหัวฮัวใจไค (คนที่ตกใจบ่อยๆ จะเป็นโรคหัวใจได้)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยของ คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จาก คำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จาก คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำที่มีความหมาย ประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาซ้อนเข้ากันกับคำที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกัน ซึ่งเมื่อนำคำ มาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสม ดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ลักษณะที่เป็นคำวิเศษณ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นเหนือที่ใช้เป็น คำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 370 คำ คิดเป็นร้อยละ 42.68 ของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 305 คำคิดเป็นร้อยละ 35.18 ของ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ คือ การนำเอาคำที่มีส่วนประกอบ ของหน่วยคำ จำนวน 1 พยางค์ที่มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์ในตัวเองมาประสมเข้ากันกับคำ ที่มีลักษณะเดียวกัน หรือต่างกัน อีกหนึ่งหน่วยคำ ซึ่งเมื่อนำคำทั้งสองมาประสมกันแล้วจะทำให้ คำประสมดังกล่าว เป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำวิเศษณ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิด ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 241 คำคิดเป็นร้อยละ 27.80 ของ

คำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 74 คำ คิดเป็นร้อยละ 8.54 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ นุ่มนึ่ม มากมาย ปรุโปร่ง เผ็ดร้อน บิดเบี้ยว งอมแงม ทึมดำ บอบบาง ป่นปี้ ปั่นปิ้ง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- เขาซื้อของกินมา**มากมาย**
- แกงถ้วยนี้มีรสชาติ**เผ็ดร้อน**จริงๆ
- ผ้าผืนนี้บางมากมองเห็น**ปรุโปร่ง**เลย

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ก้วงไก่อ่ ไก่อ่เมะ คำวเคือ ญากจั้น เบบาง ญืดขาด ล้าลุน อืดอ่อน ฮักเพ่อ

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- แม่อุ้ยมานั่ง**ไก่อ่เมะ**กันนี้กะ (ยายมานั่งใกล้ชิดกันตรงนี้ซิ)
- คนบ่มีตังค์เป็นฮ้องว่า**ญากจั้น** (คนไม่มีเงินเขาเรียกว่ายากจน)
- ไผญะเสื่อตัวนี้**ญืดขาด** (ใครทำเสื่อตัวนี้ขาด)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยของ คำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 6 จากคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของ หน่วยคำอยู่จำนวน 3 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 3 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกัน

ในด้านลักษณะของหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และเมื่อนำหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังมาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำวิเศษณ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กระชื้อยร้อย กระदैแร่ กระเตงแรง
ชิมกระทือ แน่นขันด บำระห่า บุนสลาย อ่อนปวกเปียก เอื้ออำนาจ

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- พวกเขายู่รวมกันอย่างแน่นขันด
- คุณตัวเล็กกระชื้อยร้อยอย่างมาทำเก่งนักละ
- เขาขับรถเร็วมากไม่รู้บำระห่ามาจากไหน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยของคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้

3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 4 พยางค์นี้มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และเมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำ จำนวน 4 พยางค์ มาประสมกัน แล้วจะทำให้คำประสมดังกล่าวเป็นคำประสม ที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำวิเศษณ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 112 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.92 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาถิ่นเหนือมีจำนวน 230 คำคิดเป็นร้อยละ 26.53 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ค่อยเป็นค่อยไป ฉกาจฉกรรจ์ จับจิตจับใจ ชั่วหน้าตาปี ตัวใครตัวมัน ถนัดถนี้ ทุกหนทุกแห่ง ปากหอยปากปู คิดหน้าคิดหลัง

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- เขาทำงานช้าๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป
- ชั่วหน้าตาปีเขาไม่เคยมาหาฉัน
- ฉันทราร้องเพลงได้ไพเราะจับจิตจับใจฉันมาก

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กัดร็อกกัดแ้งก ก้องโก๊ะก้องโกต ขอเว้น ขอจาก คะโล้งโค้งค้าง จุ่มเนื้อเย็นตัว ถลอกปอกเปิก เป็นซากเป็นเงื่อน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- ปี่ญะกะละมังตักเสียงดังกะโล้งโค้งค้าง (ที่ทำกะละมังตักเสียงดังโครมคราม)
- ได้อาบนามเย็นๆ ญะหื้อจุ่มเนื้อเย็นตัวที่สุด (ได้อาบน้ำเย็นๆ ทำให้สบายเนื้อสบายตัวที่สุด)
- น้องตาวจันเป็นแผลถลอกปอกเปิกดีฮั่วค่า (น้องหกล้มจนเป็นแผลถลอกที่หัวเข่า)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยของ คำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท

4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำมากกว่า 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากกว่า 4 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ และเมื่อนำส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากกว่า 4 พยางค์ มาประสมกันแล้วจะทำให้คำประสม

ดังกล่าว เป็นคำประสมที่ใช้ในลักษณะที่เป็นคำวิเศษณ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบชนิดของคำประสม ในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็น คำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 7 คำคิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ทรหึงทรหวล ปัจจุบันทันด่วน สะเทิน น้ำสะเทินบก เสมอต้นเสมอปลาย เสมอป่าเสมอไหล อยู่ยงคงกระพัน

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- สุภาพรประพุดิตนได้ด้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย
- จ่านงมีกิจธุระต้องกลับไปก่อนอย่างปัจจุบันทันด่วน
- สถาพรประดิษฐ์รถยนต์สะเทินน้ำสะเทินบก

ตัวอย่าง คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ปากหลายลินป็นหลายคำ

ตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

- คนที่ปากหลายลินป็นหลายคำเป็นคนดีไม่น่าเชื่อถือ (คนที่พูดกลับกลอกเป็นคน ที่ไม่น่าเชื่อถือ)

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยของ คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 12 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 9 ประเภท ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของคำประสมตามชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาไทยถิ่นเหนือ

ชนิดของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คำประสมที่เป็นคำนาม	(91)	(10.50)	(211)	(24.34)
1.1 คำประสม 2 พยางค์	50	5.77	94	10.84
1.2 คำประสม 3 พยางค์	6	0.69	-	-
1.3 คำประสม 4 พยางค์	31	3.57	115	13.26
1.4 คำประสมมากกว่า 4 พยางค์	4	0.46	2	0.23
2. คำประสมที่เป็นคำกริยา	(406)	(46.82)	(351)	(40.48)
2.1 คำประสม 2 พยางค์	263	30.33	147	16.96
2.2 คำประสม 3 พยางค์	9	1.04	-	-
2.3 คำประสม 4 พยางค์	123	14.19	198	22.84
2.4 คำประสมมากกว่า 4 พยางค์	11	10.27	6	0.69
3. คำประสมที่เป็นคำวิเศษณ์	(370)	(42.68)	(305)	(35.18)
3.1 คำประสม 2 พยางค์	241	27.80	74	8.54
3.2 คำประสม 3 พยางค์	10	1.15	-	-
3.3 คำประสม 4 พยางค์	112	12.92	230	26.53
3.4 คำประสมมากกว่า 4 พยางค์	7	0.81	1	0.11
รวม	867	100	867	100

เมื่อพิจารณาตามลักษณะชนิดของคำประสม โดยเรียงลำดับตามจำนวนคำประสม
จากมากไปหาน้อยพบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบคำประสมที่ใช้เป็นคำกริยามากที่สุด
รองลงมา คือ คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ และพบน้อยที่สุดคือคำประสมที่ใช้เป็นคำนาม
ส่วนคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ พบคำประสมที่ใช้เป็นคำกริยามากที่สุด รองลงมา คือ คำประสม
ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ และพบน้อยที่สุด คือ คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบตามลักษณะชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ชนิดของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	คำประสมที่เป็นคำกริยา	406	46.52	351	40.48
2	คำประสมที่เป็นคำวิเศษณ์	370	42.68	305	35.18
3	คำประสมที่เป็นคำนาม	91	10.50	211	24.34
รวม		867	100	867	100

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของชนิดคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏคำประสมจำนวน 12 ประเภทครบตามกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้ ส่วนคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏคำประสม จำนวน 9 ประเภท โดยไม่ปรากฏโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา และโครงสร้างคำซ้อน 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับประเภทตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐานปรากฏโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยามากที่สุด รองลงมา คือ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม และปรากฏจำนวนน้อยที่สุด คือ โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม ส่วนคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงลำดับตามจำนวนจากมากไปหาน้อยพบมากที่สุด คือ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ รองลงมา คือ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม และพบจำนวนน้อยที่สุด คือ โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบตามลักษณะประเภทของชนิดคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ประเภทของชนิดคำประสม				ประเภทของชนิดคำประสม		
1	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	263	30.33	1	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	230	26.53
2	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	241	27.80	2	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	198	22.84
3	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	123	14.19	3	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	147	16.96
4	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	112	12.92	4	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำนาม	115	13.26
5	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำนาม	50	5.77	5	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำนาม	94	10.84
6	คำประสม 4 พยางค์ที่เป็นคำนาม	31	3.57	6	คำประสม 2 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	74	8.54
7	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	11	10.27	7	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	6	0.69
8	คำประสม 3 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	10	1.15	8	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำนาม	2	0.23
9	คำประสม 3 พยางค์ที่เป็นคำกริยา	9	1.04	9	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	1	0.11
10	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำวิเศษณ์	7	0.81				
11	คำประสม 3 พยางค์ที่เป็นคำนาม	6	0.69				
12	คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ที่เป็นคำนาม	4	0.46				
	รวม	867	100		รวม	867	100

เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านโครงสร้างของคำประสม

ในการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของคำประสม ในคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกโครงสร้างของคำประสม ตามจำนวนของพยางค์ที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำประสมนั้นๆ เป็น 4 ลักษณะ รวม 17 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ จำแนกเป็น 7 ประเภท คือ

1.1 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

1.2 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

1.3 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

1.4 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

1.5 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

1.6 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

1.7 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

- 2.1 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 เกิดได้เอง พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 แยกกันไม่ได้
- 2.2 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 แยกกันไม่ได้ แต่พยางค์ที่ 3 เกิดได้เอง

3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ จำแนกเป็น 5 ประเภท คือ

- 3.1 คำประสมที่พยางค์ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดได้เอง
- 3.2 คำประสมพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เกิดด้วยกัน
- 3.3 คำประสมพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงของสระสัมผัสกัน
- 3.4 คำประสมพยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดขึ้นได้เอง
- 3.5 คำประสมพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เป็นคำประสมกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำประสมกัน

4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

- 4.1 คำประสม 5 พยางค์ มีพยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 ถึงพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน
- 4.2 คำประสม 5 พยางค์ มีพยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน
- 4.3 คำประสม 6 พยางค์ มีพยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 ถึงพยางค์ที่ 6 เกิดด้วยกัน

โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์

โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน 2 พยางค์ และพยางค์ทั้งสองนี้ต่างก็มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์อยู่ในตัวเอง จึงจัดเป็นคำประสมที่มี 2 หน่วยคำ 2 พยางค์ หรือเป็นโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ คำประสมจำนวน 2 พยางค์นี้มีลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกันในส่วนของพยัญชนะต้น สระ และตัวสะกด จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 552 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.7 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 315 คำ คิดเป็นร้อยละ 36.33 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกดปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 25 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.88 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ครอบครอง เคลิบเคลิ้ม จวบจวน จานจ่าย แจ่มแจ้ง ฉาดฉาน ลิบลิว วาววม หลายหลาก

- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ เต็งเต็ก ถากถาง บู้บูน พุกพุย ฮ่องฮอย

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

2. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 110 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.69 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.38 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กรูยกราย โคลงเคลง โขเซ โทงเทง เยอะเยะ
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กั่งก้วง เก้งก้าง ญัดญียด ดั้นต่อน ปักปัก

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

3. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกันตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 228 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.30 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 87 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.03 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กอบโกย ขอบเขต ปลาบปลื้ม ยึดเยื้อ เลื่องลือ เอี่ยมอ่อง
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กัดไ้ ก้ายแกน เกี้ยวกิน คำวเตือ จ้มแจ้ง ต้าวตึง บุนปี เลื่อสาด หมอกเหมย

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

4. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 30 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.46 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.38 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ บั้งตึง เผอเรอ มอซอ รอบคอบ และทะ ห้อมล้อม
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กำนงาน แก้วเจ้า จ้อมหอม คำว่า โคน โยน

ไอ้งม้ง

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

5. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่ ก่อนขอค เทียบเคียง มินตึง รื้อพื้น โดด โผน ว่าขาน
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือได้แก่ จ๊อบผอม ด้านฮ่าย แดกแหง ฝนลม หมู่จุ่ม หว่างควา

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 12 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 9 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

6. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 27 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.11 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ อ่อนโยน คิ่นรน ผ่อนปรน เต็ดขาด
- คำประสมภาษาถิ่นเหนือ ได้แก่ กั้งจ้วง ไก่เมาะ ขำกา เซะหา บ้านเฮือน ม่วนจัน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 13 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 7 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

7. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 140 คำ คิดเป็นร้อยละ 16.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 159 คำ คิดเป็นร้อยละ 18.34 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ทิมดำ แท้จริง ปีบรีด ปลอดโปรง ห้ามปราม
ฮักหาญ

- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ก้วย่าน เก็บเพี้ยว คุ่มวัง จ่มว่า ต้องปุ่ม ตัวลุ่ม
โป่งาว วิดเงิน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คำประสม 2 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภทภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 3 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์

โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน 3 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวน 3 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำแรกและหน่วยคำหลังที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 25 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.28 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 เกิดได้เองพยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 แยกกันไม่ได้

คำประสม 3 พยางค์ประเภทนี้จะมีหน่วยคำแรก จำนวน 1 พยางค์ และมีหน่วยคำหลัง จำนวน 2 พยางค์ ซึ่งหน่วยคำแรกนั้นมีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์อยู่ในตัวเองจึงสามารถเกิดได้เอง ส่วนหน่วยคำหลังที่มี จำนวน 2 พยางค์นั้น ไม่สามารถที่จะแยกกันได้ เพราะทั้งสองต้องประกอบกันเข้าเป็นหน่วยคำจึงจะมีความหมายได้ จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์นี้ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 18 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.07 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่ เอื้ออำนวย อ่อนปวกเปียก หลอมละลาย
หกคะเมน บุปผาสลาย บดขยี้ แตกระแหง

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสม
3 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 10 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน
ทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏอยู่ในคำประสมประเภทนี้

2. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 แยกกันไม่ได้ แต่พยางค์ที่ 3 เกิดได้เอง

คำประสมประเภทนี้จะมีหน่วยคำแรกจำนวน 2 พยางค์ และมีหน่วยคำหลัง จำนวน
1 พยางค์ ซึ่งหน่วยคำแรกจำนวน 2 พยางค์นี้ ไม่สามารถที่จะแยกกันได้เพราะพยางค์ทั้งสองต้อง
ประกอบกันเข้าเป็นหน่วยคำจึงจะมีความหมายได้ ส่วนหน่วยคำหลังนั้นจะมีเพียง 1 พยางค์ และ
มีความหมายประจำคำที่สมบูรณ์อยู่ในตัวเอง จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม
3 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 แยกกันไม่ได้แต่พยางค์ที่ 3 เกิดได้เอง ปรากฏคำประสมใน
ภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด
คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่ กระจองหอง กระซ้อข่อย กระดิกกริก
กระแด่แร่ กระเตงแรง

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสม
3 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 14 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน
ทั้งหมด 17 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์

โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำอยู่จำนวน
4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำ จำนวน 4 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของ
หน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมปรากฏ

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 268 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.91 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 541 คำ คิดเป็นร้อยละ 62.40 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์แบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

1. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดเองได้

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้จะมีหน่วยคำที่ 1, 2, 3 และ 4 อยู่จำนวนหน่วยคำละ 1 พยางค์ จึงทำให้พยางค์แต่ละพยางค์สามารถเกิดเองได้โดยที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์ สามารถเกิดเองได้ ปรากฏคำประสม ภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 95 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.96 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 275 คำ คิดเป็นร้อยละ 31.72 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กินล้างกินผลาญ กินเศษกินเลย เกรงอกเกรงใจ ขนลุกขนพอง ของสดของดาว ขึ้นไม้ขึ้นมือ เข้าวัดเข้าวา คิดเล็ก คิดน้อย
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กั่วล้ากั่วเหลือ เก็บปักเก็บไม้ คนญากคนจัน คนมั่งคนมี คี๋หม่าคี่ตัม ป้อบ่หัน เป็นปีเป็นลม หม่าคำหม่าคิน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสม 4 พยางค์ประเภทนี้ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 5 จากคำซ้อนภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

2. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกันและพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เกิดด้วยกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้จะมีหน่วยคำแรกคือ พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกันและไม่สามารถที่จะแยกกันได้เพราะพยางค์ทั้งสองนี้ต้องประกอบกันเข้าเป็นหน่วยคำ จึงจะมีความหมาย ส่วนหน่วยคำหลัง คือพยางค์ที่ 3 และพยางค์ที่ 4 ก็เกิดด้วยกันและไม่สามารถที่จะแยกกันได้เช่นกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2

เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 98 คำ คิดเป็นร้อยละ 11.30 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 54 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.23 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ชะเวกชะวาก เถลือกถลน ประจบประแจง ผสมผเส พิถีพิถัน

- คำประสมภาษาถิ่นเหนือ ได้แก่ กะด้างกะเด็ก จะโละจะล่ง ชับปึกจับปอก สะเล่อสะล่า

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสม 4 พยางค์ประเภทนี้ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 4 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 5 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

3. คำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงของสระที่สัมผัสกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้จะมีพยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 อาจเกิดด้วยกันหรือแยกกันก็ได้และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 อาจเกิดด้วยกันหรือจะแยกกันก็ได้เช่นกันแต่พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 จะมีเสียงของสระสัมผัสกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงของสระที่สัมผัสกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 43 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.96 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 172 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.84 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ พิลึกกึกกือ พิธีรีตอง มากมายกำยกอง รู้จักมักจี่ เลือดเนื้อเชื้อไข วัฒนาอาราม หน่อเนื้อเชื้อไข

- คำประสมภาษาถิ่นเหนือ ได้แก่ กะลุ่มดุ่มด้า ก้าขายลายล่อง กู้ฮั่นปันอย่าง เล่าน้ำกำกิ่น ตะลั่งกำงช่วง บะเลิมเพิมเพ่อ บ่าหล่องต่องแต่ง ละอ่อนต่อนแต่น แมบลิ้นปิ้นตา

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสม 4 พยางค์ ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 6 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

4. คำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกันและทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดเองได้

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้ จะมีหน่วยคำที่ 1, 2, 3 และ 4 อยู่จำนวนหน่วยคำละ 1 พยางค์ จึงทำให้พยางค์แต่ละพยางค์สามารถเกิดเองได้โดยที่พยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดเองได้ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำซ้อนประเภทนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ นั่งกินนอนกิน นุ่งเข็มห่มเข็ม สาดเสียดเสียด หูไวดาไว

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสม 4 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 15 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

5. คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เป็นคำประสมกัน และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำประสมกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้จะมีหน่วยคำที่ 1 จำนวน 1 พยางค์กับหน่วยคำที่ 2 จำนวน 1 พยางค์มาประสมกันเป็นคำประสมชุดแรก และมีหน่วยคำที่ 3 จำนวน 1 พยางค์กับหน่วยคำที่ 4 จำนวน 1 พยางค์มาประสมกันเป็นคำประสมชุดที่สองซึ่งคำประสมทั้งสองชุดดังกล่าวนี้ เป็นการนำคำมาซ้อน 2 พยางค์ ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน หรือเป็นการนำเอาคำประสม 2 พยางค์มาประสมกันเข้ากับคำประสม 2 พยางค์นั่นเอง จากการศึกษา

เปรียบเทียบโครงสร้างคำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เป็นคำประสมกันและพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำประสมกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 28 คำคิดเป็นร้อยละ 3.23 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 40 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.61 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กิดหน้าขวางตา ชันน้ำพานรอง งอท้องอิงจิงรักภักดี ชื่นชมยินดี ตื่นตาตื่นใจ แบ่งรับแบ่งสู้
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ กู้เงื่องปิ่นอัน คดของงอด เคื่องนุ่งคว้อง ปากม่วนจำหวาน ลูกเต้าหลานเหลนอ อุ่ม่วนจำหวาน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คำประสม 4 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 8 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 6 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์

โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ คือ คำประสมที่มีส่วนประกอบของหน่วยคำมากกว่า 4 พยางค์ ซึ่งส่วนประกอบของหน่วยคำจำนวนมากกว่า 4 พยางค์นี้ มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของหน่วยคำที่นำมาประกอบกันเข้าเป็นคำประสมนั้นๆ จากการศึกษาเปรียบเทียบคำประสม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 22 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.54 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. คำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกันพยางค์ที่ 3 ถึงพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้ จะมีลักษณะของการนำเอาคำประสม จำนวน 2 ชุด มาประสมกัน และคำประสมทั้งสองชุดดังกล่าวนี้เป็นการนำคำประสม 2 พยางค์และ 3 พยางค์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกัน มาประสมกัน ซึ่งคำประสมชุดแรกนั้นเป็นคำประสมที่มี

2 พยางค์ ส่วนคำประสมชุดหลังนั้นเป็นคำประสม ที่มี 3 พยางค์ จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ 1 และพยางค์ 2 เกิดด้วยกัน พยางค์ที่ 3 ถึงพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้ ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ข่มเหงคะเนงร้าย แข่งชักหักกระดูก
อยู่ยงคงกระพัน

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คำประสมมากกว่า 4 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 13 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

2. คำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกันพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้ จะมีลักษณะของการนำเอาคำประสมจำนวนสองชุดมาซ้อนกัน และคำประสมทั้งสองชุดดังกล่าวนี้เป็นการนำคำประสม 3 พยางค์และ 2 พยางค์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันมาประสมกัน ซึ่งคำประสมชุดแรกนั้นเป็นคำประสมที่มี 3 พยางค์ ส่วนคำประสมชุดหลังนั้นเป็นคำประสมที่มี 2 พยางค์ จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกันพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 6 คำคิดเป็นร้อยละ 0.69 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ ปัจจุบันทันด่วน
- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ค้องคั่นนาคำไม ชับปะลื้อนปิ่น ตักขะป้าหาเหว

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อยคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 16 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 11 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท

3. คำประสม 6 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 ถึงพยางค์ที่ 6 เกิดด้วยกัน

โครงสร้างคำประสมประเภทนี้ จะมีลักษณะของการนำเอาคำประสมจำนวนสองชุดมาประสมกัน และคำประสมทั้งสองชุดดังกล่าวนี้เป็นการนำคำประสม 3 พยางค์ และ 3 พยางค์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันมาประสมกัน ซึ่งคำประสมชุดแรกและชุดหลังนั้นต่างเป็นคำประสมที่มี 3 พยางค์ทั้งคู่ จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างคำประสม 6 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 ถึงพยางค์ที่ 6 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.50 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.58 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

- คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ กระเบื้องถ้วยกะลาแตก กลิ่นไม่เข้ากาย
ไม่ออก พนักงานเจ้าหน้าที่

- คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ได้แก่ ปีกะดิกปีกะหวาม ปากหลายล้นปิ่นหลายคำ
ปีกะดิกปีกะโจ้ง

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อยคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 11 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 17 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 12 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 13 ประเภท ดังปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของคำประสมตามโครงสร้างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน
กับภาษาไทยถิ่นเหนือ

โครงสร้างของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์	(552)	(63.67)	(315)	(36.33)
1.1 ต้นเหมือน สระเหมือน สะกดต่าง	25	2.88	7	0.81
1.2 ต้นเหมือน สระต่าง สะกดเหมือน	110	12.69	12	1.38
1.3 ต้นเหมือน สระต่าง สะกดต่าง	228	26.30	87	10.03
1.4 ต้นต่าง สระเหมือน สะกดเหมือน	30	3.46	12	1.38
1.5 ต้นต่าง สระเหมือน สะกดต่าง	11	1.27	11	1.27
1.6 ต้นต่าง สระต่าง สะกดเหมือน	8	0.92	27	3.11
1.7 ต้นต่าง สระต่าง สะกดต่าง	140	16.15	159	18.34
2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์	(25)	(2.88)	-	-
2.1 พยางค์ 1 เกิดเองได้ 2, 3 แยกไม่ได้	18	2.07	-	-
2.2 พยางค์ 1, 2 แยกไม่ได้ 3 เกิดเองได้	7	0.81	-	-
3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์	(268)	(30.91)	(541)	(62.40)
3.1 พยางค์ 1 และ 3 เป็นคำเดียวกัน	95	10.96	275	31.72
3.2 พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เกิดด้วยกัน	98	11.30	54	6.23
3.3 พยางค์ 2 และ 3 มีสระสัมผัสกัน	43	4.96	172	19.84
3.4 พยางค์ 2 และ 4 เป็นคำเดียวกัน	4	0.46	-	-
3.5 พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เป็นคำประสม	28	3.23	40	4.61
4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์	(22)	(2.54)	(11)	(1.27)
4.1 พยางค์ 1, 2 และ 3-5 เกิดด้วยกัน	8	0.92	-	-
4.2 พยางค์ 1-3 และ 4, 5 เกิดด้วยกัน	1	0.12	6	0.69
4.3 พยางค์ 1-3 และ 4-6 เกิดด้วยกัน	13	1.50	5	0.58
รวม	867	100	867	100

เมื่อพิจารณาตามลักษณะโครงสร้างของคำประสม พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน เรียงลำดับตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คือ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ และโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ตามลำดับ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงลำดับตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คือ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ และโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ส่วนโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ไม่ปรากฏในคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ลักษณะโครงสร้างคำประสม				ลักษณะโครงสร้างคำประสม		
1	โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์	552	63.67	1	โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์	541	62.40
2	โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์	268	30.91	2	โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์	315	36.33
3	โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์	25	2.88	3	โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์	11	1.27
4	โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์	22	2.54				
	รวม	867	100		รวม	867	100

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของโครงสร้างคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏคำประสม จำนวน 17 ประเภท ตามกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏคำประสม จำนวน 13 ประเภท โดยไม่ปรากฏโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์และโครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ประเภทที่คำประสม 5 พยางค์ มีพยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 3 ถึง พยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน

เมื่อเรียงลำดับประเภทตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน มีโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ประเภทที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกดจำนวนมากที่สุด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ มีโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ประเภทที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดได้เองจำนวนมากที่สุด ดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบประเภทของโครงสร้างคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน ประเภทของโครงสร้างคำประสม	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ ประเภทของโครงสร้างคำประสม	จำนวน	ร้อยละ
1	ต้นเหมือน สระต่าง สะกดต่าง	228	26.30	1	พยางค์ 1 และ 3 เป็นคำเดียวกัน	275	31.72
2	ต้นต่าง สระต่าง สะกดต่าง	140	16.15	2	พยางค์ 2 และ 3 มีสระสัมผัสกัน	172	19.84
3	ต้นเหมือน สระต่าง สะกดเหมือน	110	12.69	3	ต้นต่าง สระต่าง สะกดต่าง	159	18.34
4	พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เกิดด้วยกัน	98	11.30	4	ต้นเหมือน สระต่าง สะกดต่าง	87	10.03
5	พยางค์ 1 และ 3 เป็นคำเดียวกัน	95	10.96	5	พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เกิดด้วยกัน	54	6.23
6	พยางค์ 2 และ 3 มีสระสัมผัสกัน	43	4.96	6	พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เป็นคำประสม	40	4.61
7	ต้นต่าง สระเหมือน สะกดเหมือน	30	3.46	7	ต้นต่าง สระต่าง สะกดเหมือน	27	3.11
8	พยางค์ 1, 2 และ 3, 4 เป็นคำประสม	28	3.23	8	ต้นเหมือน สระต่าง สะกดเหมือน	12	1.38
9	ต้นเหมือน สระเหมือน สะกดต่าง	25	2.88	8	ต้นต่าง สระเหมือน สะกดเหมือน	12	1.38
10	พยางค์ 1 เกิดได้เอง 2, 3 แยกไม่ได้	18	2.07	9	ต้นต่าง สระเหมือน สะกดต่าง	11	1.27
11	พยางค์ 1-3 และ 4-6 เกิดด้วยกัน	13	1.50	10	ต้นเหมือน สระเหมือน สะกดต่าง	7	0.81
12	ต้นต่าง สระเหมือน สะกดต่าง	11	1.27	11	พยางค์ 1-3 และ 4, 5 เกิดด้วยกัน	6	0.69
13	ต้นต่าง สระต่าง สะกดเหมือน	8	0.92	12	พยางค์ 1-3 และ 4-6 เกิดด้วยกัน	5	0.58
13	พยางค์ 1, 2 และ 3-5 เกิดด้วยกัน	8	0.92				
14	พยางค์ 1, 2 แยกไม่ได้ 3 เกิดได้เอง	7	0.81				
15	พยางค์ 2 และ 4 เป็นคำเดียวกัน	4	0.46				
16	พยางค์ 1-3 และ 4, 5 เกิดด้วยกัน	1	0.12				
รวม		867	100	รวม		867	100

เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้านความหมายของคำประสม

ในการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกความหมายของคำประสมเป็น 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. คำประสมที่มีความหมายคงเดิม
2. คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง

คำประสมที่มีความหมายคงเดิม

คำประสมที่มีความหมายคงเดิม หมายถึง คำประสมที่มีความหมายเท่าเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง คำเก่ายังคงไว้ พร้อมกันนั้นก็รับคำใหม่ๆ เข้ามาด้วย บางทีอาจประกอบด้วยคำที่มีความหมายคล้ายๆ กันตั้ง 3-4 คำก็ได้ คำประสมประเภทนี้นับว่าเป็นวิธีที่ดียิ่งในการอนุรักษ์ภาษาไทยของเราที่เคยใช้กันมาแต่สมัยโบราณไม่ให้อสูญหายไป จากการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำประสมปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 317 คำ คิดเป็นร้อยละ 36.56 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏ จำนวน 815 คำ คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่

เขตแดน	หมายถึง	พื้นที่ที่กำหนดขีดคั่นไว้
เขต	หมายถึง	แดนที่กำหนดขีดคั่นไว้
แดน	หมายถึง	ที่ที่กำหนดไว้โดยตรงหรือโดยหมายรู้กัน
บ้านเรือน	หมายถึง	บ้านที่อยู่อาศัย
บ้าน	หมายถึง	สิ่งปลูกสร้างสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย
เรือน	หมายถึง	สิ่งปลูกสร้างสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือได้แก่

ทำกอง	หมายถึง	คอยท่า รอคอย
ทำ	หมายถึง	คอยท่า
กอง	หมายถึง	รอคอย
ญ่างเตี๋ยว	หมายถึง	เดิน เดินไปเดินมา
ญ่าง	หมายถึง	เดิน
เตี๋ยว	หมายถึง	เดินไปเดินมา

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า คำมูล เมื่อนำมาประสมกันแล้วความหมายยังคงเดิม ซึ่งนับเป็นเครื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนไทยที่รู้จักรักษาของเก่าไว้ และพร้อมกันนั้นก็ยอมรับของใหม่ๆ เข้ามาด้วย

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามคำร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คำประสมที่มีความหมายคงเดิมประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 2 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 2 ประเภท

คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง

คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง หมายถึง คำมูลเมื่อนำมาประสมกันแล้ว ก็ให้เกิดคำใหม่ที่มีความหมายผิดไปจากเดิม จากการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำประสม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 550 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.44 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏ จำนวน 52 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ดังตัวอย่างคำประสมต่อไปนี้

คำประสมภาษาไทยมาตรฐานได้แก่

เฒ่าแก่ หมายถึง ตำแหน่งข้าราชการฝ่ายในในพระราชสำนัก หรือผู้ใหญ่ที่เป็นประธานในการหมั้น

เต่า	หมายถึง	แก่, มีอายุมาก
แก่	หมายถึง	มีอายุมาก

จากตัวอย่าง คำว่า “เต่า” หมายถึง แก่ มีอายุมาก เมื่อประสมกับคำว่า “แก่” ซึ่งหมายถึง มีอายุมาก กลายเป็น “เต่าแก่” ซึ่งหมายความว่า ตำแหน่งข้าราชการฝ่ายในในพระราชสำนัก หรือ ผู้ใหญ่ที่เป็นประธานในการหมั้น

ถอดเขี้ยวถอดเล็บ	หมายถึง	ละพยศ ละความดูหรือร้ายกาจ เลิกแสดงฤทธิ์แสดงอำนาจอีกต่อไป
ถอดเขี้ยว	หมายถึง	เอาเขี้ยวออก
ถอดเล็บ	หมายถึง	เอาเล็บออก

จากตัวอย่าง คำว่า “ถอดเขี้ยว” หมายถึง เอาเขี้ยวออก ประสมกับคำว่า “ถอดเล็บ” ซึ่งหมายถึง เอาเล็บออก กลายเป็น “ถอดเขี้ยวถอดเล็บ” ซึ่งนำมาใช้เป็นสำนวน หมายถึง ละพยศ ละความดูหรือร้ายกาจ เลิกแสดงฤทธิ์แสดงอำนาจอีกต่อไป

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือได้แก่		
จิ๊กตอกลอกปอ	หมายถึง	จักสาน
จิ๊กตอก	หมายถึง	จักตอก
ลอกปอ	หมายถึง	ลอกปอ

จากตัวอย่าง คำว่า “จิ๊กตอก” หมายถึง จักตอก ประสมกับคำว่า “ลอกปอ” ซึ่งหมายถึง ลอกปอ กลายเป็น “จิ๊กตอกลอกปอ” ซึ่งนำมาใช้ใน ความหมายว่า จักสาน

ตัดปู้ดสุดขาด	หมายถึง	ไม่ยอมรับ พุดตัดความ
ตัดปู้ด	หมายถึง	ตัด
สุดขาด	หมายถึง	ดึงให้ขาดออกจากกัน

จากตัวอย่าง คำว่า “ตัดปู้ด” หมายถึง ตัด ประสมกับคำว่า “สุดขาด” ซึ่งหมายถึง ดึงให้ขาดออกจากกัน กลายเป็น “ตัดปู้ดสุดขาด” ซึ่งนำมาใช้ใน ความหมายว่า ไม่ยอมรับ พุดตัดความ

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับตามค่าร้อยละของจำนวนคำประสม จากมากไปหาน้อย คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิงประเภทนี้ ในภาษาไทยมาตรฐานจัดอยู่ในลำดับที่ 1 จากคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด 2 ประเภท ภาษาไทยถิ่นเหนือจัดอยู่ในลำดับที่ 2 จากคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด 2 ประเภท ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของคำประสมตามความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นเหนือ

ความหมายของคำประสม	ภาษาไทยมาตรฐาน		ภาษาไทยถิ่นเหนือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความหมายคงเดิม	317	36.56	815	94
2. ความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง	550	63.44	52	6
รวม	867	100	867	100

เมื่อพิจารณาตามลักษณะความหมายของคำประสม พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐานเรียงลำดับตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คือ คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง และคำประสมที่มีความหมายคงเดิม คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือเรียงลำดับตามจำนวนคำประสมจากมากไปหาน้อย คือ คำประสมที่มีความหมายคงเดิม และคำประสมที่มีความหมายผิดไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบลักษณะความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เรียงตามความถี่ที่ปรากฏจากมากไปหาน้อย

อันดับ	ภาษาไทยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ	อันดับ	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	จำนวน	ร้อยละ
	ความหมาย				ความหมาย		
1	ความหมายผิดไปจากความหมายเดิม อย่างสิ้นเชิง	550	63.44	1	ความหมายคงเดิม	815	94
2	ความหมายคงเดิม	317	36.56	2	ความหมายผิดไปจากความหมายเดิม อย่างสิ้นเชิง	52	6
รวม		867	100	รวม		867	100

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำประสมในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือในด้าน 1) ที่มา 2) ชนิด 3) โครงสร้าง และ 4) ความหมาย ผลการวิจัยปรากฏคำดังต่อไปนี้

ที่มาของคำประสม

จากการศึกษาเปรียบเทียบที่มาของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ สามารถแบ่งลักษณะที่มาของคำที่นำมาประสมกันเป็น 6 ลักษณะ รวม 25 ประเภท รายละเอียดดังนี้

1. คำที่นำมาประสมเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด ปรากฏคำภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำภาษาไทยถิ่นเหนือมีจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด
2. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 82 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.45 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด
 - 2.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นอีสาน ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในคำประสมประเภทนี้

3. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น จำแนกเป็น 9 ประเภท คือ

3.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลี ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.2 คำที่ประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.3 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.4 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 92 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.61 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.5 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.6 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาบาลี และภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.7 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำซ้อนภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภทนี้

3.8 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภนี้

3.9 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาเขมร และภาษาบาลี สันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภนี้

4. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานในที่มาประเภนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

5. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาอื่น จำแนกเป็น 2 ประเภ คือ

5.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาสันสกฤต ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานในที่มาประเภนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

5.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาบาลีสันสกฤต ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานในที่มาประเภนี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

6. คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด จำแนกเป็น 10 ประเภ คือ

6.1 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลี ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภนี้

6.2 คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาบาลีกับภาษาบาลีสันสกฤต ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่ปรากฏคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือในที่มาประเภนี้

จากการศึกษาเปรียบเทียบตามลักษณะที่มาของคำประสม พบว่าคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบคำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด มากที่สุด จำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ พบคำที่นำมาประสมเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด มากที่สุด จำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของที่มาคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่าคำประสม ภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏประเภทของคำประสม จำนวน 19 ประเภท ประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด คือ คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด จำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมดคำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏประเภทของคำประสม จำนวน 5 ประเภท ประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด คือ คำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมดจำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

ชนิดของคำประสม

จากการเปรียบเทียบชนิดของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ สามารถแบ่งลักษณะชนิดของคำประสมเป็น 3 ลักษณะรวม 12 ประเภท ดังรายละเอียดดังนี้

1. คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 50 คำ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 94 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.84 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำนาม ในประเภทนี้

1.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 31 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.53 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจำนวน 115 คำคิดเป็นร้อยละ 13.26 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำนาม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.23 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

2. คำประสมที่ใช้เป็นคำกริยา จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

2.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 263 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.33 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 147 คำ คิดเป็นร้อยละ 16.96 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

2.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.04 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ที่ใช้เป็นคำกริยา ในประเภทนี้

2.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 123 คำ คิดเป็นร้อยละ 14.19 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 198 คำ คิดเป็นร้อยละ 22.84 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

2.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.27 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3. คำประสมที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ จำแนกเป็น 4 ประเภทคือ

3.1 โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 241 คำ คิดเป็นร้อยละ 27.80 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 74 คำ คิดเป็นร้อยละ 8.54 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3.2 โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 10 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่ไม่พบคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีโครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ในประเภทนี้

3.3 โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 112 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.92 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 230 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.53 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3.4 โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

จากการศึกษาเปรียบเทียบตามลักษณะชนิดของคำประสม พบว่าคำประสม ภาษาไทยมาตรฐาน พบคำประสมที่ใช้เป็นคำกริยามากที่สุด จำนวน 406 คำ คิดเป็นร้อยละ 46.82 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ พบคำประสมที่ใช้เป็นคำกริยามากที่สุด จำนวน 351 คำ คิดเป็นร้อยละ 40.48 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของชนิดคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่า คำประสม ภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏประเภทของคำประสม จำนวน 12 ประเภท ครอบคลุมแนวคิดการวิเคราะห์ที่ด้วงไว้ ประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำกริยา จำนวน 236 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.33 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม

ภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏประเภทของคำประสมจำนวน 9 ประเภท ประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ ที่ใช้เป็นคำวิเศษณ์ จำนวน 230 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.53 ของ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

โครงสร้างของคำประสม

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ สามารถแบ่งลักษณะโครงสร้างของคำที่นำมาประสมกันเป็น 4 ลักษณะ รวม 17 ประเภท รายละเอียดดังนี้

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์ จำแนกเป็น 7 ประเภทคือ

1.1 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 25 คำ คิดเป็น ร้อยละ 2.88 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.2 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 110 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.69 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 12 คำ คิดเป็น ร้อยละ 1.38 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.3 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 228 คำ คิดเป็น ร้อยละ 26.30 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 87 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.03 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.4 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดเหมือนกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 30 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.46 ของ คำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.38 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.5 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระเหมือนกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 11 คำ คิดเป็น ร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.6 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดเหมือนกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของ คำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 27 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.11 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

1.7 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นต่างกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกด ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 140 คำ คิดเป็น ร้อยละ 16.15 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 159 คำ คิดเป็นร้อยละ 18.34 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 เกิดได้เองพยางค์ที่ 2 และพยางค์ที่ 3 แยกกันไม่ได้ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 18 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.07 ของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

2.2 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 แยกกันไม่ได้ แต่พยางค์ที่ 3 เกิดได้เอง ปรากฏคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.81 ของคำประสมภาษาไทย มาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์ จำแนกเป็น 5 ประเภท คือ

3.1 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถ เกิดเองได้ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐานจำนวน 95 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.96 ของคำประสม

ภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 275 คำ คิดเป็นร้อยละ 31.72 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3.2 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกันและพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 98 คำ คิดเป็นร้อยละ 11.30 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 54 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.23 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3.3 คำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 3 มีเสียงของสระที่สัมผัสกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 43 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.96 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 172 คำ คิดเป็นร้อยละ 19.84 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

3.4 คำประสมที่พยางค์ที่ 2 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำเดียวกันและทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดเองได้ ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏในคำประสมประเภทนี้

3.5 คำประสมที่พยางค์ที่ 1 กับพยางค์ที่ 2 เป็นคำประสม และพยางค์ที่ 3 กับพยางค์ที่ 4 เป็นคำประสม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 28 คำ คิดเป็นร้อยละ 28.32 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 40 คำ คิดเป็นร้อยละ 4.61 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์ จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 คำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 เกิดด้วยกันพยางค์ที่ 3 ถึงพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 8 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำประสมประเภทนี้

4.2 คำประสม 5 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกันพยางค์ที่ 4 และพยางค์ที่ 5 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

4.3 คำประสม 6 พยางค์ที่พยางค์ที่ 1 ถึงพยางค์ที่ 3 เกิดด้วยกัน และพยางค์ที่ 4 ถึงพยางค์ที่ 6 เกิดด้วยกัน ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 1.50 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ จำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.58 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

จากการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของคำประสม พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบโครงสร้างคำประสม 2 พยางค์มากที่สุด จำนวน 552 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.67 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ พบโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์มากที่สุด จำนวน 541 คำ คิดเป็นร้อยละ 62.40 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

เมื่อพิจารณาจำนวนประเภทของโครงสร้างคำประสมในแต่ละลักษณะ พบว่า คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน ปรากฏประเภทของคำประสม จำนวน 17 ประเภทครบตามกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้โดยพบ โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์คำประสมที่พยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 2 มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน สระต่างกัน ตัวสะกดต่างกัน หรือไม่มีตัวสะกดมากที่สุด จำนวน 228 คำ คิดเป็นร้อยละ 26.30 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏประเภทของคำประสม จำนวน 13 ประเภท โดยพบโครงสร้างคำประสม 4 พยางค์คำประสมที่พยางค์ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดได้เองมากที่สุด จำนวน 275 คำ คิดเป็นร้อยละ 31.72 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

ความหมายของคำประสม

จากการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำประสม ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ สามารถแบ่งลักษณะความหมายของคำที่นำมาประสมกันเป็น 2 ลักษณะ ดังรายละเอียดดังนี้

1. คำประสมที่มีความหมายคงเดิม ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 317 คำ คิดเป็นร้อยละ 36.56 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏ จำนวน 815 คำ คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

2. คำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง ปรากฏคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน 550 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.44 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏ จำนวน 52 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.00 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

จากการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะความหมายของคำประสม พบว่าคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน พบคำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิงมากที่สุด จำนวน 550 คำ คิดเป็นร้อยละ 63.44 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด คำประสม ภาษาไทยถิ่นเหนือ พบคำประสมที่มีความหมายคงเดิมมากที่สุด จำนวน 815 คำ คิดเป็นร้อยละ 94.00 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ” ในด้านที่มา ชนิด โครงสร้าง และความหมาย ผู้วิจัยได้แยกประเด็นการอภิปรายดังนี้

ที่มาของคำประสม

การสร้างคำประสมในภาษาไทยมาตรฐาน พบคำที่นำมาจากภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด มากที่สุด จำนวน 686 คำ คิดเป็นร้อยละ 79.12 ของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานทั้งหมด แต่พบข้อที่น่าสังเกต คือ มีการนำคำที่มาจากภาษาเขมร มาใช้อยู่จำนวนมาก ทั้งในกรณีนำคำที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่นมาประสมกัน คำที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาเขมรก็มีจำนวนมากจัดเป็นลำดับที่ 1 ของคำประสม ที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาอื่น และในกรณีคำที่นำมาประสมกันเป็นคำภาษาอื่นทั้งหมด คำที่มาจากภาษาเขมรกับภาษาเขมรก็มีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 1 ของคำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด สอดคล้องกับ พรชนก สำเภาเงิน (2540: 116-124) ซึ่งศึกษาวิเคราะห์ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานพบว่า การสร้างศัพท์บัญญัติ จะพบคำที่เกิด

จากคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาต่างประเทศที่เป็นคำภาษาเขมรมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากเขมรเป็นชาติเก่าแก่ชาติหนึ่งในแถบอินโดจีนที่มีความสัมพันธ์ ติดต่อกับไทยมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ใกล้ชิดกัน จึงทำให้ภาษาเขมรได้เข้ามาสู่ภาษาไทยมาตรฐานทั้งการพูด วรรณคดี และราชาศัพท์ อีกทั้งไทยได้ยืมคำมาใช้จำนวนมากและมีอิทธิพลมาเป็นเวลานาน จึงทำให้ภาษาไทยมาตรฐานมีคำภาษาเขมรปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก

การสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือ พบคำที่นำมาจากคำภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมดมากที่สุด จำนวน 779 คำ คิดเป็นร้อยละ 89.85 ของคำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมด นอกจากนี้ ก็มีการนำคำภาษาไทยมาตรฐานมาใช้กันเป็นจำนวนมาก การนำคำภาษาไทยมาตรฐานมาใช้มีทั้งในลักษณะการนำมาใช้โดยตรงทั้งคำ และจากการเปลี่ยนเสียง ทั้งนี้เพราะภาษาไทยมาตรฐานเป็นภาษาราชการที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันเป็นส่วนใหญ่ของประเทศ จึงทำให้ภาษาไทยมาตรฐานมีอิทธิพลต่อการสร้างคำประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือด้วย

ชนิดของคำประสม

ชนิดของคำประสมที่มีจำนวนมากที่สุดทั้งในภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ คือ การสร้างคำประสมเพื่อใช้เป็นคำกริยา ซึ่งสอดคล้องกับ จำนวนคำ ท่องประเสริฐ (2528: 261-269) ได้กล่าวไว้ใน ภาษาไทยใจชนไว้ว่า “ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ นอกจากความต้องการคำใหม่เพื่อแสดงความหมายบอกลักษณะต่างๆ แล้ว ก็มีความต้องการคำ เพื่อบอกความหมาย เพื่อแสดงอาการของนาม หรือสรรพนามเพื่อให้รู้ว่า นามหรือสรรพนามนั้นๆ ทำอะไร หรือเป็นอย่างไร” จึงทำให้ทั้งภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ มีการสร้างคำประสมเพื่อใช้เป็นคำกริยามากที่สุด และในจำนวนชนิดของคำประสมที่พบว่า มีความคล้ายคลึงกันทั้งภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ คือการสร้างคำประสมเพื่อใช้เป็นคำวิเศษณ์ ซึ่งเป็นความต้องการคำใหม่ขึ้นใช้เพื่อใช้ประกอบกับคำนาม สรรพนาม กริยา หรือคำวิเศษณ์ เหล่านี้ ให้แสดงความหมายบอกลักษณะต่างๆ ให้ชัดเจนเช่น ขนาด สันฐาน รูปทรง คุณภาพ บอกเวลา บอกสถานที่ ปริมาณ และจำนวน เป็นต้น จึงทำให้ทั้งภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ มีการสร้างคำใหม่ โดยวิธีการประสมคำเพื่อใช้เป็นคำวิเศษณ์ในลำดับรองลงมา

โครงสร้างของคำประสม

โครงสร้างของคำประสมที่พบมากที่สุดภาษาไทยมาตรฐานคือ คำประสมที่มีโครงสร้าง 2 พยางค์ ซึ่งสอดคล้องกับ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2530: 93) ได้ศึกษาการสร้างคำและเปรียบเทียบการใช้คำในภาษาไทยสมัยสุโขทัยไว้ว่าโครงสร้างคำที่พบมากที่สุด คือ โครงสร้าง 2 พยางค์ เนื่องจากในปัจจุบันความต้องการใช้คำ ต้องการคำที่สั้น กระชับ สะดวกในการใช้ จึงทำให้คำประสมปัจจุบันมีโครงสร้าง 2 พยางค์มากที่สุด

โครงสร้างของคำประสมที่พบมากที่สุดภาษาไทยถิ่นเหนือ คือ คำประสมที่มีโครงสร้าง 4 พยางค์ เนื่องจากการสร้างคำในภาษาไทยถิ่นเหนือจะมีการเติมคำหรือแทรกคำใหม่เข้าไปที่คำ 2 พยางค์ให้เป็นคำ 4 พยางค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (ม.ป.ป.: 99) ได้ศึกษาลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย ได้กล่าวถึงลักษณะการสร้างคำแบบคำขยายคู่ไว้ว่า คำแบบนี้เป็นคำที่เกิดจากการขยายคำคู่ ด้วยการแทรกคำที่ปรากฏข้างหน้าคำคู่ลงระหว่างคำคู่ นั้น คำที่ปรากฏข้างหน้าคำคู่นี้มีความสัมพันธ์ทางด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์เช่น มาปั้งมาจี้ เกิดจากการแทรกคำว่า มา ซึ่งเป็นคำหน้ากริยาปรากฏหน้าคำ ปั้งจี้ ลงระหว่าง ปั้ง กับ จี้ คำประเภทนี้มักปรากฏเป็นคำ 4 จึงหะมีคำที่ 1 กับคำที่ 3 เป็นคำเดียวกัน ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์นี้ คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือจึงปรากฏคำประสมโครงสร้าง 4 พยางค์ คือพยางค์ที่ 1 และพยางค์ที่ 3 เป็นคำเดียวกัน และทั้ง 4 พยางค์สามารถเกิดได้เอง มีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 1

จากการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งในงานวิจัยผู้วิจัยได้จำแนกโครงสร้างของคำประสมตามจำนวนของพยางค์ที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำประสมนั้นๆ เป็น 4 ลักษณะ คือ

1. โครงสร้างคำประสม 2 พยางค์
2. โครงสร้างคำประสม 3 พยางค์
3. โครงสร้างคำประสม 4 พยางค์
4. โครงสร้างคำประสมมากกว่า 4 พยางค์

พบว่า ไม่สอดคล้องกับการศึกษาโครงสร้างคำประสมของ สมชาย ลำควน(2526: 108) ได้อธิบายโครงสร้างคำประสมไว้ว่า การแจกแจงโครงสร้างคำประสมโดยแนวชีวิตภาค คือ คำมูล ที่นำมาประสมกันเป็นคำประเภทใด นาม กริยา หรือวิเศษณ์ และเมื่อเกิดเป็นคำประสมแล้ว จะนำไปใช้เป็น นาม กริยา หรือวิเศษณ์

ความหมายของคำประสม

ความหมายของคำประสมที่พบมากที่สุด ใน ภาษาไทยมาตรฐาน คือ คำประสมที่มีความหมายผิดแผกไปจากความหมายเดิมอย่างสิ้นเชิง เนื่องจากภาษาไทยมาตรฐาน มีความต้องการ คำใหม่เพื่อแสดงความหมายบอกลักษณะต่างๆ ของคำที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันเช่นกัน

ความหมายของคำประสมที่พบมากที่สุด ใน ภาษาไทยถิ่นเหนือ คือ คำประสมที่มีความหมายคงเดิม เนื่องจากภาษาไทยถิ่นเหนือยังคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์ภาษาไทยถิ่นที่เคยใช้กันมา แต่สมัยโบราณไม่ให้อายุหายนั่นเอง

จากการศึกษาวิเคราะห์ความหมายของคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ มีความสอดคล้องกับ จานงค์ ทองประเสริฐ (2528: 261-269) ซึ่งได้กล่าวไว้ใน ภาษาไทยโบราณ ว่าคำประสมที่มีความหมายคงเดิม เป็นวิธีการอนุรักษ์ภาษาไทยที่ใช้กันมาแต่สมัยโบราณไม่ให้อายุหาย และคำประสมที่มีความหมายผิดไปจากความหมายเดิม เพื่อแสดงความหมายบอกลักษณะต่างๆ ของคำที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้วิเคราะห์เปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นเหนือ เท่านั้น ซึ่งผู้ที่สนใจศึกษาเปรียบเทียบคำประสมนั้นสามารถศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาไทยถิ่นอื่น
2. ศึกษาเปรียบเทียบคำประสมภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาอื่น
3. ศึกษาเปรียบเทียบวิธีสร้างคำประสมภาษาอื่นกับภาษาอื่น เช่น ภาษาลาวกับภาษาจีน

เพื่อทราบความแตกต่างของวิธีการสร้างคำของแต่ละภาษา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรรณิการ์ วัฒนเกษม. 2536. ภาษาถิ่นเหนือ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กอบกุล ฉาวรรานนท์. ม.ป.ป. ภาษาศาสตร์สำหรับครู. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- กฤตยวรรณ บัวชู. 2535. คำสร้างใหม่: ศึกษาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กำชัย ทองหล่อ. 2509. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น.
- จันทร์ศรี สุปัญญากร. 2518. หลักภาษาไทย. พระนครศรีอยุธยา: ฝ่ายเอกสารและตำรา พระนครศรีอยุธยา.
- จินดา เสงสมบุญ. 2542. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์การพิมพ์.
- _____. 2527. คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. 2530. การสร้างคำภาษาไทยในสมัยสุโขทัย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จำนงค์ ทองประเสริฐ. 2528. ภาษาไทยไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิตยา.
- ฉนวน บุนนประเสริฐ. 2542. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ดิเรกชัย มัทธนะสิน. ม.ป.ป. ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เถลิง พันธุ์เถกิงอมร. 2525. เปรียบเทียบระบบการเรียงคำในภาษาไทยนึ่งกับภาษาไทยมาตรฐาน.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บรรจบ พันธุ์เมธา. 2523. ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

_____. 2524. ลักษณะและการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญคิด วัชรศาสตร์. 2538. คนเมืองอู่คำเมือง. เชียงใหม่: ชาราทองการพิมพ์.

เบญจมาศ บางอ้น. 2529. การสร้างคำในภาษาไทยสมัยอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. 2523. การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. 2526. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
รวมสาส์น.

พระธรรมราชานุวัตร. 2502. หลักภาษาไทยพ่ายพ. เชียงใหม่: พระสังการพิมพ์.

พนิดา เอ็นสมุทร. 2524. คำและความหมายในภาษาลาวโซ่ง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มณี พยอมยงค์. ม.ป.ป. พจนานุกรมลานนาไทย. ลำปาง: ศูนย์การศึกษานอกระเรียน ภาคเหนือ
ลำปาง.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชัน.

ราตรี ธีนวารชร. 2534. การศึกษาการช้อนคำในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2548. วรรณกรรมของภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2541. ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลินดา วิชาดากุล. 2528. การสร้างคำภาษาไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิจิตร ยอดสุวรรณ และคณะ. 2519. รู้จักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ศึกษาสัมพันธ์.

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. 2544. ภาษาไทยถิ่น. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริวรรณ กาญจนโหติ. 2532. การสร้างคำในศิลาจารึกอีสานช่วง พ.ศ. 2093-พ.ศ. 2466.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมชาย ลำดวน. 2526. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: พีระพัฒนา.

สมทรง บุรุษพัฒน์. 2536. วากยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.

สุปราณี ดารานาย และคณะ. 2535. ภาษาไทย 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยา รัตนกุล. 2528. ภาษาไท กลุ่มเหนือและภาษาไท กลุ่มกลาง. ม.ป.ท.

อนงค์ เอียงอุบล. 2525. การศึกษาเชิงวิเคราะห์คำประสมในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อยู่เคียง แซ่ไคว้. 2526. การศึกษาภาษาถิ่นและภาษาถิ่นของไทย. เอกสารประกอบการสอน
กระบวนการวิชาภาษาถิ่นของไทย คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุดม พรประเสริฐ. 2523. คำวิเศษณ์สองพยางค์ในภาษาอีสาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2539. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ตารางผนวกที่ 1 คำประสมภาษาไทยมาตรฐาน

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
1	กคจี	ท. + ท.	ก.	2/7	2
2	กคคัน	ท. + ท.	ก.	2/7	2
3	กระจงห่อง	ท. + ท.	ว.	3/2	2
4	กระจงอแง	ท. + ท.	ว.	4/3	2
5	กระจ้อยร่อย	ท. + ท.	ว.	3/2	2
6	กระจ้อหວ	ท. + ท.	ก.	3/2	2
7	กระซุบกระซิบ	ท. + ท.	ก.	4/2	1
8	กระดกกระคนได้	ท. + ท.	ก.	5/1	2
9	กระดิกกระเดี้ย	ท. + ท.	ก.	4/2	1
10	กระดุกกระดิก	ท. + ท.	ว.	4/2	1
11	กระแต่แร่	ท. + ท.	ว.	3/2	2
12	กระตักกริก	ท. + ท.	ก.	3/2	2
13	กระเบียดกระเสีย	ท.; ข + ท. ; ป.	ก.	4/2	2
14	กระเบื้องถ้วยกะลาแตก	ท. + ท.	น.	6	2
15	กระมิดกระเมี้ยน	ท. + ท.	ก.	4/2	1
16	กระเหียนกระหือรือ	ท. + ท.	ก.	5/1	2
17	กราดเกรี้ยว	ท. + ท.	ก.	2/3	2
18	กริดกราย	ท. + ท.	ว.	2/3	2
19	กรุ้มกริม	ท. + ท.	ก.	2/2	2
20	กรุยกราย	ท. + ท.	ว.	2/2	2
21	กลืนไม่เข้าคายไม่ออก	ท. + ท.	ก.	6	2
22	กว้างใหญ่	ท. + ท.	ก.	2/7	1
23	ก่อตั้ง	ท. + ท.	ก.	2/7	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
24	กอบโกย	ท. + ท.	ก.	2/3	2
25	กะเตงเรง	ท. + ท.	ว.	3/2	2
26	กะหนุงกะหนิง	ท. + ท.	ว.	4/2	2
27	กินล้างกินผลาญ	ท. + ท.; ข.	ก.	4/1	1
28	กินเศษกินเลย	ท.; ศ. + ท.; ข.	ก.	4/1	2
29	กีดหน้าขวางตา	ท. + ท.	ก.	4/5	1
30	เก็บเนื้อเก็บตัว	ท. + ท.	ก.	4/1	1
31	เก็บเล็กผสมน้อย	ท. + ข.; ท	ก.	5/1	1
32	เกรงอกเกรงใจ	ท. + ท.	ก.	4/1	1
33	โกรธขี้	ศ. + ท.	ก.	2/7	1
34	ขนลุกขนพอง	ท. + ท.; ข.	น.	4/1	1
35	ข่มขู่	ท. + ท.	ก.	2/2	2
36	ข่มเหงคะเนงร้าย	ท. + ท.	ก.	5/1	1
37	ขมุกขมัว	ท. + ท.	ว.	4/2	2
38	ขยะแขยง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
39	ขยับขยาย	ท. + ท.	ก.	4/2	2
40	ขยุ๊กขยุก	ท. + ท.	ก.	4/2	2
41	ขวยเงิน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
42	ขวัญหนีดีฝ่อ	ท. + ท.	ก.	4/3	1
43	ขวากหนาม	ท. + ท.	น.	2/7	1
44	ข้อใหญ่ใจความ	ท. + ท.	น.	4/3	2
45	ของสดของคาว	ท. + ท.	น.	4/1	1
46	ข้องแวง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
47	ขอบเขต	ท. + ป.	น.	2/3	1
48	ขะมักเขม้น	ท. + ท.	ก.	4/2	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
49	ขัดเกลา	ท. + ท.	ก.	2/7	1
50	ขัดแย้ง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
51	จับจี	ท. + ท.	ว.	2/3	1
52	จับเคลื่อน	ท. + ข.	ก.	2/7	2
53	ขาดตกบกพร่อง	ท. + ท.	ก.	4/3	1
54	ขายบ้านขายเมือง	ท. + ท.	ก.	4/1	1
55	จิ้นไม้จิ้นมือ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
56	ขุดคุ้ย	ท. + ท.	ก.	2/5	1
57	ขุ่นมัว	ท. + ท.	ว.	2/7	1
58	ขูดรีด	ท. + ท.	ก.	2/6	1
59	เขตแดน	ป. + ข.	น.	2/7	1
60	เข้มนั่น	ท. + ท.	ว.	2/3	1
61	เขย่งเก้งกอย	ท. + ท.	ก.	4/2	1
62	เขยิบขยิบ	ท. + ท.	ว.	4/2	1
63	เข้รูปเข้รอย	ท.;ป.ส. + ท.	ก.	4/1	1
64	เข้วัดเข้วา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
65	แข็งแกร่ง	ท. + ท.	ว.	2/4	1
66	โงกสับ	ท. + ท.	ก.	2/7	1
67	ไขมัน	ท. + ท.	น.	2/7	1
68	คนใหญ่คนโต	ท. + ท.	น.	4/1	2
69	ครวญคราง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
70	ครอบครอง	ข. + ข.	ก.	2/1	1
71	ครอบงำ	ข. + ท.	ก.	2/7	1
72	ครั่นเนื้อครั่นตัว	ท. + ท.	ก.	4/1	1
73	คร้าวเรื่อน	ข. + ท.	น.	2/7	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
74	คร่ำครวญ	ท. + ท.	ว.	2/3	1
75	คลุมเครือ	ท. + ท.	ว.	2/7	1
76	คลอเคลีย	ท. + ท.	ว.	2/3	1
77	คล่องแคล่ว	ท. + ท.	ว.	2/3	1
78	กลับคล้ายกลับคลา	ท. + ท.	ว.	4/2	1
79	คล้ายคลึง	ท. + ท.	ว.	2/3	1
80	คลี่คลาย	ท. + ท.	ก.	2/3	1
81	คลุกคลีตีโมง	ท. + ท.	ก.	4/3	1
82	ค่อนข้าง	ท. + ท.	ก.	2/5	2
83	ค่อยเป็นค่อยไป	ท. + ท.	ว.	4/1	1
84	คั่งค้าง	ท. + ท.	ก.	2/2	1
85	คับอกคับใจ	ท. + ท.	ก.	4/1	1
86	ค้ำเค้นค้ำปี	ท. + ท.	ว.	4/1	1
87	คาบลูกคาบดอก	ท. + ท.	ว.	4/1	2
88	กาหนังกาเขา	ท. + ท.	ว.	4/1	2
89	คิดเล็กคิดน้อย	ท. + ท.	ก.	4/1	1
90	คิดหน้าคิดหลัง	ท. + ท.	ก.	4/1	2
91	คู่บ้านคู่เมือง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
92	คู่ฟ้าคู่เมฆ	ท. + ท.	น.	4/3	2
93	คู่พระคู่นาง	ท. + ท.	น.	4/1	2
94	คู่เรียงเคียงหมอน	ท. + ท.	น.	4/3	2
95	เคราะห์หามยามร้าย	ส.; ท. + ท.	น.	4/3	2
96	เคลิบเคลิ้ม	ท. + ท.	ก.	2/1	1
97	เคลื่อนไหว	ท. + ท.	ก.	2/7	1
98	เค้าโครง	ท. + ข.	น.	2/7	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
99	เค้ามูล	ท. + ป.	น.	2/7	2
100	โครกคราก	ท. + ท.	ว.	2/2	2
101	งกเงิน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
102	งงั่น	ท. + ท.	ก.	2/3	2
103	งมฉาย	ท. + ท.	ก.	2/3	2
104	ง่วงเหงาหาวนอน	ท. + ท.	ก.	4/3	1
105	งวยง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
106	งอกงาม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
107	งอกเงย	ท. + ท.	ก.	2/3	1
109	งอแง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
110	งอดแอด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
111	งอนง้อ	ท. + ท.	ว.	2/1	2
112	งอนแง่น	ท. + ท.	ว.	2/2	2
113	งอนหง่อ	ท. + ท.	ว.	2/5	2
114	งอมแงม	ท. + ท.	ว.	2/2	2
115	งอมืองอตีน	ท. + ท.	ก.	4/1	2
116	ง่อยเปลี้ยเสียขา	ท. + ท.	ว.	4/3	2
117	งั่นงก	ท. + ท.	ว.	2/3	2
118	งานการ	ท. + ป.	น.	2/4	1
119	งามงอน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
120	ง่ายดาย	ท. + ท.	ว.	2/4	2
121	งุนงง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
122	งุ่นง่าน	ท. + ท.	ก.	2/2	1
123	งุบงิบ	ท. + ท.	ก.	2/2	1
124	งุ่มง่าม	ท. + ท.	ว.	2/2	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
125	เงยหน้าอ้าปาก	ท. + ท.	ว.	4/3	2
126	เง้างอด	ท. + ท.	ว.	2/3	2
127	เงียบเขียบ	ท. + ท.	ก.	2/4	1
128	เงียบเหงา	ท. + ท.	ก.	2/7	1
129	เงื่อนงำ	ท. + ท.	น.	2/3	1
130	เง่งอน	ท. + ท.	น.	2/3	2
131	โง้งเง้ง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
132	โง้งเง่า	ท. + ท.	ว.	2/2	1
133	โง้งเง่าเต่าตุ่น	ท. + ท.	ว.	4/3	2
134	โง้นเงน	ท. + ท.	ก.	2/2	2
135	จงเกลียดจงชัง	ท. + ท.	ก.	4/1	1
127	เงียบเขียบ	ท. + ท.	ก.	2/4	1
136	จงรักภักดี	ท. + ศ.	ก.	4/5	1
137	จดจ่อ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
138	จริงจัง	ท. + ท.	ว.	2/6	1
139	จวนเจียน	ท. + ท.	ว.	2/2	1
140	จวบจวน	ท. + ท.	ว.	2/1	1
141	จองเวรจองกรรม	ท.;ป + ท.;ศ.	ก.	4/1	2
142	จองหองพองขน	ท. + ข.;ท.	ว.	4/3	2
143	จัดจ้าน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
144	จัดเจน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
145	จัดแจง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
146	จับกุม	ท. + ท.	ก.	2/7	1
147	จับจ่าย	ท. + ท.	ก.	2/3	2
148	จับจิตจับใจ	ท. + ท.	ว.	4/1	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
149	จับพลัดจับผลู	ท. + ท.	ก.	4/1	2
150	จากพราว	ท. + ท.	น.	2/4	1
151	จานจ่าย	ท. + ท.	น.	2/1	2
152	จาบจ้วง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
153	จำกัศจำเขี่ย	ท. + ท.	ก.	4/5	1
154	จำจีจ๋าไซ	ท. + ท.	ว.	4/5	1
155	จำเ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
156	จืดชืด	ท. + ท.	ว.	2/4	1
157	จุกจิก	ท. + ท.	ก.	2/2	1
158	จู้จ้าน	ท. + ท.	ก.	2/2	1
159	จู้จี้	ท. + ท.	ก.	2/2	1
160	จู้จี้	ท. + ท.	ว.	2/2	2
161	จู้โจม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
162	เจตจำนง	ป. + ข.	น.	3/1	1
163	เจี๊ยะปวด	ท. + ท.	ก.	2/7	1
164	เจริญตาเจริญใจ	ข.;ท. + ข.;ท.	ว.	6	2
165	เจ้ากรรมนายเวร	ท.;ส. + ท.;ป.	น.	4/5	2
166	เจ้ากี้เจ้าการ	ท. + ท.;ป.	น.	4/5	2
167	เจ้าบุญนายคุณ	ท. ;ป. + ท.;ป.ส.	น.	4/5	2
168	เจ้าพระเดชนายพระคุณ	ท. ;ป. + ท.;ป.ส.	น.	6	2
169	เจือจาง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
170	แจกจ่าย	ข. + ท.	ก.	2/3	1
171	แจกแจ	ข. + ข.	ก.	2/1	1
172	แจ่มแจ้ง	ท. + ท.	ว.	2/1	1
173	ใจจดใจจ่อ	ท. + ท.	ว.	4/1	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
174	ใจไม้ไ้ระกำ	ท. + ท.	ว.	4/3	2
175	ใจใหญ่ใจโต	ท. + ท.	ว.	4/1	2
176	นกนวย	ข. + ท.	ก.	2/3	1
177	นกซิง	ข. + ท.	ก.	2/7	1
178	นกจกกรรจ์	ข. + ท.	ว.	4/2	2
179	นลुकนลวย	ข. + ข.	ว.	4/2	2
180	นวยฉาบ	ท. + ข.	ก.	2/3	2
181	นวัตเจียน	ข. + ข.	ก.	4/2	2
182	น้อโกง	ข. + ท.	น.	2/7	2
183	น้อฉล	ข. + ท.	ก.	2/3	2
184	นั้บพลัน	ท. + ท.	ว.	2/7	1
185	นั้บไว	ท. + ท.	ว.	2/7	1
186	ฉ่าฉาว	ท. + ข.	ว.	2/3	2
187	ฉาดฉาน	ท. + ท.	ว.	2/1	2
188	ฉาบฉวย	ข. + ท.	ว.	2/3	1
189	ฉายเจ็ด	ข. + ข.	ว.	2/3	2
190	ฉาวโฉ่	ข. + ท.	ว.	2/3	1
191	ฉ่าฉะ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
192	ฉุกฉิน	ข. + ท.	ว.	2/3	1
193	ฉุนเฉียว	ข. + ข.	ว.	2/3	2
194	ฉุยฉาย	ท. + ข.	ว.	2/2	2
195	ฉู่ฉี่	ท. + ท.	น.	2/2	2
196	ฉูดฉาด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
197	เฉไฉ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
198	เฉยเมย	ข. + ท.	ก.	2/4	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
199	เกลียวฉลาด	ข. + ข.	ว.	4/2	1
200	เอนะเณะ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
201	เณาโนด	ข. + ข.	ว.	2/3	2
202	เณิตถาย	ข. + ข.	ว.	2/3	1
203	เณียบขาด	ข. + ท.	ว.	2/7	2
204	เณียบพลัน	ข. + ท.	ว.	2/7	1
205	เณียบแหลม	ข. + ท.	ก.	2/7	2
206	เณียวณู	ข. + ข.	ก.	2/3	2
207	เณื่อยชา	ท. + ท.	ว.	2/7	1
208	เณื่องฉ่าง	ท. + ข.	ว.	2/2	2
209	เณื่องาว	ท. + ข.	ว.	2/3	1
210	เณื่องาม	ข. + ท.	น.	2/7	2
211	เณื่องาย	ข. + ข.	น.	2/3	2
212	เณื่องেলা	ข. + ข.	น.	3/1	2
213	ชดเชย	ท. + ท.	ก.	2/3	2
214	ชมชาญ	ท. + ข.	ก.	2/3	2
215	ชมดชม้อย	ท. + ท.	ก.	4/2	2
216	ช่วงโชติ	ท. + ป.	ก.	2/3	1
217	ช่วยเหลือ	ท. + ท.	ก.	2/7	2
218	ชอบมาพากล	ท. + ท.; ข	ว.	4/3	2
219	ชะดีชะร้าย	ท. + ท.	ว.	4/2	2
220	ชะเวิกชะวาก	ท. + ท.	ว.	4/2	2
221	ชักชวน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
222	ชักนำ	ท. + ท.	ก.	2/7	1
223	ชวนตาปี	ท. + ท.	ว.	4/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
224	ชานชาลา	ท. + ท.	น.	3/1	2
225	ช้านาน	ท. + ท.	ว.	2/7	1
226	ชายชาติศรี	ท. + ศ.	น.	3/1	1
227	ชำชอก	ท. + ท.	ก.	2/3	1
228	ชำนาญชำนาญ	ข. + ข.	ก.	4/2	2
229	ชำเลื้อยชำหนอง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
230	ชิงชัย	ท. + ป.ส.	ก.	2/2	1
231	ชิงดีชิงเด่น	ท. + ท.	ก.	4/1	1
232	ชิงไหวชิงพริบ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
233	ชีวิตชีวา	ป.ส + ป.ส	ว.	4/2	1
234	ชื่นชม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
235	ชื่นชมยินดี	ท. + ท.	ก.	4/5	2
236	ชุกชุม	ท. + ท.	ว.	2/1	1
237	ชุ่มชื้น	ท. + ท.	ว.	2/3	2
238	ชูหน้าชูตา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
239	เชิงเทิน	ข. + ข.	น.	2/5	2
240	เชิดชู	ท. + ท.	ก.	2/3	1
241	เชิดหน้าชูตา	ท. + ท.	ก.	4/5	2
242	เชี่ยวชาญ	ท. + ข.	ว.	2/3	2
243	เชื้อเชิญ	ท. + ข.	ก.	2/3	2
244	แข่งชักหักกระดูก	ท. + ท.	ก.	5/1	2
245	โชคโชน	ข. + ท.	ว.	2/1	2
246	โชติช่วง	ป. + ท.	ว.	2/3	1
247	ชบเซา	ท. + ท.	ว.	2/3	1
248	ชมชาน	ท. + ท.	ก.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
249	ชวนเซ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
250	ชอกซอน	ท. + ท.	ก.	2/1	1
251	ชอกแซก	ท. + ท.	ก.	2/2	1
252	ชอมช่อ	ท. + ท.	ว.	2/1	1
253	ช้อมซัก	ท. + ท.	ก.	2/3	1
254	ช่อมแซม	ท. + ท.	ก.	2/3	1
255	ชักไ้	ท. + ท.	ก.	2/3	1
256	ชักฟอก	ท. + ท.	ก.	2/7	1
257	ชักเซ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
258	ขับซ้อน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
259	ขับซาบ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
260	ช่านเซ็น	ท. + ท.	ก.	2/2	2
261	ซาบช่าน	ท. + ท.	ก.	2/1	1
262	ซาบซึ้ง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
263	ซ้ำซ้อน	ท. + ท.	น.	2/3	1
264	ซ้ำซาก	ท. + ท.	ก.	2/3	2
265	ซ้ำเติม	ท. + ท.	ก.	2/7	1
266	ชักแซก	ท. + ท.	ว.	2/2	2
267	ฉิมกระทือ	ท. + ท.	ว.	3/1	2
268	ฉิมซาบ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
269	ฉื่อตรง	ท. + ข.	ก.	2/7	1
270	ชุกชน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
271	ชุกซ่อน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
272	ชูปชิบ	ท. + ท.	ก.	2/2	2
273	ชูปชู	ท. + ท.	ว.	2/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
274	ชุ่มช่ำ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
275	ชุ่มซ่า	ท. + ท.	ว.	2/2	1
276	แข็งแซ่	ท. + ท.	ว.	2/3	2
277	เช่อซ่า	ท. + ท.	ว.	2/2	2
278	เข้าซี่	ท. + ท.	ก.	2/2	2
279	แซ่ซ้อง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
280	โซซัดโซเซ	ท. + ท.	ก.	4/5	1
281	โซเซ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
282	เฒ่าแก่	ท. + ท.	น.	2/7	2
283	ดึกคื่น	ท. + ท.	ว.	2/3	2
284	ดลบันดาล	ท. + ข.	ก.	3/2	1
285	ต่างพร้อย	ท. + ท.	ว.	2/7	2
286	ดาลเคียด	ข. + ท.	ก.	2/3	2
287	ดาวดิงส์	ท. + ป.	น.	3/1	1
288	คิ่นรน	ท. + ท.	ก.	2/6	2
289	ดีเนื้อดีใจ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
290	ดีอกดีใจ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
291	ดึกคื่น	ท. + ท.	ก.	2/3	2
292	ดิงคูด	ท. + ท.	ก.	2/3	1
293	ดี้อดิง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
294	คุเคียด	ท. + ท.	ว.	2/3	2
295	คุดคุ่ม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
296	คุญคุแกลน	ท. + ท.	ก.	4/5	1
297	คุหมิ่นถิ่นแกลน	ท. + ท.	ก.	4/3	2
298	เค็ดขาด	ข. + ท.	ว.	2/6	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
299	เด็ดเดี่ยว	ข. + ท.	ว.	2/3	2
300	เดี๋ยวค้าย	ท. + ท.	ว.	2/3	2
300	เดี๋ยวค้าย	ท. + ท.	ว.	2/3	2
301	เดือคคาล	ท. + ข.	ก.	2/3	2
302	แดกดัน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
303	โด่งดัง	ท. + ท.	ว.	2/2	1
304	โดคเดี่ยว	ท. + ท.	ว.	2/3	1
305	โด่เด่	ท. + ท.	ว.	2/2	1
306	ได้น้ำลิมหลัง	ท. + ท.	ก.	4/5	2
307	ตกปากตกคำ	ข.;ท. + ข.;ท.	ก.	4/1	2
308	ดันตอ	ท. + ท.	น.	2/3	1
309	ดันสายปลายเหตุ	ท. + ท.;ป.ส.	น.	4/3	2
310	ตระกูลมูลชาติ	ข. + ป.;ป.ส.	น.	4/3	2
311	ดรากรตรา	ข. + ข.	ว.	2/3	2
312	ดริตรอง	ข. + ข.	ก.	2/3	1
313	ดริ๊กตรอง	ข. + ข.	ก.	2/3	1
314	ดริ้งตรา	ข. + ข.	ก.	2/3	2
315	ดลอคครอดฝั่ง	ท. + ท.	ว.	4/3	2
316	ต่อปากต่อคำ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
317	ต่อล้อต่อเถียง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
318	ตะกรุมตะกราม	ท. + ท.	ก.	4/2	2
319	ตะกุกตะกัก	ท. + ท.	ว.	4/2	1
320	ตะกุกตะกาย	ท. + ท.	ก.	4/2	1
321	ตะเกียกตะกาย	ท. + ท.	ก.	4/2	1
322	ตักตวง	ท. + ท.	ก.	2/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
323	ตัดญาติขาดมิตร	ท.;ป + ท.;ส	ก.	4/3	2
324	ตัวใครตัวมัน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
325	ตามบุญตามกรรม	ท.;ป. + ท.;ส.	ว.	4/1	2
326	ตาเล็กตาน้อย	ท. + ท.	น.	4/1	2
327	ตื่นตาตื่นใจ	ท. + ท.	ก.	4/5	2
328	ตุ้ตะ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
329	ตุ้บตุ้บ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
330	เดินเร้งเดินกา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
331	เตร็ดเตร่	ข. + ข.	ก.	2/3	2
332	เตรียมพร้อม	ข. + ข.	ก.	2/2	1
333	แตกกระแหง	ท. + ท.	ก.	3/1	2
334	แตะต้อง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
335	โคงแดง	ท. + ท.	น.	2/2	2
336	โด้ตอบ	ท. + ข.	ก.	2/3	2
337	โด้เถียง	ท. + ท.	ก.	2/7	2
338	โด้แย้ง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
339	ไต่ไร่ตรง	ท. + ข.	ก.	2/3	1
340	ถกเถียง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
341	ถดถอย	ท. + ท.	ก.	2/3	1
342	ถนัดถนี้	ท. + ท.	ว.	4/2	2
343	ถลากถล้า	ท. + ท.	ว.	4/2	2
344	ถลากไถล	ท. + ท.	ว.	4/2	2
345	ถล้าถลาก	ท. + ท.	ว.	4/5	2
346	ถลี้ถล้า	ท. + ท.	ก.	4/5	2
347	ถอดเขี้ยวถอดเล็บ	ท. + ท.	ก.	4/1	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
348	ถอดถอน	ท. + ท.	ก.	2/1	1
349	ถอนรากถอนโคน	ท. + ท.	ก.	4/1	2
350	ถ้อยคำ	ท. + ท.	น.	2/7	1
351	ถอยถด	ท. + ท.	ก.	2/3	1
352	ถะมัดทะแมง	ท. + ท.	ว.	4/2	2
353	ถาโถม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
354	ถามไถ่	ท. + ท.	ก.	2/3	2
355	ถ่ายเท	ท. + ท.	ก.	2/7	1
356	ถี่ถ้วน	ท. + ท.	ว.	2/3	1
357	ถี่ยิบ	ท. + ท.	ว.	2/7	1
358	ถึงเป็นถึงตาย	ท. + ท.	ว.	4/1	2
359	ถึงพริกถึงขิง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
360	ถึงลูกถึงคน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
361	ถึงไหนถึงกัน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
362	ถือเขาถือเรา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
363	ถ้อยศถือศักดิ์	ท.;ศ. + ท.;ศ.	ก.	4/1	2
364	ถูออกถูใจ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
365	ถูไถ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
366	ถูถูถูกัน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
367	เถลไถล	ท. + ท.	ว.	4/2	2
368	เถลือกถลน	ท. + ท.	ว.	4/2	2
369	โถงเอง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
370	ไถ่ถอน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
371	ไถ่ถาม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
372	ทดแทน	ท. + ท.	ก.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
373	ทนทาน	ท. + ท.	ว.	2/2	2
374	ทบทวน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
375	ทรมาทรรรม	ป.ส. + ส.	ก.	6	2
376	ทรวดทรง	ข. + ข.	น.	2/3	1
377	ทรหึ่งทรหวล	ท. + ท.	ว.	6	2
378	ทรุดโทรม	ข. + ข.	ว.	2/3	1
379	ท้องขึ้นท้องพอง	ท. + ท.; ข.	ว.	4/1	2
380	ท้องคัดท้องแข็ง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
381	ทะมัดทะแมง	ท. + ท.	ว.	4/2	2
382	ทะเยอทะยาน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
383	ทะรือทะเร่	ท. + ท.	ก.	4/2	2
384	ทะลักทะเลง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
385	ทะลึ่งทะลั้ง	ท. + ท.	ว.	4/2	2
386	ทะลุทะลาด	ท. + ท.	ว.	4/2	2
387	ทะลุปรุโปร่ง	ท. + ท.	ว.	4/3	1
388	ทะเลื่อทะล่า	ท. + ท.	ก.	4/2	2
389	ทะเลาะเบาะแว้ง	ท. + ท.	ก.	4/3	2
390	หักท้วง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
391	หักท่าย	ท. + ข.	ก.	2/3	2
392	ทาบทาม	ท. + ท.	ว.	2/1	2
393	ทำปากทำคอ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
394	ทึ้งขว้าง	ท. + ท.	ก.	2/6	1
395	ทิ่มตำ	ท. + ท.	ว.	2/7	1
396	ทิศทาง	ส. + ท.	น.	2/3	2
397	ทุกหนทุกแห่ง	ท. + ท.	ว.	4/1	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
398	ทูปดี	ท. + ท.	ก.	2/7	1
398	ทูปดี	ท. + ท.	ก.	2/7	1
399	ทุรันทุราย	ท. + ท.	ก.	4/2	2
400	เท็จจริง	ท. + ท.	ว.	2/7	2
401	เท่าเทียม	ท. + ท.	ว.	2/3	1
402	เทียบเคียง	ท. + ท.	ก.	2/5	1
403	เทียบเท่า	ท. + ท.	ก.	2/3	1
404	เทือกเขาเหล่ากอ	ท. + ท.	น.	4/3	2
405	แท้จริง	ท. + ท.	ว.	2/7	1
406	แทรกซ้อน	ข. + ท.	ว.	2/7	1
407	แทรกซึม	ข. + ท.	ก.	2/7	2
408	แทรกแซง	ข. + ท.	ก.	2/7	2
409	โทองเทง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
410	นวนานา	ท. + ท.	ก.	2/3	2
411	นอกกลุ่มนอกทาง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
412	นองเนื่อง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
413	นองแน่น	ท. + ท.	ว.	2/2	2
414	นอบนบ	ท. + ท.	ก.	2/2	2
415	นอบน้อม	ท. + ท.	ก.	2/1	1
416	นั่งกินนอนกิน	ท. + ท.	ว.	4/4	2
417	นัดแนะ	ข. + ข.	ก.	2/3	1
418	นับหน้าถือตา	ท. + ท.	ว.	4/5	2
419	นำเกลียดน่าชัง	ท. + ท.	ว.	4/5	2
420	นานนม	ท. + ท.	ว.	2/3	2
421	น้ำพักน้ำแรง	ท. + ท.	น.	4/5	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
422	น้ำอดน้ำทน	ท. + ข.	น.	4/1	2
423	นิ่งเฉย	ท. + ข.	ว.	2/7	1
424	นิดหน่อย	ท. + ท.	น.	2/7	1
425	นิสัยใจคอ	ท. + ท.	น.	4/2	2
426	นึกคิด	ท. + ท.	ก.	2/7	1
427	นุ่งเจียมห่มเจียม	ท. + ท.	ก.	4/4	2
428	นุ่มนวล	ท. + ท.	ว.	2/3	2
429	นุ่มนึ่ม	ท. + ท.	ว.	2/2	1
430	เนิ่นนาน	ท. + ท.	ว.	2/2	2
431	เนิบนาบ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
432	เนื่องนอง	ท. + ท.	ก.	2/2	2
433	เนียนนิตย	ท. + ศ.	ว.	2/3	2
434	เนียนแน่น	ท. + ข.	ว.	2/3	2
435	แน่นขนัด	ข. + ท.	ว.	3/1	2
436	แน่นหนา	ข. + ท.	ว.	2/7	1
437	แน่นิ่ง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
438	แน่น้าว	ท. + ท.	ว.	2/3	2
439	แนบเนียน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
440	แนบแน่น	ท. + ข.	ว.	2/3	2
441	แน่วแน่	ท. + ท.	ว.	2/3	2
442	โน้มน้าว	ท. + ท.	ก.	2/3	1
443	บดขยี้	ท. + ท.	ก.	3/1	1
444	บ่วงบาศ	ท. + ศ.	น.	2/3	2
445	บอกกล่าว	ท. + ท.	ก.	2/7	1
446	บอบบาง	ท. + ท.	ว.	2/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
447	บอบแบบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
448	บั่นทอน	ท. + ท.	ก.	2/7	1
449	บางเบา	ท. + ท.	ว.	2/3	1
450	บาดเจ็บ	ท. + ท.	ว.	2/7	2
451	บาดแผล	ท. + ท.	น.	2/7	2
452	บาดเลี่ยนบาดหนาม	ท. + ท.	น.	4/1	2
453	บ้านเรือน	ท. + ท.	น.	2/7	1
454	บาปกรรม	ป.ส. + ส.	น.	2/7	2
455	บาปเคราะห์	ป.ส. + ส.	ว.	2/7	2
456	บ้ายเบี่ยง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
457	บ้ำระห่ำ	ท. + ท.	ว.	3/1	2
458	บ่าวไพร่	ข. + ท.	น.	2/7	1
459	บิดเบี้ยว	ท. + ท.	ว.	2/3	1
460	บิดเบือน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
461	บิबरัด	ท. + ท.	ก.	2/7	2
462	บั้งตึง	ท. + ท.	ว.	2/4	2
463	บุกเบิก	ท. + ท.	ก.	2/2	2
464	บุกป่าฝ่าดง	ท. + ท.	ก.	4/3	2
465	บุกรุก	ท. + ท.	ก.	2/4	2
466	บุญทำกรรมแต่ง	ป.ท. + ส.ท.	ว.	4/3	2
467	บุญหนักศักดิ์ใหญ่	ป.ท. + ส.ท.	ว.	4/3	2
468	บุบสลาย	ท. + ข.	ว.	3/1	2
469	เบาไม้เบามือ	ท. + ท.	ก.	4/1	2
470	เบียดเสียด	ข. + ท.	ก.	2/4	2
471	แบ่งรับแบ่งสู้	ข.;ท. + ข.;ท.	ก.	4/5	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
472	แบ่งสันปันส่วน	ข.;ท. + ท.	ก.	4/3	2
473	โอบยบิน	ข. + ท.	ก.	2/3	2
474	ปกป้อง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
475	ปกปิด	ท. + ท.	ก.	2/3	2
476	ปั่นป่วน	ท. + ท.	ว.	2/3	2
477	ประกวาดประจัน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
478	ประคับประคอง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
479	ประจบประแจง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
480	ประเจิดประเจื้อ	ท. + ท.	ว.	4/2	2
481	ประชดประชัน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
482	ประดับประดา	ท. + ท.	ก.	4/2	1
483	ประคืดประคอย	ท. + ท.	ก.	4/2	1
484	ประเดี้ยวประค้ำว	ท. + ท.	ว.	4/2	1
485	ประหัดประหาร	ส. + ส.	ก.	4/2	2
486	ปรักปรำ	ข. + ข.	ก.	2/3	2
487	ปรับปรุง	ข. + ข.	ก.	2/3	2
488	ปราดเปรียว	ท. + ท.	ว.	2/3	2
489	ปราดเปรื่อง	ท. + ท.	ว.	2/3	1
490	ปราบปราม	ข. + ข.	ก.	2/1	1
491	ปรุโปร่ง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
492	ปลดปล่อย	ข. + ท.	ก.	2/3	1
493	ปลดปล่อย	ข. + ท.	ว.	2/7	2
494	ปลดปล่อย	ข. + ท.	ก.	2/7	2
495	ปลดปล่อย	ข. + ข.	ก.	2/6	2
496	ปล่อยเนื้อปล่อยตัว	ท. + ท.	ก.	4/1	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
497	ปล่อยปละตะเลข	ท. + ท.	ก.	4/3	2
498	ปลาบปลื้ม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
499	ปอกลอก	ท. + ท.	ว.	2/4	2
500	ปะติดปะต่อ	ท. + ท.	ก.	4/2	2
501	ปัจจุบันทันด่วน	ป. + ท.	ว.	5/2	2
502	ป็นปึง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
503	ปากเปียกปากแฉะ	ท. + ท.	น.	4/1	2
504	ปากหอยปากปู	ท. + ท.	ว.	4/1	2
505	ปากเหี้ยขีวปากกา	ท. + ท.	น.	4/1	2
506	ป่าวประกาศ	ท. + ศ.	ก.	3/1	1
507	ปิดบัง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
508	เปลี่ยนแปลง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
509	เปิดเผย	ท. + ท.	ก.	2/7	1
510	ผกผัน	ท. + ท.	ก.	2/2	2
511	ผลัดเปลี่ยน	ท. + ท.	ก.	2/7	1
512	ผลุนผลัน	ท. + ท.	ว.	2/2	2
513	ผลุบผลับ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
514	ผลุบโผล่	ท. + ท.	ว.	2/3	1
515	ผสมผสาน	ข. + ท.	ว.	4/2	2
516	พ่องไส	ท. + ท.	ว.	2/7	1
517	พ่อนคลาย	ท. + ท.	ก.	2/7	1
518	พ่อนปรน	ท. + ท.	ก.	2/6	1
519	พ่อนสั้นพ่อนยาว	ท. + ท.	ก.	4/1	2
520	พอมแห่ง	ท. + ท.	ว.	2/7	1
521	ผันผวน	ท. + ท.	ก.	2/2	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
522	ผ้าผ่อน	ท. + ท.	น.	2/3	2
523	ผ่ายพอม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
524	ผิดผู้ผิดคน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
525	ผิดฝาผิดตัว	ท. + ท.	ว.	4/5	2
526	ผิดพ้องหมองใจ	ท.ข + ท.	ก.	4/3	2
527	ผิดเพี้ยน	ท. + ท.	ว.	2/7	1
528	ผิดรูปผิดร่าง	ท.;ป.ส + ท.	ว.	4/1	2
529	ผิดหูผิดตา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
530	ผิดเพิน	ท. + ท.	ว.	2/3	1
531	ผีเข้าผีออก	ท. + ท.	ว.	4/1	2
532	ผึ่งผาย	ท. + ข.	ว.	2/3	2
533	ผุดผ่อง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
534	ผุดผาด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
535	ผุดลุกผุดนั่ง	ท. + ท.	ก.	4/1	2
536	ผุกมัด	ท. + ท.	ก.	2/7	2
537	เผ็ดร้อน	ท. + ท.	ว.	2/7	2
538	เผยแพร'	ท. + ท.	ก.	2/7	1
539	เพอเรือ	ท. + ท.	ว.	2/4	2
540	แผ่ชาน	ท. + ท.	ก.	2/7	2
541	แผ่เผื่อ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
542	โพงผาง	ท. + ท.	ว.	2/2	2
543	ฟ้งรกฟ้งราก	ท. + ท.	ก.	4/1	2
544	ฝากเนื้อฝากตัว	ท. + ท.	ก.	4/1	2
545	ฝากผีฝากไข้	ท. + ท.	ก.	4/5	2
546	ฟักฝน	ท. + ท.	ก.	2/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
547	ฝึกหัด	ท. + ข.	ก.	2/7	1
548	ไฝ่ฝัน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
549	พงศ์พันธุ์	ส. + ป.ส.	น.	2/3	1
550	พนักงานเจ้าหน้าที่	ท. + ท.	น.	6	2
551	พบปะ	ท. + ท.	ก.	2/7	1
552	พรรคพวก	ส. + ข.	น.	2/3	1
553	พรวดพราด	ข. + ท.	ว.	2/2	2
554	พร้อมเพรียง	ท. + ท.	ก.	2/3	2
555	พร้อมพรัก	ข. + ท.	ว.	2/3	2
556	พร้อมหน้าพร้อมตา	ข.;ท. + ข.;ท.	ว.	4/5	2
557	พลอยฟ้าพลอยฝน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
558	พลุกพล่าน	ท. + ท.	ก.	2/3	2
559	พอทำพอกิน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
560	พอไฟคพอเหวี่ยง	ท. + ท.	ก.	4/1	2
561	พอมีพอกิน	ท. + ท.	ว.	4/1	2
562	พะเน้าพะนอ	ท. + ท.	ก.	4/2	2
563	พะเน้าพะนึ่ง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
564	พะเยิบพะยาบ	ท. + ท.	ว.	4/2	2
565	พะรุงพะรัง	ท. + ท.	ว.	4/2	1
566	พะวักพะวน	ท. + ท.	ก.	4/2	1
567	พะว้าพะวัง	ท. + ท.	ก.	4/2	1
568	พับเพียบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
569	พั่วพัน	ท. + ท.	ว.	2/1	2
570	พาดพิง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
571	พิถีพิถัน	ป. + ท.	ว.	4/2	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
572	พิริรีตอง	ป.ส. + ท.	น.	4/3	2
573	พินอบพิเทา	ท. + ท.	ก.	4/2	1
574	พิริพิไร	ท. + ท.	ว.	4/2	1
575	พิลิกก็กกื้อ	ท. + ท.	ว.	4/3	2
576	เพ่งเล็ง	ท. + ท.	ก.	2/4	1
577	เพ่นพ่าน	ท. + ท.	ก.	2/2	1
578	เพิ่มเติม	ท. + ท.	ก.	2/4	1
579	เพิ่มพูน	ท. + ข.	ก.	2/3	1
580	แพร่หลาย	ท. + ท.	ก.	2/7	2
581	แพร่พราว	ท. + ข.	ว.	2/2	1
582	ฟอกซัก	ท. + ท.	ก.	2/7	1
583	ฟอดเฟด	ท. + ท.	ก.	2/2	2
584	ฟัดเฟียด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
585	ฟั่นเฟือน	ท. + ท.	ว.	2/2	1
586	ฟั่นฟู	ท. + ท.	ก.	2/3	2
587	ฟุพะ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
588	ฟุ้งเฟ้อ	ท. + ท.	ว.	2/3	2
589	ฟุ้งเฟื่อง	ท. + ท.	ก.	2/2	2
590	ฟุ่มเฟือย	ท. + ท.	ว.	2/3	2
591	ฟูฟ่อง	ท. + ท.	ก.	2/3	1
592	ฟุ่มฟัก	ท. + ท.	ก.	2/3	1
593	เฟะพะ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
594	เฟื่องฟู	ท. + ท.	ก.	2/2	2
595	เฟื่องฟู	ท. + ท.	ว.	2/3	2
596	ภูผา	ข. + ท.	น.	2/7	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
597	มลนมลาน	ท. + ท.	ว.	4/2	2
598	มลังเมถอง	ท. + ท.	ว.	4/2	2
599	ม้วนคว้น	ท. + ท.	ว.	2/4	2
600	มอซอ	ท. + ท.	ว.	2/4	1
601	ม่อต้อ	ท. + ท.	ว.	2/4	2
602	มอมแมม	ท. + ท.	ว.	2/2	1
603	ม่อลอกม่อแลก	ท. + ท.	ว.	4/2	2
604	มะงุมมะงาหรา	ท. + ท.	ก.	5/1	2
605	มะรุมมะตุ้ม	ท. + ท.	ว.	4/2	2
606	มั่งคั่ง	ท. + ท.	ว.	2/4	2
607	มันคง	ท. + ท.	ว.	2/7	1
608	มัวชั่ว	ท. + ท.	ว.	2/4	2
609	มัวมอม	ท. + ท.	ว.	2/3	2
610	มัวหมอง	ท. + ข.	ว.	2/7	1
611	มัวสุ่ม	ท. + ท.	ก.	2/7	1
612	มากมาย	ท. + ท.	ว.	2/1	1
613	มากมายก่ายกอง	ท. + ท.	ว.	4/3	1
614	มากหน้าหลายตา	ท. + ท.	ว.	4/5	2
615	มารุมมาตุ้ม	ท. + ท.	ว.	4/2	1
616	มีดีมีร้าย	ท. + ท.	ว.	4/1	1
617	มิดชิด	ท. + ท.	ว.	2/4	2
618	มิตรสหาย	ส. + ป.ส.	น.	3/1	1
619	มีนง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
620	มีนชา	ท. + ท.	ก.	2/7	1
621	มีนซึม	ท. + ท.	ก.	2/5	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
622	มื๋นตื๋ง	ท. + ท.	ก.	2/5	2
623	มื๋นเมา	ท. + ท.	ก.	2/7	2
624	มื๋ดฟ้ามัวคิน	ท. + ท.	ว.	4/5	2
625	มื๋ดมัว	ท. + ท.	ว.	2/3	2
626	มุง่มาค	ท. + ท.	ก.	2/3	1
627	มุง่หมาย	ท. + ข.	ก.	2/7	1
628	มูบมืบ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
629	มู่ทุ่	ท. + ท.	ว.	2/4	2
630	เมามัว	ท. + ท.	ว.	2/2	2
631	ไม่สั๊นไม่ยาว	ท. + ท.	น.	4/1	2
632	ย่นย่อ	ท. + ท.	ว.	2/3	2
633	ยวบยาบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
634	ยัดเขียด	ท. + ท.	ก.	2/2	2
635	ยั่วชวน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
636	ยืมแยม	ท. + ท.	ก.	2/2	1
637	ยี้ดครอง	ท. + ข.	ก.	2/7	1
638	ยี้ดเหนี่ยว	ท. + ท.	ก.	2/7	1
639	ยี้ดหยุ่น	ท. + ท.	ว.	2/7	1
640	ยู่่งยาก	ท. + ท.	ก.	2/3	1
641	ยู่่งเหิง	ท. + ท.	ก.	2/6	1
642	เย็นชืด	ท. + ท.	ว.	2/7	1
643	เย็นเยียบ	ท. + ท.	ว.	2/3	1
644	เย็นเอือก	ท. + ท.	ว.	2/3	1
645	เยอะเยะ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
646	เยี่ยมเยียน	ท. + ท.	ก.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
647	แยกแยะ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
648	โยนหัวโยนก้อย	ท. + ท.	ก.	4/1	2
649	รุ่มโพธิ์รุ่มไทร	ท.;ป. ศ.+ท.	น.	4/5	1
650	รวบรวม	ท. + ท.	ก.	2/1	1
651	รวบหัวรวบหาง	ท. + ท.	ก.	4/1	2
652	รอบคอบ	ท. + ท.	ว.	2/4	2
653	ระเกะระกะ	ท. + ท.	ก.	4/2	1
654	ระเค็ดระคาย	ท. + ท.	น.	4/2	2
655	ระแคะระคาย	ท. + ท.	น.	4/2	2
656	ระยิบระยับ	ท. + ท.	ว.	4/2	2
657	ระโยงระยาง	ท. + ท.	น.	4/2	2
658	ระวาดระไว	ท. + ท.	ว.	4/2	2
659	รัดกุม	ท. + ท.	ว.	2/7	2
660	รากเหง้า	ท. + ท.	น.	2/7	1
661	ราบเรียบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
662	ริเริ่ม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
663	รื้อฟื้น	ท. + ท.	ก.	2/5	1
664	รุ่งโรจน์	ท. + ป.ศ.	ว.	2/3	1
665	รุงรัง	ท. + ท.	ว.	2/2	1
666	รู้คิดรู้อ่าน	ท. + ท.	ก.	4/1	2
667	รู้จักมักคุ้น	ท. + ท.	ก.	4/3	2
668	รู้จักมักจี่	ท. + ท.	ก.	4/3	2
669	รู้ยาวรู้สั้น	ท. + ท.	ก.	4/1	2
670	รู้หาญรู้ฉลาด	ท. + ท.	ก.	4/1	2
671	รู้เห็นเป็นใจ	ท. + ท.	ก.	4/3	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
672	เรียงพี่เรียงน้อง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
673	เร้นแค้น	ท. + ท.	ว.	2/4	1
674	โรงเรือน	ท. + ท.	น.	2/3	2
675	ไร่นา	ท. + ท.	น.	2/7	1
676	ลดเลี้ยวเกี่ยวพา	ท. + ท.	ก.	4/3	2
677	ลดหย่อน	ท. + ท.	ก.	2/7	2
678	ลดหลั่น	ท. + ท.	ว.	2/7	2
679	ลดลาน	ท. + ท.	ก.	2/2	1
680	ลั่นหลาม	ท. + ท.	ว.	2/7	2
681	ลบเลื่อน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
682	ลุ่มจมน	ท. + ท.	ก.	2/4	1
683	ลุ่มคว่ำ	ท. + ท.	ก.	2/7	1
684	ลุ่มเล็ก	ท. + ท.	ก.	2/3	1
685	ลุ่มหมอนนอนเสื่อ	ท. + ท.	ก.	4/3	2
686	ล้วงเลย	ท. + ข.	ก.	2/3	1
687	ล่อหลอก	ท. + ท.	ก.	2/7	1
688	ลือหลอก	ท. + ท.	ก.	2/7	2
689	ละลด	ท. + ท.	ก.	2/3	2
690	ละเลย	ท. + ข.	ก.	2/3	1
691	ละเว่น	ท. + ท.	ก.	2/7	1
692	ละมุนละไม	ข. + ข.	ว.	4/2	2
693	ละนลนละลาน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
694	ละลมละลาย	ท. + ท.	ก.	4/2	2
695	ละลอบละเล้า	ท. + ท.	ว.	4/2	2
696	ละล้าละล้ง	ท. + ท.	ว.	4/2	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
697	ละลาบละล้วง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
698	ละล้าละลัก	ท. + ท.	ก.	4/2	2
699	ละเลาะละลอง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
700	ละเอียคลออ	ข. + ข.	ว.	4/2	2
701	ลัดเลาะ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
702	ลับล่อ	ท. + ท.	ว.	2/3	2
703	ล้าหลัง	ท. + ท.	ว.	2/7	1
704	ลาดเท	ท. + ท.	น.	2/7	2
705	ลามปาม	ท. + ท.	ว.	2/4	2
706	ล้าหน้า	ท. + ท.	ว.	2/7	2
707	ลิปลั๊ป	ท. + ท.	ว.	2/2	1
708	ลิปลื่ว	ท. + ท.	ว.	2/1	1
709	ลิกซึ้ง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
710	ลิกลั๊ป	ท. + ท.	ว.	2/3	1
711	ลิกลั๊ว	ท. + ท.	ว.	2/3	1
712	ลูกลี้ลูกลอน	ท. + ท.	ว.	4/5	2
713	ลู่วาง	ท. + ท.	น.	2/7	1
714	ลูกฟี่ลูกน่อง	ท. + ท.	น.	4/1	2
715	เล็ดลอด	ท. + ท.	ก.	2/2	1
716	เล่นหูเล่นตา	ท. + ท.	ก.	4/1	2
717	เลยเถิด	ข. + ท.	ว.	2/7	2
718	เลอะเทอะ	ท. + ท.	ว.	2/4	2
719	เละเทะ	ท. + ท.	ว.	2/4	2
720	เล่าลือ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
721	เล็กล็ก	ท. + ท.	ว.	2/2	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
722	เดินเลื้อ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
723	เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง	ท. + ท.	ก.	4/1	2
724	เลี้ยงวลด	ท. + ท.	ก.	2/3	2
725	เลือกสรร	ท. + ข.	ก.	2/7	2
726	เลื่องลือ	ท. + ท.	ก.	2/3	1
727	เลือกเนื้อเชื้อไข	ท. + ท.	น.	4/3	2
728	เลือกคลาน	ท. + ท.	น.	2/7	2
729	แลกเปลี่ยน	ท. + ท.	ก.	2/7	2
730	และเลืม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
731	และเลืยม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
732	โล่งโลง	ท. + ท.	ว.	2/4	2
733	โลดเต้น	ท. + ท.	ก.	2/7	2
734	โลดโผน	ท. + ท.	ว.	2/5	2
735	โลดแล่น	ท. + ท.	ก.	2/3	2
736	โลมเล้า	ท. + ท.	ก.	2/3	2
737	โลเล	ท. + ท.	ว.	2/2	2
738	โล้เล่	ท. + ท.	ว.	2/2	2
739	โล่เล่ย์	ท. + ท.	ว.	2/3	2
740	วงศ์วาน	ศ. + ท.	น.	2/3	2
741	วนเวียน	ท. + ท.	ก.	2/2	1
742	วอแว	ท. + ท.	ก.	2/2	2
743	วัดวาอาราม	ท. + ท.	น.	4/3	2
744	วบแวม	ท. + ท.	ว.	2/3	2
745	ว่าขาน	ท. + ท.	ก.	2/5	2
746	วางวาย	ท. + ท.	ก.	2/1	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
747	ว่างเว้น	ท. + ท.	ก.	2/3	1
748	ว่างเว้ง	ท. + ท.	ว.	2/2	1
749	วาดเขียน	ท. + ท.	น.	2/7	2
750	วาบหวาม	ท. + ท.	ว.	2/5	2
751	วามแวม	ท. + ท.	ว.	2/2	2
752	วาชอด	ท. + ท.	ก.	2/3	1
753	วาววับ	ท. + ท.	ว.	2/3	2
754	วาววาม	ท. + ท.	ว.	2/1	2
755	วาวแวม	ท. + ท.	ว.	2/2	2
756	วังเต้น	ท. + ท.	ก.	2/7	2
757	วิวัน	ท. + ท.	น.	2/3	2
758	วิแวม	ท. + ท.	น.	2/3	2
759	วุควาด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
760	วুবวาบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
761	วูวาม	ท. + ท.	ว.	2/3	2
762	เว้าวอน	ท. + ท.	ก.	2/3	1
763	เว้งว้าง	ท. + ท.	ว.	2/2	1
764	แวดวง	ท. + ท.	น.	2/3	2
765	แวมวับ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
766	แวมวาม	ท. + ท.	ก.	2/3	2
767	แวมวาว	ท. + ท.	ก.	2/2	1
768	โวยวาย	ท. + ท.	ว.	2/2	2
769	ศักดิ์ศรี	ศ. + ศ.	น.	2/7	1
770	เส้าหมอง	ท. + ข.	ว.	2/7	2
771	โสกศัลย์	ศ. + ศ.	ว.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
772	โศกาอาดูร	ส. + ป.ส.	ว.	4/2	1
773	สกุรุณาติ	ข. + ท.;ป.ส.	น.	4/3	1
774	สงบเสงี่ยม	ท. + ท.	ว.	4/2	1
775	สดชื่น	ท. + ท.	ว.	2/7	2
776	สดใส	ท. + ท.	ว.	2/3	2
777	สนับสนุน	ท. + ท.	ก.	4/2	2
778	สนิทสนม	ท. + ท.	ว.	4/2	2
779	สนุกสนาน	ท. + ท.	ว.	4/2	1
780	สบเหมาะ	ท. + ท.	ว.	2/7	2
781	สมน้ำสมเนื้อ	ท. + ท.	ว.	4/1	2
782	สมเหตุสมผล	ท.;ป.ส. + ท.; ป.ส.	ว.	4/1	2
783	สมนุกสมบัน	ท. + ท.	ก.	4/1	2
784	สมสู่	ท. + ท.	ก.	2/2	2
785	สมัครสมาน	ส. + ป.ส.	ก.	4/2	2
786	สมน้ำเสมอ	ท. + ข.	ว.	4/2	1
787	สยดสยอง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
788	สยดเสยง	ท. + ท.	ก.	4/2	2
789	สรรเสริญ	ข. + ท.	ก.	2/7	2
790	สรวลสันต์	ท. + ท.	ก.	2/7	2
791	สรวลเสเฮฮา	ท. + ท.	ก.	4/3	1
792	สร้างสรรค์	ท. + ส.	ก.	2/3	2
793	สละสลวย	ท. + ท.	ว.	4/2	2
794	สลักสำคัญ	ท. + ข.	ว.	4/2	2
795	ส่วนได้ส่วนเสีย	ท. + ท.	น.	4/1	2
796	สว่างไสว	ท. + ท.	ว.	4/2	2

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
797	สวีสวาย	ท. + ท.	ว.	4/2	2
798	สองจิตสองใจ	ท.;ป. + ท.	ว.	4/1	2
799	ส่อเสียด	ท. + ท.	ก.	2/3	2
800	สะเทินน้ำสะเทินบก	ท. + ท.	ว.	6	2
801	สะบัดร่อนสะบัดหนาว	ท. + ท.	ก.	6	2
802	สะบัดลูกสะบัดนั่ง	ท. + ท.	ก.	6	2
803	สาดเสียเทเสีย	ท. + ท.	ก.	4/4	2
804	เสมอต้นเสมอปลาย	ข.;ท. + ข.;ท.	ว.	6	2
805	เสมอป่าเสมอไหล่	ข.;ท. + ข.;ท.	ว.	6	2
806	เสาะแส	ท. + ท.	ว.	2/2	2
807	เสี่ยงบุญเสี่ยงกรรม	ท.;ป. + ท.;ส.	ก.	4/1	2
808	เลื่อนหนาม	ท. + ท.	น.	2/7	2
809	เลื่อมทรา	ท. + ท.	ก.	2/7	2
810	เลื่อมโทรม	ท. + ท.	ก.	2/7	1
811	เลื่อมเสีย	ท. + ท.	ก.	2/3	2
812	หกคว่ำ	ท. + ท.	ก.	2/7	2
813	หกคะเมน	ท. + ท.	ก.	3/1	2
814	หน่อเนื้อเชื้อใจ	ท. + ท.	น.	4/3	2
815	หนาแน่น	ท. + ข.	ว.	2/3	2
816	หนาหูหนาดตา	ท. + ท.	ว.	4/1	2
817	หมกมุ่น	ท. + ท.	ก.	2/7	2
818	หมดจด	ท. + ท.	ว.	2/4	2
819	หมดเนื้อหมดตัว	ท. + ท.	ว.	4/1	2
820	หมดไส้หมดพุง	ท. + ท.	ว.	4/1	2
821	หม่นหมอง	ท. + ข.	ว.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
822	หม่นไหม้	ท. + ท.	ว.	2/3	2
823	หมองมัว	ข. + ท.	ว.	2/7	1
824	หมองหมาง	ข. + ท.	ก.	2/2	2
825	หมักหมม	ท. + ท.	ก.	2/3	1
826	หมางเมิน	ท. + ท.	ก.	2/7	1
827	หมุบหมิบ	ท. + ท.	ว.	2/2	2
828	หยดย่อย	ท. + ท.	ว.	2/7	2
829	หยอกเย้า	ท. + ท.	ก.	2/7	1
830	หยอกเิน	ท. + ท.	ก.	2/7	2
831	หยิบขก	ท. + ท.	ก.	2/7	1
832	หยุกหยิก	ท. + ท.	ก.	2/2	2
833	หยุ่มหยม	ท. + ท.	ว.	2/2	2
834	หลงหูหลงดา	ท. + ท.	ว.	4/1	2
835	หลงเหลือ	ท. + ท.	ก.	2/3	2
836	หลงไหล	ท. + ท.	ก.	2/3	2
837	หล่อเหลา	ท. + ท.	ว.	2/3	2
838	หลอกหลวง	ท. + ท.	ก.	2/7	1
839	หลอกล่อ	ท. + ท.	ก.	2/7	1
840	หลอกหลอน	ท. + ท.	ก.	2/1	2
841	หลอมละลาย	ท. + ท.	ก.	3/1	2
842	หลายหลาก	ท. + ท.	ว.	2/1	1
843	หว่าดระแวง	ท. + ท.	ก.	3/1	2
844	ห้อมล้อม	ท. + ท.	ก.	2/4	2
845	ห้ามปราม	ท. + ท.	ก.	2/7	1
846	ห้าวหาญ	ท. + ข.	ก.	2/3	1

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
847	หูไวยาว	ท. + ท.	ว.	4/4	2
848	อนกอนันต์	ป.ส. + ป.	ว.	4/2	1
849	อยู่ยงคงกระพัน	ท. + ท.	ว.	5/1	2
850	อลักเอลื้อ	ท. + ท.	ว.	4/2	2
851	อ่อนปากเปือก	ท. + ท.	ว.	3/1	2
852	อ้อมอก	ท. + ท.	น.	2/3	2
853	อาลัยอาวรณ์	ป.ส. + ป.ส.	ก.	4/5	1
854	อดทนระอาใจ	ท. + ท.	ก.	5/1	2
855	อุปมาอุปไมย	ป.ส. + ป.	น.	6	2
856	เอี่ยมอ่อง	ท. + ท.	ว.	2/3	2
857	เอื้ออำนวย	ท. + ข.	ว.	3/1	2
858	สวบสวบ	ท. + ท.	ว.	2/2	1
859	ฮึกหาญ	ท. + ข.	ว.	2/7	1
860	ฮึกห้าว	ท. + ท.	ว.	2/7	1
861	ฮึกเหิม	ท. + ท.	ว.	2/7	1
862	ฮึกโหม	ท. + ท.	ก.	2/7	2
863	ฮึกฮัก	ท. + ท.	ว.	2/2	2
864	ฮึดฮาด	ท. + ท.	ว.	2/2	2
865	เฮฮา	ท. + ท.	ว.	2/2	2
866	เฮงชวย	จ. + จ.	ว.	2/7	2
867	โสกฮาก	ท. + ท.	ว.	2/2	2

ภาคผนวก ข
คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ

คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ

ตารางผนวกที่ 2 คำประสมภาษาไทยถิ่นเหนือ

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
1	กัด้งอกกัด้เง็ก	น. + น.	ว	4/2	1
2	กัด้ง่องกัด้งอด	น. + น.	ว	4/2	1
3	กัด้ง่องกัด้ง่าง	น. + น.	ว	4/2	1
4	กัด้งัก	น. + น.	ว	2/3	1
5	กัด้วงควี	น. + น.	ก	2/7	1
6	กัด้แวง	น. + ท.	ก	2/3	1
7	กัด้ย่าน	น. + น.	ก	2/7	1
8	กวาดบ้านกวาดจอง	ท. + น.	ก	4/1	1
9	กว่านเกิบ	น. + น.	น	2/3	1
10	กวาดเพี้ยว	ท. + น.	ก	2/7	1
11	กัด้ก้อย	น. + น.	น	2/3	1
12	กัด้งักกัด้งักโกต	น. + น.	ว	4/2	1
13	กัด้บักกัด้งัก	น. + น.	น	4/5	1
14	กะงาบกะเงย	น. + น.	ว	4/2	1
15	กะด้งักกะดาน	น. + น.	ว	4/2	1
16	กะด้งักกะเด็ก	น. + น.	ว	4/2	1
17	กะลกกะโล้ง	น. + น.	น	4/2	1
18	กะลกกักกัก	น. + น.	ว	4/3	1
19	กะลกกะลัก	น. + น.	ว	4/2	1
20	กะล่ล่ล่ล่ล่	น. + น.	ว	4/3	1
21	กะล่ล่ล่ล่ล่	น. + น.	น	4/3	1
22	กะลกกะล่	น. + น.	ก	4/2	2
23	กะลกกักกัก	น. + น.	ว	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
24	กะลั้งต้งต้ง	น. + น.	ว	4/3	1
25	กะลั้งต้งตึด	น. + น.	ก	4/3	1
26	กะเล่อกะล่า	น. + น.	ก	4/2	1
27	กั้งก้วง	น. + น.	ก	2/2	1
28	กั้งจ้วง	น. + น.	ก	2/6	1
29	กั๊ดไก้	น. + น.	ก	2/3	1
30	กั๊ดญุ่ง	น. + น.	ว	2/7	1
31	กั๊บกาคาฮ่อง	น. + น.	ว	4/3	1
32	กั้วจู้ดกั้วเหลื่อ	น. + น.	ว	4/1	1
33	กั้วล่ำกั้วเหลื่อ	น. + น.	ว	4/1	1
34	ก้าขายลายล่อง	น. + น.	ก	4/3	1
35	ก้างหวาดวหมอก	น. + น.	ว	4/3	2
36	กาคลี	น. + น.	น	2/7	1
37	ก้านงาน	น. + ท.	น	2/4	1
38	ก้านโญม	น. + น.	ว	2/7	1
39	ก้ายแกน	น. + น.	ก	2/3	1
40	ก้ากั๊ดก้าแกว่ง	น. + น.	ก	4/1	1
41	ก้าซัดก้าขว้าง	น. + น.	ก	4/1	2
42	ก้าเวน	น. + น.	น	2/7	1
43	กั้งเก๊ะกั้งก้อน	น. + น.	ก	4/2	1
44	กั้งเลาะกั้งล่อน	น. + น.	ก	4/2	1
45	กิ้นแบกแต่งงาน	ท. + น.	น	4/5	1
46	กิ้นแบกแบกขา	น. + น.	น	4/3	1
47	กิ้นแขนงแคงใจ	น. + น.	ก	4/3	1
48	กิ้นคี่กิ้นล่ำ	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
49	กิ่นน้ำกิ่นด้า	น. + น.	ก	4/1	1
50	กิ่นน้ำกิ่นหนอง	น. + น.	ก	4/1	1
51	กิ่นมดกิ่นเข้ยง	น. + น.	ก	4/1	1
52	กิดกั๊	น. + น.	ก	2/3	1
53	กิดเก็ก	น. + น.	ก	2/3	1
54	กำจูฮุน	น. + น.	ก	4/3	1
55	ก๊อบก๊อย	น. + น.	น	2/3	1
56	ก๊อบว่อม	น. + น.	น	2/7	1
57	ก๊อบหมวก	น. + ท.	น	2/7	1
58	กู๊ตู๊ต๊าง	น. + น.	ว	4/2	1
59	กู๊ยะกู๊อย่าง	น. + น.	ว	4/2	1
60	กู๊เลี่ยมกู๊ลาย	น. + น.	ว	4/2	1
61	กู๊อันกู๊อี	น. + น.	ว	4/2	1
62	กู๊อันป็นอย่าง	น. + น.	ว	4/3	1
63	กู๊เื่องป็นอัน	น. + น.	ว	4/5	1
64	เก๊บบกวาด	น. + ท.	ก	2/3	1
65	เก๊บบพักเก๊บบไม้	น. + น.	ก	4/1	1
66	เก๊บบพักยักไม้	น. + น.	ก	4/3	1
67	เก๊บบเพี้ยว	น. + น.	ก	2/7	1
68	เก๊าะกำ	น. + น.	ก	2/2	1
69	เก๊าถัก	น. + น.	ว	2/2	2
70	เก๊าเง้า	น. + น.	น	2/4	1
71	เก๊าไม้เก๊าดอก	น. + น.	น	4/1	1
72	เก็กกา	น. + น.	ก	2/3	1
73	เก็ดเก็ง	น. + น.	ก	2/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
74	เก้งก้าง	น. + น.	ว	2/2	1
75	เก้งม่างก้างคื่น	น. + น.	ว	4/3	1
76	เก้งล่างก้างคื่น	น. + น.	ว	4/3	1
77	เก้งห้างก้างคื่น	น. + น.	ว	4/3	1
78	เก้งม่างก้างปี่	น. + น.	ว	4/3	1
79	เก้งล่างก้างปี่	น. + น.	ว	4/3	1
80	เก้งห้างก้างปี่	น. + น.	ว	4/3	1
81	เก้งม่างก้างเดือน	น. + น.	ว	4/3	1
82	เก้งล่างก้างเดือน	น. + น.	ว	4/3	1
83	เก้งห้างก้างเดือน	น. + น.	ว	4/3	1
84	เกี้ยวคุ่น	น. + น.	ก	2/3	1
85	เกี้ยวขุ่น	น. + น.	ก	2/3	1
86	เกี้ยวกิน	น. + น.	ก	2/3	2
87	เกี้ยวค้อง	ท. + น.	ก	2/7	1
88	เกือกกิ้ง	น. + น.	ก	2/3	1
89	แก้วก๊อก	น. + น.	น	2/3	1
90	แก้วจ๊อก	น. + น.	น	2/7	1
91	ไก้เมะ	น. + น.	ว	2/6	1
92	ไก้ก่าย	น. + น.	ว	2/3	1
93	ขนาบคับจ้ำ	น. + น.	ก	4/5	1
94	ขวบปี่	ท. + น.	น	2/7	1
95	ของเกี้ยวของกิน	น. + น.	น	4/1	1
96	ของคบของกิน	น. + น.	น	4/1	1
97	ขว้างซัด	ท. + น.	ก	2/7	2
98	ขอบแถม	น. + น.	น	2/7	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
99	ของปูกของผึ้ง	น. + น.	น	4/1	2
100	ของฮ่อนของฮ่าย	น. + น.	น	4/1	1
101	ขอยญวน	น. + น.	ก	2/7	1
102	ขอยนวน	น. + น.	ก	2/7	1
103	ขอเว่นขอจาก	น. + ท.	ว	4/1	1
104	ขอมมาลาโต้ด	น. + ศ.	ก	5/2	1
106	ชะญอกชะญอน	น. + น.	ว	4/2	1
107	ชะมูกชะมูน	ท. + น.	ว	4/2	1
108	ชะลั้งชะลาด	น. + น.	ว	4/2	2
109	ชะโล๊ะชะลั้ง	น. + น.	ว	4/2	2
110	ขามอาย	น. + น.	ว	2/5	1
111	ขายถูกขายฮาด	ท. + น.	ก	4/1	1
112	ขำกา	น. + น.	ก	2/6	1
113	แข็งขา	ท. + น.	น	2/3	1
114	แข็งค่อนแข็งแก่น	ท. + น.	ว	4/1	1
115	แข็งคุ่นแข็งคั่น	น. + น.	ว	4/1	1
116	แข็งค่อนแข็งแก่น	น. + น.	ว	4/1	1
117	ขุมฮู	น. + น.	น	2/7	1
118	โศดเกี้ยด	น. + น.	ก	2/6	1
119	โไซ่คุ่ม	น. + น.	น	2/7	1
120	โไซ่เหล่า	น. + น.	น	2/6	1
121	ไค่กว้างควิดขวาง	ท. + น.	ก	4/5	1
122	ไศว่กว้างควิดขวาง	ท. + น.	ก	4/5	1
123	คดของงอด	น. + น.	ก	4/5	1
124	คดของอลีน	น. + น.	ก	4/5	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
125	คดโขงโขงด	น. + น.	ก	4/3	1
126	คนง่าวคนเซอะ	น. + น.	น	4/1	1
127	คนง่าวคนเอื้อ	น. + น.	น	4/1	1
128	คนญากคนจัน	น. + น.	น	4/1	1
129	คนคี่คนงาม	ท. + น.	น	4/1	1
130	คนตู้กคนจัน	น. + น.	น	4/1	1
131	คนตู้กคนญาก	น. + น.	น	4/1	1
132	คนไบ้คนง่าว	น. + น.	น	4/1	1
133	คนมั่งคนมี	ท. + น.	น	4/1	1
134	คนร่ำคนรวย	น. + ท.	น	4/1	1
135	คนล้าวกคนแหลม	น. + น.	น	4/1	1
136	คนฮ่อนคนฮ่าย	น. + น.	น	4/1	1
137	คนฮั่มคนมี	น. + น.	น	4/1	1
138	คนฮู่คนล้าวก	น. + น.	น	4/1	1
139	กบกิ้น	น. + น.	ก	2/7	2
140	กั๊ดก๊กกั๊ดก๊อก	น. + น.	ก	4/1	1
141	กั๊ดจิ้น	ท. + น.	ก	2/7	1
142	กั๊ดปึกกั๊ดป๊อก	น. + น.	ก	4/1	1
143	กั๊ดป๊อกกั๊ดแป๊ก	น. + น.	ก	4/1	1
144	กิ้นขวาง	น. + น.	ว	2/7	1
145	กิ้นเปียง	น. + น.	ว	2/7	1
146	เค้าขุมเค้าฮู	น. + น.	ก	4/1	1
147	เค้าโขงเค้าเหล่า	น. + น.	ก	4/1	1
148	เค้าคุ่มเค้าเคื้อ	น. + น.	ก	4/1	1
149	เค้าคุ่มเค้าลอม	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
150	เค้าตั้งเค้านา	น. + น.	ก	4/1	2
151	เค้าตัมเค้าหนม	น. + น.	น	4/1	1
152	เค้าตอกคอกไม้	น. + น.	น	4/1	1
153	เค้าน้ำกำกิ้น	น. + น.	น	4/3	1
154	เค้าบ้านเค้าจอง	น. + น.	ก	4/1	1
155	เค้าป่าเค้าโซ่	น. + น.	ก	4/1	1
156	เค้าป่าเค้าคุ่ม	น. + น.	ก	4/1	1
157	เค้าป่าเค้าดง	น. + น.	ก	4/1	1
158	เค้าป่าเค้าเหล่า	น. + น.	ก	4/1	1
159	ควักจี	น. + น.	ก	2/7	1
160	คอกฮั่วคอกฮาว	น. + น.	น	4/1	1
161	คอกฮั่วคอกเฮียก	น. + น.	น	4/1	1
162	กะลี้กคี้กิ้น	น. + น.	ว	4/2	1
163	กะลี้กฮักหนา	น. + น.	ว	4/2	1
164	กะโล้งโล้งค้าง	น. + น.	ว	4/2	1
165	ค้องคั่นนาตำไม	น. + น.	น	5/2	2
166	คั่นไมคั่นมือ	ท. + น.	น	4/1	2
167	คับจ้ำ	น. + น.	ก	2/7	1
168	ค่านญะค่านซ้าง	น. + น.	ก	4/1	2
169	ค่าวเคื่อ	น. + น.	ว	2/3	1
170	กิดคว้างกิดขวาง	น. + น.	ก	4/1	1
171	กี้ก่านกี้เมื่อย	น. + น.	ก	4/1	1
172	กี้ก่านกี้เหนื่อย	น. + น.	ก	4/1	1
173	กี้ก่านหลังญาว	น. + น.	ก	4/5	1
174	กี้คูกี้ไค	น. + น.	น	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
175	ค้ำจุ่มค้ำแจ้ง	น. + น.	ก	4/1	1
176	ค้ำจุ่มค้ำแจ่ม	น. + น.	ก	4/1	1
177	ค้ำจุ่มค้ำว่า	น. + น.	ก	4/1	1
178	ค้ำจ๊ะค้ำเคียด	น. + น.	ว	4/1	1
179	ค้ำจี้ค้ำจี้	น. + น.	ว	4/1	1
180	ค้ำเจื้อยค้ำเคียด	น. + น.	ว	4/1	1
181	ค้ำญ้องมองแค	น. + น.	ว	4/3	1
182	ค้ำญ้องมองแซ	น. + น.	ว	4/3	1
183	ค้ำต้องมองกอย	น. + น.	ว	4/3	1
184	ค้ำต้องมองแก่ง	น. + น.	ว	4/3	1
185	ค้ำค่าค้ำว่า	น. + น.	ก	4/1	1
186	ค้ำตันค้ำฮ่าย	น. + น.	ก	4/1	1
187	ค้ำคินค้ำฮาย	น. + น.	น	4/1	1
188	ค้ำตุ้ค้ำโม้	น. + น.	น	4/1	1
189	ค้ำถึบี่หน้า	น. + น.	ก	4/3	1
190	ค้ำถึหนีหน้า	น. + น.	ก	4/3	1
191	ค้ำเบื้อค้ำพาย	น. + น.	ก	4/1	1
192	ค้ำเปื้อค้ำต้ม	น. + น.	น	4/1	1
193	ค้ำเปื้อค้ำปง	น. + น.	น	4/1	1
194	ค้ำเปื้อค้ำก้อม	น. + น.	ว	4/1	1
195	ค้ำฮึดค้ำก้อ	น. + น.	น	4/1	1
196	ค้ำฮึดค้ำไฮ	น. + น.	ว	4/1	1
197	ค้ำหมาค้ำต้ม	น. + น.	น	4/1	1
198	ค้ำหมาค้ำจาน	น. + น.	น	4/3	1
199	ค้ำหลงค้ำลิ้ม	ท. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
200	คี่ไฮ้คี่ฮ้อง	น. + น.	ก	4/1	1
201	คำเข	น. + น.	ก	2/6	1
202	คำงำ	น. + น.	ก	2/6	1
203	คืดจา	น. + น.	ว	2/7	1
204	คิ่นเมื่อ	น. + น.	ก	2/7	1
205	คุดกุ่น	น. + น.	ก	2/5	1
206	คุ่มเกือ	น. + น.	น	2/3	1
207	คุ่มวัง	น. + น.	น	2/7	2
208	คุ่มลอม	น. + น.	น	2/6	1
209	เคิ่นค่าง	น. + น.	ว	2/3	1
210	เคื่องนุ่งควไบ	น. + น.	น	4/5	1
211	เคื่องนุ่งควฮ้อง	น. + น.	น	4/5	1
212	ไค้เมื่อย	น. + น.	น	2/7	1
213	ไก่อากไก่อตัน	น. + น.	ก	4/1	1
214	คำพันบั่นเนื้อ	น. + น.	ก	4/3	1
215	งอกป่ง	น. + น.	ก	2/3	1
216	งอบงย	ท. + น.	ก	2/3	2
217	ง่าวเซอะ	น. + น.	ว	2/7	1
218	ง่าวเอ้อ	น. + น.	ว	2/7	1
219	เงินคำกำแก้ว	น. + น.	น	4/3	1
220	งูเงี้ยวเกี้ยวก่อน	ท. + น.	น	4/3	1
221	งูเงี้ยวเกี้ยวขอ	ท. + น.	น	4/3	1
222	งูเลี้ยวเกี้ยวก่อน	น. + น.	น	4/3	1
223	จ่มแจ้ง	น. + น.	ก	2/3	1
224	จ่มแซ่ม	น. + น.	ก	2/6	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
225	จ่มว้า	น. + น.	ก	2/7	1
226	จั่วตเหลือ	น. + น.	ว	2/7	1
227	จ็อกแจ่ง	น. + น.	น	2/3	1
228	จ่องจ๊ก	น. + น.	ก	2/3	1
229	จ่องแจ่งว่องเว้ง	น. + น.	ก	4/5	2
230	จ๊อบพอม	ท. + น.	ว	2/5	1
231	จ้อมหอม	น. + น.	ก	2/4	1
232	จ้อแจจ้อแจ	น. + น.	ว	4/5	1
233	จ๊ะเคียด	น. + น.	ว	2/7	1
234	จะถึกจะถื่น	น. + น.	ว	4/2	1
235	จะถืดจะถืด	น. + น.	ว	4/2	1
236	จะโละจะลั่ง	น. + น.	ว	4/2	1
237	จ๊กตอกลอกป้อ	น. + น.	ว	4/3	2
238	จั้งญั่ง	น. + น.	ก	2/4	1
239	จ้างไจ้จ้างสอย	ท. + น.	ก	4/1	2
240	จ้างปากจ้างคอ	น. + น.	ว	4/1	1
241	จ้างพิกจ้างเกือ	น. + น.	ว	4/1	1
242	จ้าหยอย	น. + น.	ก	2/7	1
243	จ้าเหญิม	น. + น.	ก	2/7	1
244	จ่าจิจ่าจอก	น. + น.	ก	4/1	1
245	จ่าจิวี่ว่า	น. + น.	ก	4/3	1
246	จ๊ะจ้องไจ้	น. + น.	น	4/5	1
247	จ๊ะจ๊ะจ๊ะ	น. + ป.ส.	น	4/5	1
248	จี้ถี้	น. + น.	ก	2/6	1
249	จี้เฬา	ท. + น.	ก	2/6	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
250	จิ้นใส	น. + น.	ว	2/7	1
251	จื้อจ๋า	น. + น.	ว	2/3	1
252	จื้อเสียง	น. + ท.	ว	2/7	1
253	จู้กจัม	น. + น.	ว	2/3	1
254	จู้กแจ้	น. + น.	ว	2/3	1
255	จู้กคั้ง	น. + น.	ว	2/7	1
256	จู้กท้าว	น. + น.	ก	2/7	1
257	จู้จ๋าคำเขียว	ท. + น.	น	4/3	1
258	จุ่มเนื้อเย็นตัว	ท. + น.	ว	4/5	2
259	จูล่าย	น. + น.	ก	2/7	1
260	จูล่วย	น. + น.	ก	2/7	1
261	เงินหูเงินตำ	น. + น.	ว	4/1	1
262	เจ็บแก้เมาหัว	น. + น.	ก	4/3	1
263	เจ็บแข่งเจ็บขา	ท. + ท.	ก	4/1	1
264	เจ็บคูกเจ็บเอ็น	น. + น.	ก	4/1	1
265	เจ็บต๊ับเจ็บไต้	น. + น.	ก	4/1	2
266	เจ็บหลังเจ็บไหล่	น. + น.	ก	4/1	1
267	เจ็บหัวมัวตำ	น. + น.	ก	4/3	1
268	เจ้อะเคียด	น. + น.	ว	2/7	1
269	แจ้งจ้อก	น. + น.	น	2/3	1
270	โจ๊กใจ	น. + น.	น	2/3	1
271	โจ๊กใจไมถิ	น. + น.	น	4/3	1
272	ใจกำหน้ำหาน	น. + น.	น	4/3	1
273	ใจตุ้กใจญาก	น. + น.	ว	4/1	1
274	ซบปาก	ท. + น.	น	2/7	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
275	ซั่มแต่ซั่มว่า	น. + น.	ว	4/1	1
276	ซั่มไป้ซั่มง่าว	น. + น.	ว	4/1	1
277	ซั่มແບ	น. + น.	ว	2/7	1
278	ช่วยน้ำช่วยคำ	น. + น.	ก	4/1	1
279	ซั้วะวาง	น. + น.	ก	2/7	2
280	ชอบซู่	ท. + น.	ก	2/3	1
281	ชอแงะชอแง	น. + น.	ก	4/2	1
282	ซั๊กบักซั๊กเมื่อ	น. + น.	น	4/2	1
283	ซัดขวาง	ท. + น.	ก	2/7	1
284	ซับกักซับกาก	น. + น.	ว	4/2	1
285	ซัปเดตักซับลูด	น. + น.	ก	4/2	2
286	ซัปเดตักซับลู่น	น. + น.	ก	4/2	2
287	ซัปปักซัปปือก	น. + น.	ก	4/2	1
288	ซัปปือกซัปปีก	น. + น.	ก	4/2	1
289	ซัปปะลี้ลี้ล่าย	น. + น.	ก	5/2	1
290	ซัปปะลี้ลี้ล้นปิ่น	น. + น.	ก	5/2	1
291	ซากซู่ซากซาย	น. + น.	ว	4/5	1
292	ซากเจื่อน	ท. + น.	น	2/7	1
293	ชิบหายวายหัว	น. + น.	น	4/3	1
294	ซั่มอืซั่มอื	น. + น.	ก	4/2	1
295	ซุดม่ง	น. + น.	น	2/5	1
296	ซุดเซียง	น. + น.	ว	2/3	1
297	ซุบกั๊บบุบว่อม	น. + น.	ก	4/1	1
298	ซุบเก็บซุบเก็บ	น. + น.	ก	4/1	1
299	เซาะหา	ท. + น.	ก	2/6	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
300	โชะโง่ง	น. + น.	น	2/3	1
301	ญ้องพอม	น. + น.	ว	2/1	1
302	ญ่อยญำ	น. + น.	ก	2/3	1
303	ญะทำ	น. + น.	ก	2/6	1
304	ญะละญะขว้าง	น. + น.	ก	4/1	2
305	ญะซ้าง	ท. + น.	ก	2/7	1
306	ญั่งจั้ง	น. + น.	ก	2/4	1
307	ญั่งเซา	น. + น.	ก	2/7	1
308	ญัดญู่	น. + น.	ก	2/3	1
309	ญัดญีดยด	ท. + ท.	ก	2/2	1
310	ญากจัน	น. + น.	ว	2/7	1
311	ญ่างเดียว	น. + น.	ก	2/7	1
312	ญามตุ๊กญามจัน	น. + น.	น	4/1	1
313	ญื่นหันป้นต้อน	น. + น.	ว	4/3	1
314	ญ่งไญ	น. + น.	น	2/3	1
315	ดอกไม้ของหอม	ท. + น.	น	4/5	1
316	ดอกไม้ดอกมอน	ท. + น.	น	4/1	1
317	ดักปั้งคิงวอย	น. + น.	ว	4/3	1
318	ดักปั้งเย็นจ้อย	น. + น.	ว	4/5	1
319	ด่าว่า	ท. + น.	ก	2/4	1
320	ด้านฮ่าย	น. + น.	ก	2/5	1
321	ดินกะดินขวาด	น. + น.	ก	4/1	1
322	ดินไจ้ดินโจ้ง	น. + น.	ก	4/1	1
323	ดินชาย	ท. + น.	น	2/7	1
324	ดินค๊ะดินด้าว	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
325	ดิ่ง ^๕ ด้วง	น. + น.	ก	2/3	1
326	ดิ่ง ^๕ ดำ	น. + น.	ว	2/6	1
327	ดิ่ง ^๕ าม	ท. + น.	ว	2/7	1
328	ดิ่ง ^๕ ดัก ^๕ ชัก ^๕ ำ	น. + น.	ก	4/3	1
329	ดิ่ง ^๕ ฮัน ^๕ ดิ่ง ^๕ นี้	น. + น.	ก	4/1	1
330	ดิ่ง ^๕ ด้วน	ท. + ท.	ก	2/3	1
331	ดุก ^๕ เอน	น. + น.	น	2/7	1
332	เด็ก ^๕ เกิน ^๕ เก็ง ^๕ คีน	น. + น.	น	4/3	1
333	เดือ ^๕ คณัน ^๕ สัน ^๕ เล่า	น. + น.	ก	4/3	1
334	แดง ^๕ อะ ^๕ แดง ^๕ ฮำ ^๕ ม	น. + น.	ว	4/1	1
335	ดัก ^๕ ชะ ^๕ ป้า ^๕ ห่า ^๕ หว	น. + น.	ก	5/2	1
336	ดัก ^๕ อัก ^๕ ดัก ^๕ ใจ	น. + น.	ก	4/1	1
337	ดั่ง ^๕ นา	ท. + น.	น	2/7	1
338	ดืบ ^๕ ดี	น. + น.	ก	2/3	1
339	ด้อง ^๕ ปุม	น. + น.	น	2/7	1
340	ด้อง ^๕ ไช้	น. + น.	น	2/7	1
341	ตอบ ^๕ ปั้ง	น. + น.	ว	2/7	1
342	ตอบ ^๕ ซ่าย	น. + น.	ว	2/7	1
343	ตะ ^๕ ละ ^๕ คะ ^๕ ค่าง	น. + น.	ว	4/2	1
344	ตะ ^๕ ล่าง ^๕ ก้าง ^๕ ข่วง	น. + น.	น	4/3	1
345	ตะ ^๕ โล๊ะ ^๕ โก๊ะ ^๕ โค้ง	น. + น.	ว	4/3	1
346	ตระ ^๕ หนี่ ^๕ ถี้ ^๕ จี	ท. + น.	ว	4/3	1
347	ดั่ง ^๕ ขอก ^๕ ดั่ง ^๕ แกม	น. + น.	น	4/1	1
348	ดั่ง ^๕ เนื้อ ^๕ ดั่ง ^๕ ตัว	น. + น.	น	4/1	1
349	ดั่ง ^๕ เหนียว	น. + น.	น	2/7	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
350	ตั้ง ^๕ กลุ่มตั้ง ^๕ ล่าง	น. + น.	น	4/1	1
351	ตั้ง ^๕ ปุ่ด ^๕ สุซ ^๕ ขาด	น. + น.	ก	4/3	2
352	ตั้ง ^๕ พิต ^๕ น ^๕ ผิง	น. + น.	ว	4/2	2
353	ตั้ง ^๕ หา ^๕ อ ^๕ ไป ^๕ ก	น. + น.	ก	4/3	1
354	ตั้ง ^๕ บ ^๕ ไ ^๕ ต ^๕	น. + น.	น	2/3	1
355	ตั้ง ^๕ ว ^๕ ต ^๕ น	น. + น.	น	2/3	1
356	ตากลมตากแสง	ท. + น.	ว	4/1	1
357	ตาก ^๕ เห ^๕ ือก ^๕ ตาก ^๕ หงาย	น. + น.	ว	4/1	1
358	ต่า ^๕ ป ^๕ น ^๕ ต่า ^๕ ลอก	น. + น.	ก	4/1	2
359	ต่า ^๕ ม ^๕ ัด ^๕ ต่า ^๕ ม ^๕ ว	น. + น.	ก	4/1	1
360	ต่า ^๕ ล ^๕ ง ^๕ ต่า ^๕ ล ^๕ าย	น. + น.	ก	4/1	1
361	ต่า ^๕ ซ ^๕ ว ^๕ ก ^๕ ต่า ^๕ ซ ^๕ ง	น. + น.	ก	4/1	2
362	ต่า ^๕ ล ^๕ ือก ^๕ ต่า ^๕ ก่า ^๕ ง	น. + น.	ก	4/1	1
363	ต่าย ^๕ ก ^๕ ัด ^๕ ต่าย ^๕ ไ ^๕ ก	น. + น.	ว	4/1	1
364	ต่าย ^๕ ก ^๕ ัน ^๕ ต่าย ^๕ อย ^๕ าก	น. + น.	ว	4/1	1
365	ต่าย ^๕ ต ^๕ ุก ^๕ ต่าย ^๕ ญ ^๕ าก	น. + น.	ว	4/1	1
366	ต่าย ^๕ ฮ่า ^๕ ต่าย ^๕ เก ^๕ ัน	น. + น.	ว	4/1	1
367	ต่าย ^๕ ฮ่า ^๕ ต่าย ^๕ โ ^๕ ง	น. + น.	ว	4/1	1
368	ต่าย ^๕ เป ^๕ น ^๕ เห ^๕ มี ^๕ น ^๕ เน่า	น. + น.	ว	4/3	2
369	ต้าว ^๕ ต ^๕ ิง	น. + น.	ก	2/3	1
370	ต้าว ^๕ ม ^๕ ู ^๕ บ ^๕ ต้าว ^๕ มา ^๕ บ	น. + น.	ก	4/1	1
371	ต้าว ^๕ ล ^๕ ่ม	ท. + น.	ก	2/7	1
372	ต้าว ^๕ ล ^๕ ่ม ^๕ ก ^๕ ิม ^๕ หงาย	น. + น.	ก	4/3	1
373	ต่า ^๕ ต ^๕ ึก ^๕ น ^๕ ิก ^๕ ห ^๕ น ^๕ าก	น. + น.	ว	4/3	1
374	ต่า ^๕ เฮ ^๕ ะ ^๕ ต่า ^๕ โ ^๕ ม	น. + น.	น	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
375	ดีดนะดีดหนาบ	น. + น.	ว	4/1	1
376	ดีดมะนื้อก็อมะเนื่อง	น. + น.	น	6	1
377	ดีนต่อน	น. + น.	น	2/2	1
378	ดีดาง	น. + น.	น	2/3	1
379	ดีนอนหมอนมู่	น. + น.	น	4/3	1
380	ดีกเต้า	น. + น.	ว	2/3	1
381	ดีงมือดีงวัน	น. + น.	ว	4/1	1
382	ดีกจัน	น. + น.	ว	2/7	1
383	ดีกญาก	น. + น.	ว	2/6	1
384	ดีเจ้าพะนาย	น. + น.	น	4/5	1
385	ดีพะดีเจ้า	น. + น.	น	4/1	1
386	ดียตั้ง	น. + น.	ว	2/7	1
387	ดียปีดิงาม	น. + น.	ว	4/3	1
388	ดีกปู่ดีกเมน	น. + น.	ก	4/1	1
389	ดีงดีก	น. + น.	ก	2/1	1
390	ดีะดีด	น. + น.	ก	2/7	1
391	ดีกชนะโม	น. + น.	ว	4/3	1
392	ดีกญะ	น. + น.	ก	2/7	1
393	ดีกบั้ง	น. + น.	ก	2/7	1
394	ดีกแหง	ท. + น.	ก	2/5	1
395	ดีงดา	น. + น.	ว	2/7	1
396	ดีถ้าง	ท. + ท.	น	2/7	1
397	ดีถ้ง	น. + น.	น	2/7	1
398	ดีตันโยน	น. + น.	ก	2/4	1
399	ดีลอกปอกเปิก	ท. + น.	ว	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
400	ถากถาง	น. + ท.	ก	2/1	1
401	ถี่ญ้อย	น. + น.	ก	2/7	1
402	ถึบยัน	ท. + น.	ก	2/7	1
403	ถะเลาะถลอก	น. + ท.	ก	4/2	1
404	ถะเลาะเทาะถอก	น. + น.	ก	4/3	1
405	ถะเลอะเอื้อะเอิก	น. + น.	ก	4/3	1
406	ถะลุดทุดดู	น. + น.	ก	4/3	1
407	ท้ากอง	น. + น.	ก	2/7	1
408	ท้ากอย	น. + น.	ก	2/7	1
409	แถมซ้ำ	น. + น.	ว	2/7	1
410	ถู่ญัก	ท. + น.	ก	4/3	1
411	ท้อดแท้ดถอถ	น. + น.	ก	4/5	1
412	ทะละทะลาย	น. + น.	ว	4/2	1
413	ทุคทิดถู่ถึ	น. + น.	ว	4/5	1
414	ทุเลาเบาบาง	ท. + น.	ว	4/3	1
415	นุ่งย่อง	น. + น.	ก	2/6	2
416	เนื้อตัว	ท. + น.	น	2/6	1
417	แน่นแก็กแน่นแก็	น. + น.	ว	4/1	1
418	แน่นหนา	น. + ท.	ว	2/3	2
419	บวกหนอง	น. + น.	น	2/7	1
420	บวกหล่ม	น. + น.	น	2/7	1
421	บวชพะบวชเจ้า	ท. + น.	น	4/1	1
422	บวชพะเป็กตุ้	น. + น.	น	4/5	1
423	บ่เก็บบ่เพียว	น. + น.	ก	4/1	1
424	บ่กั้วบ่ย่าน	น. + น.	ว	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
425	บ่ขามบ่อาย	น. + น.	ว	4/1	1
426	บ่จ่มบ่ว่า	น. + น.	ว	4/1	1
427	บ่จ้อมบ่หอม	น. + น.	ว	4/1	1
428	บ่จั้งบ่ญั่ง	น. + น.	ก	4/1	1
429	บ่จั้นบ่ใส	น. + น.	ว	4/1	1
430	บ่จื้อบ่จำ	น. + น.	ว	4/1	1
431	บ่จ้องบ่ไจ้	น. + น.	ว	4/1	1
432	บ่ไจ้บ่จ่าย	น. + น.	ว	4/1	1
433	บ่เซาะบ่หา	น. + น.	ว	4/1	2
434	บ่ชะวะบ่วาง	น. + น.	ว	4/1	2
435	บ่ญะบ่ทำ	น. + น.	ว	4/1	2
436	บ่ญะบ่ช้าง	น. + น.	ว	4/1	2
437	บ่คิ่นบ่ด้วง	น. + น.	ก	4/1	1
438	บ่คืบบ่ดี	น. + น.	ว	4/1	1
439	บ่ด้อกบ่ดาย	น. + น.	ว	4/1	2
440	บ่หนักบ่หน่อง	น. + น.	ว	4/1	1
441	บ่พดบ่แมน	น. + น.	ก	4/1	1
442	บ่ลูกบ่ญอ	น. + น.	ก	4/1	1
443	บ่เหลือบ่หลอ	น. + น.	ว	4/1	1
444	บ่อายบ่หญาย	น. + น.	ว	4/1	1
445	บ่ฮึดบ่กัน	น. + น.	ว	4/1	1
446	บ่ฮู่บ่จิน	น. + น.	ก	4/1	1
447	บ่ฮู่บ่หัน	น. + น.	ก	4/1	1
448	บะเลิมเพิ่มเฟ้อ	น. + น.	ก	4/3	1
449	บั้งคั้บู้เจ็ญ	ท. + น.	ก	4/5	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
450	บาดฉ่างตางเตียว	น. + น.	ก	4/3	1
451	บ้านจง	น. + น.	น	2/7	1
452	บ้านจ้องหอเสือน	น. + น.	น	4/5	1
453	บ้านเสือน	น. + น.	น	2/6	1
454	บ่าวแปวเหลวปู่	น. + น.	น	4/3	1
455	บ่าล็อกก็อกเก็ก	น. + น.	ว	4/3	1
456	บ่าล็อกจ็อกแจ็ก	น. + น.	ว	4/3	1
457	บ่าลิมชิมชี	น. + น.	ว	4/3	1
458	บ่าลุกจุกจิก	น. + น.	ว	4/3	1
459	บ่าลุ่มตุนั่ง	น. + น.	ว	4/3	1
460	บ่าลุ่มบ่าจุ่น	น. + น.	ว	4/1	1
461	บ่าเลอะเมอะมะ	น. + น.	ว	4/3	1
462	บ่าญิกบ่าญ็อก	น. + น.	ว	4/1	1
463	บ่าหล่องต้องแต่ง	น. + น.	ว	4/3	1
464	บิบกั๊น	ท. + น.	ก	2/7	2
465	บิตเมื่อ	น. + น.	น	2/7	1
466	บุนนี่	น. + น.	ก	2/3	1
467	บู้บตีฮัลัน	น. + น.	ก	4/3	1
468	บู้นุ่น	น. + น.	ก	2/1	1
469	เบาบาง	ท. + น.	ว	2/3	1
470	เบาบางจ้างจิต	ท. + น.	ว	4/3	1
471	เบือหน่ายก้ายแกน	ท. + น.	ว	4/3	1
472	ไบ้ง่าว	น. + น.	ว	2/7	1
473	โบมผี	น. + น.	น	2/7	2
474	ปี้กตกปี้กลัก	น. + น.	ว	4/5	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
475	ปวดอ่อน	ท. + น.	ว	2/7	1
476	ป้อจ้ำป้อจาย	น. + น.	น	4/1	1
477	ป้อยป๊ะละเลย	น. + น.	ว	4/3	1
478	ป๊ะปับ	น. + น.	ก	2/3	1
479	ปะเลาะปะและ	น. + น.	ก	4/2	1
480	ปะเว่อปะว่า	น. + น.	ก	4/2	1
481	ปะหังปะเงง	น. + น.	ว	4/2	1
482	ปะหังปะเต้อ	น. + น.	ว	4/2	1
483	ปะหล่องปะแหล่ง	น. + น.	ว	4/2	1
484	ปึกกะดึกปึกกะหวม	น. + น.	ก	6	1
485	ปึกควิดปึกขวาง	น. + น.	ก	4/1	1
486	ปึกควิดปึกโจ้ง	น. + น.	ก	4/1	1
487	ปึกควิดปึกหวม	น. + น.	ก	4/1	1
488	ปัดชะปัดไส	น. + น.	ว	4/1	1
489	ป็นล่อมป็นต้าย	น. + น.	น	4/1	1
490	ปับไหม	น. + น.	น	2/7	1
491	ป่าโซ่	น. + น.	น	2/6	1
492	ป่าคุ่ม	น. + น.	น	2/7	1
493	ป่าดง	ท. + น.	น	2/7	1
494	ป่าเหล่า	น. + น.	น	2/6	1
495	ปากจ้ำ	น. + น.	ก	2/7	1
496	ปากคอ	ท. + น.	น	2/7	1
497	ปากไต้ไต้ญาว	น. + น.	ว	4/3	1
498	ปากนั๊กกำหลาย	น. + น.	ว	4/5	1
499	ปากปู้ดปากเปื้อย	น. + ท.	น	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
500	ปากม่วนจำหวาน	น. + น.	ว	4/5	1
501	ปากหลายล้นป็นหลายกำ	ท. + ท.	ว	6	1
502	ปากหวานขานม่วน	ท. + น.	ว	4/3	1
503	ปากหวานขานเพาะ	ท. + น.	ว	4/3	1
504	ปาวโลโก๋ฮ้อง	น. + น.	ก	4/3	1
505	ปึกคีน	น. + น.	ก	2/7	1
506	ปึกป้อก	น. + น.	ก	2/2	1
507	ปึกว่ายว้ายคีน	น. + น.	ก	4/3	1
508	ปัดอ้า	น. + น.	ก	2/7	1
509	ป็นคว่ำป็นหงาย	น. + น.	ก	4/1	1
510	ป็นลอก	น. + น.	ว	2/7	1
511	ป็นลัมป็นแจ้	น. + น.	ก	4/1	1
512	ป็นโล๊ะป็นโจ้ง	น. + น.	ก	4/1	1
513	ป็นผาน้ำไม้	น. + น.	น	4/3	1
514	ป็นห่อป็นเฮือน	น. + น.	น	4/1	1
515	ปู้กกะดึกปู้กกะโจ้ง	น. + น.	ก	6	1
516	ปู้ดขาด	น. + น.	ว	2/6	1
517	ปู้ดเปื่อย	น. + น.	ว	2/3	1
518	ปู้กฝ้ง	น. + ท.	ว	2/7	1
519	ปู้ดอย	น. + น.	น	2/7	1
520	ปู้ดแมน	น. + น.	ก	2/7	1
521	ปู้มไก่อได้ปอง	น. + น.	น	4/3	1
522	ปู้มใส่ได้เหลือ	น. + น.	น	4/3	1
523	ปู้กพักปู้กไม้	น. + น.	ก	4/1	1
524	เป่งลีเป่งลั้ง	น. + น.	ว	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
525	เป็นโก๋	น. + น.	ก	2/7	1
526	เป็นกำเป็นเวน	น. + น.	ว	4/1	1
527	เป็นเก้าเป็นกัก	น. + น.	ว	4/1	2
528	เป็นขวบเป็นปี	น. + น.	ว	4/1	1
529	เป็นไ้เป็นเมื่อย	น. + น.	ก	4/1	1
530	เป็นค่าวเป็นเคือ	น. + น.	ว	4/1	2
531	เป็นขบเป็นปาก	น. + น.	ก	4/1	1
532	เป็นซากเป็นเจื่อน	น. + น.	ว	4/1	1
533	เป็นดีเป็นล่า	น. + น.	ว	4/1	1
534	เป็นคิมี่ฮั่ง	น. + น.	ว	4/3	1
535	เป็นตั้งเป็นเหนียว	น. + น.	ก	4/1	1
536	เป็นตั๊วเป็นตั้น	น. + น.	ว	4/1	1
537	เป็นตุ๊กเป็นญาก	น. + น.	ก	4/1	1
538	เป็นตุ้มเป็นตำ	น. + น.	ว	4/1	1
539	เป็นตุ้มเป็นต่าน	น. + น.	ว	4/1	1
540	เป็นตุ้ยเป็นตั้ง	น. + น.	ว	4/1	1
541	เป็นบวกเป็นหนอง	น. + น.	ว	4/1	1
542	เป็นปี๊เป็นลม	น. + น.	ก	4/1	1
543	เป็นปี๊วเป็นแมง	น. + น.	น	4/1	2
544	เป็นปากเป็นเสียง	น. + น.	ก	4/1	1
545	เป็นฝนเป็นลม	น. + น.	ก	4/1	1
546	เป็นฟ้าเป็นฝน	น. + น.	ก	4/1	1
547	เป็นมูกเป็นเตือ	น. + น.	ก	4/1	1
548	เป็นโมะเป็นมั้ง	น. + น.	ว	4/1	1
549	เป็นลมเป็นแล้ง	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
550	เป็นแล่งเป็นปี	น. + น.	น	4/1	1
551	เป็นเวียกเป็นก้าน	น. + น.	ก	4/1	1
552	เป็นชีวเป็นออน	น. + น.	ก	4/1	1
553	เป็นหูเป็นตำ	น. + น.	ก	4/1	1
554	เป็นห้วงเป็นไญ	น. + น.	ก	4/1	1
555	เป็นหว่างเป็นลาว	น. + น.	ว	4/1	1
556	เป็นเน็ดเป็นสิง	น. + น.	ก	4/1	1
557	เป็นหมู่เป็นจุม	น. + น.	น	4/1	1
558	เปือเล่อเปือเตือ	น. + น.	ว	4/1	1
559	เปืออะตัม	น. + น.	น	2/7	1
560	เปืออะปง	น. + น.	น	2/7	1
561	เป้าะฮอม	น. + น.	ว	2/7	1
562	เป็นดำน	น. + น.	น	2/6	1
563	เปี้ยก้อม	น. + น.	ว	2/7	1
564	เปี้ยจ้อย	น. + น.	ว	2/7	1
565	เปื้อนเดียวเลี้ยวเกือ	น. + น.	น	4/3	1
566	เปื้อนเดียวเลี้ยวฮัก	น. + น.	น	4/3	1
567	ไปกาคมาลี	น. + น.	ก	4/5	1
568	ไปดั่งไปนา	น. + น.	ก	4/1	1
569	ไปเล่นไปหั่ว	น. + น.	ก	4/1	1
570	ไปโล๊ะไปสอต	น. + น.	ก	4/1	1
571	ไปหว้อไปเวียง	น. + น.	ก	4/1	1
572	ไปแอ่วไปแหวง	น. + น.	ก	4/1	1
573	ไปฮั่วไปเวียง	น. + น.	ก	4/1	1
574	ไปไฮ้ไปสวน	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
575	ผ่อกอย	น. + น.	ก	2/5	1
576	ผญาปั่นญา	น. + น.	ว	4/5	1
577	ผ่อเยี่ยม	น. + น.	ก	2/7	1
578	ผ่อแยง	น. + น.	ก	2/7	1
579	ผะดจัดเจ็ด	น. + น.	ก	4/3	1
580	ผ้าเดี่ยวผ้าด้อย	น. + น.	น	4/5	1
581	ผ้าห่มผ้าพา	น. + น.	น	4/1	1
582	ผ้าห่มสลิ	น. + น.	น	4/5	1
583	ผีเค้าเล่าดื้อ	น. + น.	ว	4/3	1
584	ผีบ้าผีบิด	น. + น.	น	4/1	1
585	ผีบ้าผีโจ่ง	น. + น.	น	4/1	1
586	ผีบ้าสำห้วง	น. + น.	น	4/3	1
587	ผีหอผีเฮื่อน	น. + น.	น	4/1	1
588	เพี้ยพัด	น. + น.	ก	2/3	1
589	ฝนตักฟ้าฮ่อง	ท. + ท.	ก	4/5	2
590	ฝนลม	ท. + น.	น	2/5	1
591	ผู้ฝ่า	น. + น.	น	2/2	1
592	ไฟม้ก	น. + น.	ก	2/7	1
593	พดแมน	น. + น.	ก	2/7	1
594	พะเนรเณรน้อย	น. + น.	น	4/3	1
595	พะเจ้า	น. + น.	น	2/6	1
596	พักไม้	น. + น.	น	2/7	1
597	พักไม้ไผ่เคื่อ	น. + น.	น	4/3	1
598	พัดมนหนขวาง	น. + น.	ก	4/3	1
599	พัดเว่อพัดว่า	น. + น.	ก	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
600	พิกเกื้อ	น. + น.	น	2/7	1
601	พิคเคียว	น. + น.	ก	2/7	1
602	พิคเถียง	น. + น.	ก	2/7	1
603	พุกพุย	น. + น.	ว	2/1	1
604	เพ่อเพิดเบิดเบื้อ	น. + น.	ว	4/3	1
605	เพาะเปิง	น. + น.	ว	2/7	1
606	ฟ้งฟาว	น. + น.	ก	2/3	1
607	ฟ้งฮีบ	น. + น.	ก	2/7	1
608	ฟ้าผ่าฟ้าเพียะ	น. + น.	น	4/1	1
609	ฟ้าผ่าฮ่าจ๊ับ	น. + น.	น	4/3	2
610	ฟ้าฝน	น. + ท.	น	2/7	1
611	ฟุ้งเบื้อะฟุ้งเบื้อ	น. + น.	ว	4/1	1
612	ฟุ้งพะฟุ้งฟาง	น. + น.	ว	4/1	1
613	ฟุ้งพะฟุ้งฟาย	น. + น.	ว	4/1	1
614	ฟุ้งฟี่ตีนัง	น. + น.	ว	4/3	1
615	ฟุ้งฟี่ฟุ้งฟาย	น. + น.	ว	4/1	1
616	ฟู่จ๋า	น. + น.	ก	2/6	1
617	ฟ้อนแอ๊ะฟ้อนแอ่น	น. + น.	ก	4/1	1
618	มดกำมดเวน	น. + น.	ว	4/1	1
619	มดสอยนอยนึ่ง	น. + น.	ว	4/1	1
620	มดเขี้ยง	น. + น.	ว	2/7	1
621	ม่วนจัน	น. + น.	ก	2/6	1
622	มะแง่งแข็งเจียว	น. + น.	ว	4/3	1
623	มะนึ่งนึ่งนัง	น. + น.	ว	4/3	1
624	มะล้องจ้องเง้ง	น. + น.	ว	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
625	มะลือกตือคเต็ด	น. + น.	ว	4/3	1
626	มะลุ่มตุงนัง	น. + น.	ว	4/3	1
627	มะลุ่มอุงอ้ง	น. + น.	ว	4/3	1
628	มะลุดชุดซิด	น. + น.	ว	4/3	1
629	มะเลอะเตอะตะ	น. + น.	ว	4/3	1
630	มั่งมี	ท. + ท.	ว	2/3	1
631	มาเยียมมาใจ	น. + น.	ก	4/1	1
632	มาเยื่อมาใจ	น. + น.	ก	4/1	1
633	มาล้ามาขวาย	น. + น.	ก	4/3	1
634	มาล้ามาลุน	น. + น.	ก	4/3	1
635	มีใจก็มีใจ	น. + ท.	น	4/1	1
636	มีมัน	น. + น.	ว	2/3	1
637	มีดคำกำเข้า	น. + น.	ว	4/3	1
638	มีดฟ้าบัดฝน	น. + น.	ว	4/5	1
639	มีดมัว	น. + น.	ว	2/3	1
640	มีอูปุคมือเปื่อย	ท. + น.	น	4/1	1
641	มีอ้วน	น. + น.	น	2/7	1
642	มูกมัน	น. + น.	ว	2/3	1
643	เมินนาน	น. + น.	ว	2/2	1
644	เมื่อยคบ	น. + น.	ก	2/7	1
645	แมบลิ่นปิ่นคำ	น. + น.	ก	4/3	1
646	โมะโอบ	น. + น.	ก	2/7	1
647	ไม้ตอก	น. + น.	น	2/7	1
648	ยื้อเยะยื้อเหย่ง	น. + น.	ก	4/1	1
649	เยียมใจ	น. + น.	ก	2/7	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
650	เชื่อใจ	น. + น.	ก	2/6	1
651	ร่อยอันปั่นเจื้อ	น. + น.	ว	4/3	1
652	ร่ำราย	น. + น.	ว	2/3	1
653	ลุ่มต้าย	ท. + น.	น	2/7	1
654	ละขว้าง	น. + น.	ก	2/7	1
655	ละเบ็งละเจ็ง	น. + น.	ว	4/1	1
656	ละเวเหหน	น. + น.	ว	4/3	1
657	ละอ่อนตอนแต่น	น. + น.	น	4/3	1
658	ลัปลี้	น. + น.	น	2/3	1
659	ลั่วกแหลม	น. + น.	ว	2/3	1
660	ลากตั้ง	น. + น.	ก	2/7	1
661	ลากตั้ง	น. + น.	ก	2/7	1
662	ลากถู	ท. + น.	ก	2/7	1
663	ลากฟ็อกลายพ่อย	น. + น.	ว	4/1	1
664	ล้าแต่ล้าว่า	น. + น.	น	4/1	1
665	ล้าไ้ล้าว่า	น. + น.	ว	4/1	1
666	ล้าพิล้าพัน	น. + น.	ก	4/1	1
667	ล้าลิล้าไล	น. + น.	ก	4/1	1
668	ล้าเหลือ	น. + น.	ก	2/2	1
669	ลูกญอ	น. + น.	ก	2/7	1
670	ลูกปู่ดลูกแมน	น. + น.	ก	4/1	1
671	ลุ่มล่าง	น. + น.	น	2/3	1
672	ล้วยล้าย	น. + น.	ว	2/2	1
673	ลูกเต้าหลานเหลน	น. + น.	น	4/5	2
674	ลูกซ่มของหวาน	น. + น.	น	4/1	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
675	ลูกหลาน	ท. + น.	น	2/3	1
676	คู่จิง	น. + น.	ก	2/7	1
677	เส้นหัว	น. + น.	ก	2/7	1
678	เล่าแจ้ง	ท. + น.	ก	2/7	1
679	เลาะลอก	น. + น.	ก	2/3	1
680	เลี้ยงดู	ท. + ท.	ก	2/7	1
681	เลือดคักยางออก	น. + ท.	น	4/5	2
682	เลือดยาง	ท. + น.	น	2/7	1
683	แล่ม่าน	น. + น.	ว	2/7	1
684	โล่งโก๊ะโล่งโก้น	น. + น.	ว	4/1	1
685	โล่งลีโล่งลิ่ง	น. + น.	ว	4/1	1
686	โล่นเล่น	น. + น.	ก	2/2	2
687	โลบโมโตโต	น. + น.	ว	4/3	1
688	โละสอด	น. + น.	ก	2/7	1
689	วอกก้าง	น. + น.	น	2/7	2
690	ว่องไว	น. + น.	ว	2/3	1
691	วัดวา	น. + ท.	น	2/3	1
692	วัดเงิน	น. + น.	ว	2/7	1
693	วัดเต็น	น. + น.	ก	2/7	1
694	วันวันวันวัน	น. + น.	ว	4/1	1
695	วุ่นวะวุ่นเซี่ยะ	น. + น.	ว	4/1	1
696	วุ่นวะวุ่นวาย	น. + น.	ว	4/1	1
697	เว่นจาก	น. + น.	ก	2/7	1
698	แวดหัววงเก๊า	น. + น.	ก	4/5	1
699	แวดหัววัน	น. + น.	ก	2/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
700	แวะแห้ว	น. + น.	ก	2/2	1
701	เวียกก้าน	น. + น.	น	2/7	1
702	สับดัชด์จาด	น. + น.	ว	4/3	1
703	สลิดปัดป้าง	น. + น.	ว	4/3	1
704	สลิดี้นอน	น. + น.	น	4/3	2
705	สวกฮู้ฮู้ฮ้อด	น. + น.	ก	4/3	1
706	สว่างมาย	น. + น.	ก	2/5	1
707	สะตักสะญาด	น. + น.	ก	4/1	1
708	สะตักสะญ่าน	น. + น.	ก	4/1	1
709	สะต้อนค้อนเหียง	น. + น.	ก	4/3	1
710	สะเบ็งสะเจ้ง	น. + น.	ว	4/1	1
711	สะเบ็งเฮิงฮาด	น. + น.	ว	4/3	1
712	สะลัดจิดจิด	น. + น.	ก	4/3	1
713	สะลัดจิดจาด	น. + น.	ก	4/3	1
714	สะลัดจิดเจ็ด	น. + น.	ก	4/3	1
715	สะลวดสะเง้น	น. + น.	ว	4/1	1
716	สะลือกฮ็อกแอ็ก	น. + น.	ว	4/3	1
717	สะลั้งสะลาย	น. + น.	ว	4/2	1
718	สะวัดสะวัด	น. + น.	ก	4/1	1
719	สะวัดสะว้อ	น. + น.	ก	4/1	1
720	สะเลเปป้าง	น. + น.	ก	4/3	1
721	สะเลสะล่า	น. + น.	ก	4/1	1
722	สะเล่อสะล่า	น. + น.	ว	4/2	1
723	สั่งสอน	ท. + น.	ก	2/3	1
724	สันสายวายตื้น	น. + น.	ก	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
725	สี่เนื้อสี่ตัว	ท. + น.	ก	4/1	1
726	สี่บญาวสาวกว้าง	น. + น.	ก	4/3	1
727	สี่สาวดาวหา	น. + น.	ก	4/3	1
728	สูงแต่สูงว่า	น. + น.	ว	4/1	1
729	สูงไปสูงง่าว	น. + น.	ว	4/1	1
730	เสียวทองสองฮัก	น. + น.	น	4/3	1
731	เสียวชำน้าเก้อ	น. + น.	น	4/3	1
732	เสียวจื้อเสียวเสียง	น. + ท.	ว	4/1	1
733	เสียน้ำเสียวตำ	น. + ท.	ว	4/1	1
734	เสื่อสาด	ท. + น.	น	2/3	1
735	สะเม่งเบงหงาย	น. + น.	ก	4/3	1
736	หนูง่างตางเดียว	น. + น.	น	4/3	1
737	หน่อนางหางไม้	น. + น.	น	4/3	1
738	หน่อไม้หน่อดอก	น. + น.	น	4/1	1
739	น้ำดำกำเช้า	น. + น.	น	4/3	1
740	น้ำตำ	น. + น.	น	2/4	1
741	หนิบเต้ง	น. + น.	ก	2/7	1
742	หมอกเหมย	น. + น.	น	2/3	1
743	หม่าคำหม่าคีน	น. + น.	น	4/1	1
744	หม่าคำหม่าแสง	น. + น.	น	4/1	1
745	หม่าเจ้าหม่าจี	น. + น.	น	4/1	1
746	หม่าคืดหม่าเดียว	น. + น.	ว	4/1	1
747	หม่าลือกจือกแจ็ก	น. + น.	ว	4/3	1
748	หม่าหล่องต่องแต่ง	น. + น.	ว	4/3	1
749	หม่าลิกจิกจือก	น. + น.	ว	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
750	หม่าลิตตึดตื้อด	น. + น.	ว	4/3	1
751	หม่าวันตันตอน	น. + น.	น	4/3	1
752	หม่าวันหันแจ้ง	น. + น.	น	4/3	1
753	หม่าวี่หม่าวัน	น. + น.	น	4/1	1
754	หม่าหล่อนต่อนแต่น	น. + น.	ว	4/3	1
755	หม่าลั่นคิ่นต่อน	น. + น.	ว	4/3	1
756	หม่าแอ่หม่าแก่น	น. + น.	ว	4/2	1
757	หม่าแอ่หม่าเต๊ะ	น. + น.	ว	4/2	1
758	หม่าหีนหม่าผา	น. + น.	น	4/1	1
759	หม่าแอ่หม่าหีน	น. + น.	น	4/1	1
760	หมั่นเซาะหมั่นหา	น. + น.	ก	4/1	1
761	หมั่นญะหมั่นซ้าง	น. + น.	ก	4/1	2
762	หมู่จุ่ม	น. + น.	น	2/5	1
763	หมู่เปื้อน	น. + น.	น	2/7	1
764	หลงลีม	น. + ท.	ก	2/3	1
765	หลังแหล่	น. + น.	น	2/3	1
766	ล้าขวาย	น. + น.	ว	2/5	1
767	ล้าลูน	น. + น.	ว	2/3	1
768	หลั่งลู้	น. + น.	ว	2/3	1
769	หลัดลิ่ง	น. + น.	ว	2/3	1
770	ลูดไหล	น. + ท.	ก	2/3	1
771	ห้วงไญ	ท. + น.	ก	2/7	1
772	หว้อเวียง	น. + น.	น	2/3	1
773	หวันแหว	น. + น.	ก	2/3	1
774	หว่างคาว	น. + น.	น	2/5	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
775	ห่อมหาย	น. + น.	ก	2/3	1
776	ห่อเหื่อน	น. + น.	น	2/7	1
777	ห่อเหื่อนเดือนดาว	น. + น.	น	4/3	1
778	หั่วลันหัวเถิก	น. + น.	น	4/1	1
779	หายแซบหายสอย	น. + น.	ว	4/1	1
780	หุนหันพันเล่น	ท. + ท.	ก	4/3	1
781	หุ้ด๊ับด๊ับไหม้	ท. + น.	น	4/3	2
782	หุ้ด้า	ท. + น.	น	2/7	1
783	หุหลังหุต้น	น. + น.	ว	4/1	1
784	เหินเมน	น. + น.	ว	2/4	1
785	เ็นิดชา	น. + น.	น	2/7	1
786	เหม็นสาบ	ท. + น.	ก	2/7	1
787	เหม็นดีเหม็นดั่ง	น. + น.	ว	4/1	1
788	เหม็นบี้เหม็นบั้ง	น. + น.	ว	4/1	1
789	เหาะหอนดอนดื้อ	น. + น.	ก	4/3	1
790	เหยียดแข็งเหยียดขา	น. + ท.	ก	4/1	1
791	เหย้าอำด้านเต็น	น. + น.	ว	4/3	1
792	เหย้าหายยายหยาด	น. + น.	ว	4/3	1
793	เหมือนเป็นเหมือนด้าน	น. + น.	ว	4/1	1
794	เหลือกเหลว	น. + น.	ว	2/3	1
795	เหลือก่าง	ท. + น.	ก	2/7	1
796	เหลือกิ้นเหลือกิ้น	น. + ท.	ว	4/1	1
797	เหลือก๊ะเหลือกิ้น	น. + น.	ว	4/2	1
798	แหงนงะแหงนงาบ	น. + น.	ก	4/2	1
799	ใหญ่ก้าน้ำบาน	น. + น.	ก	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
800	ไหวดิง	ท. + น.	ก	2/7	1
801	อึกใจ	น. + น.	น	2/7	1
802	อึดต่ำลั้บคั้บต่านอน	น. + น.	ก	6	1
803	อยู่ดีมีกิน	ท. + น.	ก	4/3	1
804	อยู่ชุกสำบาย	ท. + น.	ก	4/5	1
805	อวดอ้าง	ท. + น.	ก	2/3	1
806	อวดฮู้ฮวดล่าวก	น. + น.	ก	4/1	1
807	อ้วนท้วนสมบูรณ์	น. + ท.	ว	4/1	1
808	ออกก้านออกโญม	น. + น.	ก	4/1	1
809	อะล่องจ้องงอด	น. + น.	ว	4/3	1
810	อะลอคอะลอค	น. + น.	ว	4/2	1
811	อะลื้อนซื้อนเซ้น	น. + น.	ว	4/2	1
812	อะลิดคึดคื้อด	น. + น.	ว	4/3	1
813	อะลิมซิมซี	น. + น.	ว	4/3	1
814	อะลุ่งตุงนัง	น. + น.	ว	4/3	1
815	อะลุนซุนซาน	น. + น.	ว	4/3	1
816	อะล้วยซ้วยซ่าย	น. + น.	ว	4/3	1
817	อะเลื่ออะเลิด	น. + น.	ว	4/2	1
818	อะเลื่อเพื่อฟ้า	น. + น.	ว	4/3	1
819	อะเลื่ออะเชื่ออะชะ	น. + น.	ว	4/3	1
820	อะเลื่ออะเมื่ออะมะ	น. + น.	ว	4/3	1
821	อะเลื่อเพิ่มเพื่อ	น. + น.	ว	4/3	1
822	อะโลงโต้งเต้ง	น. + น.	ว	4/3	1
823	อะโล่อะโต้น	น. + น.	ว	4/2	1
824	อะหล่องต่องแต่ง	น. + น.	ว	4/3	1

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	คำประสม	ที่มา	ชนิด	โครงสร้าง	ความหมาย
850	ฮักเหี้ย	น. + น.	ว	2/7	1
851	ฮอดเถิง	น. + น.	ก	2/7	1
852	ฮ่องฮอย	น. + น.	น	2/1	1
853	ฮ่องเฮียก	น. + น.	ก	2/3	1
854	ฮ่อนไหม้	น. + น.	ว	2/7	1
855	ฮ่อนฮ่าย	น. + น.	ว	2/3	1
856	ฮ่อมฮู	น. + น.	น	2/3	1
857	ฮักแปง	น. + น.	ก	2/7	1
858	ฮักหุม	น. + น.	ก	2/7	1
859	ฮักเหียง	น. + น.	ก	2/7	1
860	ฮัดเฮียน	น. + น.	ก	2/3	1
861	ฮั่งมี	น. + ท.	ว	2/7	1
862	ฮัวเวียง	น. + น.	น	2/7	1
863	ฮัวฮาว	น. + น.	น	2/3	1
864	ฮัวเฮียก	น. + น.	น	2/3	1
865	ฮ่าเก้น	น. + น.	น	2/7	1
866	ฮ่าโหง	น. + น.	น	2/7	1
867	ฮากต๋น	น. + น.	ก	2/7	1

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวยอดขวัญ แก้วเขียว
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 23 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูเอกชน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์